

KÖPRÜLÜ KÜT
953
BY
SIM

٩١ نجی صحیفه دن صحیفه ٥٧ نجی صحیفه دن صحیفه -

III. kısım 153

3. kısım 153

حساب ورقه

٨٠

ملکه

ملکه

عملکه

١٨٠
٢٠٠
٧٥

١٥٣

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد اول اللهه کم رحماندر — هم رحیم و منعم و منّاندر

مدح بی حد حضرتینه هر نفس — پرده کوکده اول در الله بس

پادشاهدر کم آکا یوقدر وزیر — سلطنتنکده اولدر بی نظیر

کندو ذاتندندر آکا چون وجود — بس بر اثر ایلسه احسان جود

کن دیدی کلدی ظهوره بو جهان — کنزلو کنجی جزوم اولدی عیان

بر تتندن کوکلری پیدا ایدر — اچ یغندن کوزلری بینا ایدر

یاردکو بکدن اشبو یرلری — عالم اولدر پرده کوکده سرلری

اول یجا حضرتده بو یر کندزن — اسفل اتدی من جمیع السافلین

کوکلری آنک امریله کرداندر — اول سما عکس ذوقله حیراندر

طپر غیبکن آدمی دانا ایدر — عیسئ بیلدن درنب بالا ایدر

سو ریسبکده دزاردر ذوالفقار — هم او ر منجاکی ایدر اول پرده دار

بال آرودن برادر اول قدیر — هم کوکل قردبنه زندور زحر

مشک قاندان و قشدن شکری — در یغمردان و کاندن کوهری

آچ وطتلو صونک ایلر نهان — آرسنده برزخ لا یبغیان

زهی صانع زهی مصنوع بدیع — نیست در مصنوع او چیزی شنیع

صد هزاران اشبونک کبی جهان — یاردر اول شاه جمع عاشقان

یاردب عالملری اتدی عیان — لیک کندو ذات اولمشدر نهان

بو عجب سرّدر کی حقدر آشکار — یوقدر عالملر ایچره ای نکار

لیک غایت بللولوکندن ای جان — دوکلی کوزلردن اولمشدر نهان

مکر اول کوزکم اولا صاحب یقین — دیمش اولا لا احب الافلین

غرق عشق ذو الجلال اولمش اولا — بعدغی یرلر جمال اولمش اولا

باقمز کوزلر انک انوارینه — کمسنه ایرشمز اسرارینه

قلدی عاجز جمله افهام و عقول — ذاتنک کنهنده ای صاحب اصول

ملک تکد بیرنده هرکز کمسنه — بلمدی قطعا خلل بولمز بنا

بو جهان محدود اولنی حددر — رحمتی مخلوقنه بی عددر

قولغز لر قللر بینه طوغر یول   نیستی مجموع موجودا ته بول
زیره نعمت کیم انک پایان یوق   یا دکمک لیکنک امکان یوق
زیره هیبت کوکنش کورا یدی   کولکه اچنده ابد طورا یدی
زیره رحمت کر بلا ییدی لعین   قایدی ادریسک الندن طبین
زیره قدرت کردلا دیسه ادر   بر قل اوجنده نجا بک بک هنر
زیره قوت کیم دکرسه عالمی   محو ادب یاراده لو آدمی
زیره حکمت کیم فلکلر هر زمان   کاترزلر یازو قیش اصی زیان
زیره عزت کیم غنی در مطلقا   هم قدم ثابت در آکاهم بقا
زیره حرمت کیم سزی کلمز دله   وار دانده نیچه زیرکلر بله
زیره حشمت کیم اکا یوقدر زوال   ارته طرمق یا خود اکسلمک محال
زیره عزلت کیم نجالر بیلدیلر   کورمادیلر بلر سنز اولدیلر
زیره خلوت کیم اکر جبریل قیل   اولدی صنعا یدی آراده بیل
زیره سبقت کیم انک یوق اول بی   زیره آخر کیم صکی یوق ای ولی

زیره حیرت کیم ارشدی جانلره   آنکیچون جان بلنمزای یره
زیره حسرت کیم بزه اولا سدر   لیک اندن اصی کیم بولا سدر
زیره غفلت کیم یکو موزی ورر   اول دکلمستید اولمزدی قصور
قان لطافت کیم امانت حقلرن   بیر نه کاتور ییدک کتمدن
ذره دیر نمز انک حکمتسزن   قطره در اولمز انک امرسزن
آن اشترلرا اچون ذره لر   وحدتی ییچون اقرلر خطبه لر
ذره لاره لطف برله راز وار   آنکیچون بنلرک بروا زوار
ذره لاره لطف اولماسید بار   هرکز اولمزلر دی اندنی قرار
ذره کیب هر کیم اولمایه حقیر   اولمیسر در کنشلاین منیر
ذره کیب اولمین زبرو زبر   اول قچن بوله کنشدن کوز نر
ذره کیب هر کشی کیم خاک اولا   ظلمتی نوره دونوبن پاک اولا
ذره کیب چرخ ادیسک هر زمان   بولیسن کونشی وجودن نه کمان
هر که کندوزی کورر ابلیس اولا   کرچه طاعت اتمده ادریس اولا

امدی بر فکر ایلیب ابلیسه بق　　ییدی یوز بیک ییللق اول تقدیسه بق

صادر اولدی غیبیچون بر معصیت　　اولدی تغییر اندغی اسم صفت

جمله طاعاتین انک رد دیلر　　حق غناسندن بله صادر دیلر

چون غناسین انک یاد ایدرن　　درد دله زاری و فریاد ایدرن

اوکیا انک یورکی اولدی کباب　　صوک نفس قرخوسیچون ای کامیاب

وارسا عقلک تصور ایله کل　　عاقبت حالن تفکر ایله کل

دمبدم زاری و استغفارات　　حضرتینه حالکی اظهارات

تا سنی اول قرخودن قرتاره حق　　شاد اولاسن کیده کوکلکدن قلق

منبع الانوار والالطاف در　　معدن الاحسان والاعطاف در

جمله موجوداته اندندر عطا　　بن انک احکامنه ویرکل رضا

لطفدر یاسی همیشه جوشاردر　　کمنه دیلرسه ویرر دلخوشاردر

لم یلد لم یولد انک وصفدر　　هم خطاب لا تخافوا لطفدر

ارمدی ارضا بر آثار زوال　　عرش و کرسی صغلمق ویرمز ملال

آن اشنا بونجه لر کلدی لر　　بولمادیلر بلرسز اولدیلر

بر بلک بینا جماعت ناکهان　　کلدیلر اشنا دیلرهم بر زمان

اولک کیتدی بلمدی سردن خبر　　اول که کلدی طیمدی هرکز اثر

عجزدن قامو دیدیلر کیم ای پاک　　نیجه بلسون کنهکی بر قبضه خاک

ذاتکچون ضد یوق یا ربنا　　لا جرم لا تدرکه ابصارنا

بن نجه اولمک یرشدورم سکا　　چون حبیبک دیدی لا احصی ثنا

سکا لایق اولمغی بن بلمزم　　حضرتوکی آنکیچون الکزم

واعف عنا ربنا واغفر لنا　　انت مولینا بفضلک اهدنا

چون عفوی نیست جز تو عفوکن　　ای ترا مخصوص هر دم امر کن

بز کمز کیم ایده اوز عفو قل　　چون سنکدر امر و نهی قال و قیل

لیک سن عفوی سورسن لاجرم　　حضرتکدن امیدمز یا ذا الکرم

چون سنک یوقدر نظیرک ای احد　　فضلکیله خلقکا ایله مدد

بز بلقلار زیسن اول آب حیات　　کم اسیتب اولمیا بیزی ممات

رحمتك دكز دكزی انتها — بیزم بر قطره یتر اندن شها
تا یونا اول قطره ده جمله کناه — اولمیا اول قطره هم هرکز سیاه
قطره دن اکسلمیا بحر محیط — اول دکزده قطره در بحر محیط
صول نفسده بیز شیطاندن سقین — تا که بلیه اوله ایمان یقین
دیلمزده طتغل اولدم ادکی — کوکلمزده محکم ایله یادکی
سنله طارلیغنده ایکی زنکلر — یا تربکده بیر یربت کا لکر
ایلیا لر بیزه بنلر اوچ سؤال — کم ادا بیلیسر اکا قیل و قال
بکمه طابر سن رسولك کم دره — هم ایت دینك نه نادین دره
سن مکر لطفوکله بیزه جواب — اوکره دابند دیمیوز انی صواب
اول قبر کلوغی بزه نور ایلکل — قومه تنها ایشمز جور ایلکل
طارلغینی کیک ادی وزای خدا — تا که انده کورمیاوز بز عنا
لطفوکا احسانکا یوقدر شمار — رحمتوکه ملودر هر دیار
سرور رسل لره بزدن سلام — کم محمددر ادی خیر الانام

مرتضادر مجتبادر مصطفا — قطب شاهنشاه سلطان صفا
مستجاب ایله آله العالمین — هم عنایت ایله چون حسن معین
تا که خیر ایله تمام اوله کتاب — هم اوله مضمونی بر تیج صواب

فصل فی بیان سبب تالیف هذا الکتاب

اما الله تعالی حضرتنك حمدندن صکره و سید المرسلین محمد مصطفانك صلواتندن صکره بدر سنی تحقیق ایشدم کم محبوب السلاطین سلطان المقربین محب علمادر و معتقد فقرادر دلدم کم بر تحفه ویرم بلشمکچون حدیث موجبنجه که رسول حضرت بیورر کم قیامت کوننده عرشنك چوره سنده نوردن منبرلر اوره لر بر طایفه اول منبرلره چقلر تاجلر نوردن اوله و کیسلری نوردن اوله انلر پیغامبرلر دکللر و شهیدلر دکللر لیکن پیغامبر و شهیدلر انلرکم شونلرن عجبلیلر صحابیلر ایتدلر

یا رسول الله انلرنه طابفه‌دن انلر تنکری رضاسیچون دوستلرده
حدیث معناسی تمام اولدی بس تحفه بیچون ملوکانه متعذر
اولدیسه درویشانه متعذر اولمدی نتکیم سلیمانه قرنجه
چکرکه بودن تحفه التدی زیرا که قدرتی اول مقداره مقتصر
اولمشدی

شعر

بک عذرله تن تحفه‌سنی جانه التدی / صولتی کل بنیتا که کلستانه التدی
شونک کبی درجانی جانانه التمک / کم مصره شکر لعل بدخشانه التدی
بلمزکتی چقمق طشنی قیمت صندی / صرافه بدل طردوم مرجانه التدی
بلمکلکه دخی طرفرق اشبوکه براحمق / حنظل یکن الدی شکرستانه التدی
لیکن چو مناسب اوله استینه هدیه / عیب اولمیه کر عذرله سلطانه التدی
بو سوزده مثل وار اشدامدی کی قرنجه / چاکرکه بودن تحفه سلیمانه التدی

لیکن ادب وجهندن تحفه دنیاویه ویرسدم زیرا که
اول مخدومک منصبندن نصاب کاملدی و متاع دنیاویدن

منصب حاصلدی بس اختیار ایلدم شول تحفه‌یی کیم انک خزینه پسنده
یوقدر حق تعالی حضرتنه توجه ایلدم همتم الی بازر نبیلن
ایچدی اول حضرت وهاب فضلله زنبیلی اچنه غیبی
کوهرلر صچدی ایتدیکیم بنم حضرتم مقدس درجغا انلقدا
وخزینه کرم منزه‌دن بو قلقدن یرده وکوکده عرشده
وفرشده هیچ کمسه یوقدرکه بنم نعمتمله تنعم ایلمدی
یا خود رحمتم آثاریکا ارمدی

شعر

حضرتمدن دبلیندن کمسه محروم اولمدی
یا کم اولا رحمتمو مبلکه مرحوم اولمدی
مختلف خلقک مرادینی ویروم نه دریغ
کمدر اولکیم خدمت ایتدی حکمه مخدوم اولمدی
بس اول جواهر غیبی جمع ایلدم اول مخدوم خدمتنه
تحفه ویردم حق تعالی حضرتنک عنایتنه علمتدن

ذکر م نبی نها یتندن امیدندر که بو کتابله انی منتفع ایلیه
و کوکللرده و نظرلرده مرغوب ایلیه و بو کتابک آدن
جواهر المعانی آد وردم و بنیادن بیش باب ازرنه وضع
ایلدم الباب الاول فی معرفة النفس
الباب الثانی فی اول ما وجب علی المکلف
الباب الثالث فی فطرة الارواح
الباب الرابع فی فطرة آدم علیه السلام
الباب الخامس فی آداب الملوک والوزرا
بو مقالاتک فتوحنک فتحی محرم آینک اواسطنده
سنه تسع وثمانمائه شعر
اچلدی قابوسی شبو فتوحک سکز یز طوقزنده اول رسولک
الباب الاول فی معرفة النفس بلکل کم الله تعالی آدم
یارتدقلن حیوانلردن ازرنه اختیار ایلدی عقل شریف

یرادلماغ
وردتا عقللی تنکری تعالی حضرتن بله زیرا که آدمینک
عبث دکلدر نتکم قرآن اچنده بیوردی افحسبتم
انما خلقناکم عبثا وانکم الینا لا ترجعون بلکه
امر عظیم چون یرادلدی و قورقولر چوقدر اناقرقولرک
اعظمی دوستدن ایرو دشمکدر حقیقتده جهنم اودندا
ایرولق اودار نقدر زیرا که فرقت اودی برک یقر حالی
بودر که اعضالار ابشنده یرکدن لطیفرق یوقدر دلیل
بودر که بر یرکه مرض عارض اولجق اول مرضه تحمل ایلمز دخی
هلاک اولور کرو قلن اعضا نه قدر کرکسه قتلنور بس
معلوم قلدن ایرو دشمک عذابی برک قتی غا اولدی نتکم
شیخ سری سقطی ایتدی الهی مهما عذبتنی فلا تعذبنی
بذل الحجاب ایدر الهی بن قلکا عذاب ایلمک دلسک
هرنه دلو عذاب ایلسک ایلکل لیکن ایرولق عذابیله

معذب ایلمکل حق تعالی کافرلر اول عذابه کرفتار ایلیه
بتکم قرآنده بیوردی کلا انهم عن ربهم یومئذ لمحجوبون
یعنی ابدی جهنمده قلسه‌لر لاجرم دیدار معشوق کور
میسرلر بونلر جهنمده ابدی قلدقلرینک سبب بودر کم
هر جنایتک جزاسی اول جنایته مناسب اولور زیرا بونلر
دنیاده کفر اوزرینه مصر اولدیلردی المزدن اولکدن اول
کفر و معصیتدن دونب ایمانه کلمدیلردی اول کفر و معصیت
مستمر اولدیلر تا النجیه دکین لاجرم اجزالری دخی آخرتده
جهنم اچنده مستمر اولدی حضرتدن بو بیت
رحمتندن محروم و مغبون قلدیلر شعر

المدی یاردن ایرو زندکانی — غم اولرا انسز اولن شادمانی
عذابی عاشقک یرقش اولور — نه بلسون عشق یوقکسارانی

اکر معشوق جمال وصالن جهنم اچنده احسان ادرن دیسیدی

کرچک عاشقلر جهنم اودن کوزلرینه توتیا ادرلردی
واکر فردوس اجماع اچنده دیدار کسترمیدی
اول عاشقلر شیله فریاد ایلیلردی کیم جهنم اچنده یا ننلر
کندولرک عذابلرن اونودلردی اول عاشقلر اسرکیلردی
بس عاقل کشیه واجبدر کم غفلتدن ایقوسندن اویانه
نفیس عمرن هر حسنده ضایع ایتمیه امدی غفلتدن
اویانغل و کوزکی اچغل غفلتدن اویانمغک علامتی
اولدر کیم کوزنده عبرت اوله و کوکلنده محبت اوله
و کوکلی دنیادن اعراض ایلیه آخرته متوجه اوله حق تعالی
قرآن اچنده دنیای ذم ایلر تا حدی کم قرآنک ثلثنه
یقین دنیا ذمنده ناطقدر و آخرت مدح ایلرکه والاخرة
خیر وابقی بو آیت تفسیرنده تفسیر کبیرده ایدر آخرت
یکرکدر برنچ وجهله دنیادن وجه اول اولدر کم آخرت

عالمنده هم سعادت جسمانیه هم روحانیه حاصل اولور
دنیا ایله دکلدر **اکنجی وجه** اولدر کیم دنیا لذتلری مکدردر
غصه لرله آخرت لذتلری ایله دکلدر **اوچنجی وجه** اولدر کیم
دنیا فانیدر آخرت باقیدر بس باقی بکرکدر فانیدن
ودخی دنیا جمیع انواعیله بی وفادر زیرا کیم اولدکدن
صکره بله کیتمز اشبیله بلکه ایرق کشی کرم قلر میتیله
لحده بله کیدن عمل صالحدر انجق **ودخی** الله تعالی
داود پیغامبره علیه السلام وحی ایلدی کیم یا داود **انا**
بدک اللازم فالزم بدک یعنی یا داود بن سندن
ایرلمزن سن دخی بندن ایرلمه یعنی بنم وجودم و
علم قدیمم محیطدر سنک وجودک و علمک نتکم بیردی
الا انه بکل شیء محیط بس محال محیطدن غافل
اولمق کرکمز صنعغل کم تن فانی اولجق جان درخ

فانی اولا بلکه جان صفت بقا ایله متصفدر باقیدر
کرکسه جنتده اولسون کرکسه جهنمده **شعر**

اکر تن اولسه هرکز جانه یوق غم / که جان تن کبی فوت اولمز دکل کم
نوویرانه ده بیغوش یاری / همایله اولیسر انده همدم
چو بلدک بو جهانک یوق بقاسی / خبرسزلر کبی سن اولمه خرم
کورورسن کند کوزوکیله هردم / کچرلر بشنلیا اولاد آدم
فنا زخمینه تریاک اصی اتمز / اجل زخمینه هم نبلایه مرهم
کسنه بنده قلمادی مؤبد / کسنه بونده اولمادی مسلم
نجون دوریشه سن دنیایه چونکم / عمر بنیاد دکل انده محکم
قنی رستم قنی دستان آنک / قنی افراسیاب بیژن و جم
یدی اقلیمه سلطانردی یتکر / اجل خمرین اچدیلر دنادم
دریغا چرخک الندن دریغا / نه آتا قودی نه آنا نه خود عم
جهانک نعمتی محنت بلای بار / وفا بیمی جفا بلشکرن سم

هر کشی کیم دنیادن اعراض ایلیه آخرته توجه ایده قورقودن
امین اوله راحت ابدی بوله نیتکیم قرآنده بیوردی الا ان
اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون ● شعر

حق ثناونلاره ارمز قیغولر … حضرتندن ایرو اولمز لر بولر
جون آنی سومکلک اولدر اصل دین … بس نیچون اندن ایرتق ساولر

جون آدمینک یرادلمغی امر عظیم ایچون اولدی کیم اول عبادتدر
نیتکیم بیوردی وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون
لاجرم اول معبودی بلمک واجب اولدی زیرا که عبادت
ممکن دکلدر معبود معلوم اولمینجه آنک وجودن
بلمک مصنوعاتنه مشاهده ایلمکله اولور بلکه
کرکدر کندو وجودی یقینندن استدلال ایلمکا نیتکیم
بیوردی سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم حتی
حتی یتبین لهم انه الحق ابدر بز آدمیلره کستررز کندو

نشانلرمز عالم اطرافنده ودخی کندو نفسلرنده بس
فکر ایلیه اول بوغدی آندن صکره اتاسی بلندن بر
قاج قطره نطفه اناسی رحمنه دشدی حال بوکیم اول
قطره لر اول زماندن غایتده نقصان مقامنده یدی
وعاجزادی صکره کم مقام کماله رشدی اعضالره قوتله
قدرتله علمله عقلله مع هذا بس کشی کندوزن بو وجهله
بلمکدن تنکری بلور من عرف نفسه فقد عرف ربه

شعر

هر که بلدی بیسه کندو نفسنی … اول کشی بلدی بیق تنکریسنی
هیچ نسنه یوق سکا سندن یقین … کندوزوکی بلمکدن کی سقین
کندوزنی بلمکلک عار اولور … بلمین بیلن قتنده خوار اولور
درسن انجاکم بلوردم بن بنی … اول غلطدر بلمک اولر اکل سنی
بویله بلمک بلکه بلمکلک دکل … تنکری بلماکه مفتاح اولمز اول

کم بلالر آیغر و آل قاش و یوز — صاج و صاقل آت و داری قاش کوز
کندوزینی بلدکی ظاهر بودر — باطنا بلدوکی ایشت کم ندر
اولدر اول کم قرن آچجق بیا — قاقیجق هر نه دیلرسه دیا
شهوتی غالب او بیجق اولنه — فرق آنکله الوق آرا سنده نه
الوق ایشی دایما ییمک درر — داخ ارکک لکداشن اتمکدرر
بو صفتلر سنده داخ واربیتی — عار فیسک حالکی بل ای رفیق
دیوک ایشی شر و مکر و حیله در — فرد ایشی خود دایما خشیله در
سن کرک ترک ایلیاسن شهوتی — کبر و کین و بغض و خشم و شقوتی
چون بلردن کنکلک آری ایده سن — بس ملایک رتبتنه کیده سن
ایشد انلارک نه در بیدکاری — کیجه کندز دلدی دیکلری
اول قدیم الله دایم برلمک — اولدر انلاره اجماکو عک
کو فرشته کو هر بیک جهد قل — آن اسنته اندن ارتوغی قوغل
دیو سک مکر ایله قافی فرد سک — تنکری سو کل اکر سن مرد سک

جمله حیوانات کم اول پادشاه — اشبو دنیاده یرتدی اول آله
قاموسن ساکا مسخر ایلدی — داخ کرمنا بنی آدم دیدی
عار اولا کندوزکا انلار سن — غالب ایلا ملکلکا ای یار حسن
کا رک انلر ساکه خدمت ایده لر — سن بیردو غکت ارا یر کیده کز
آنکیچون کم سغر وار درسکا — بس براق اتمک کرک اندن بکا
اول یلا مرکب کرکدر هم سلاح — تا حرامیدن بلاسن فلاح
سخر یا طتغل بلاری روز شب — تا سکا خدمت ایدالر با ادب
اشبو منزلده بلالاری ایشه طوت — اول بقا منزل براغن بیشه طوت
کر بکون یارن براغن ایده سن — بس سعادت حاصل ایدب کیده سن
وار بانده کورسن کلزارنی — هم بنا تکنز انک دیدارنی
اشبو معنیلرده مقصودم همین — کندزن بلمکدرر بلکل یقین
نفسکی بلمکلکا بو در طریق — ایدین کوردکلریسک ای رفیق
کم برادلدکسن ایکی نسندن — بیرسی جانددره انک بیریسی تن

تن کوزی جانی کرامزنی کمان | جسمدر اول چشم ظاهر کلیان
ایشد امدی سن حقیقت سندکک | جان وتن کو کلدر اکلادر اوکک
جان سر کوزیله کورما کابراز | لیک سر کوزی انی کورمزای یار
آدمینک بس حقیقت کندوزی | جان درر کم آنی کورمز تن کوزی
قالنی جمله اکا تابع درر | دو کلی اعضای اول جامع درر
جسمک اولدر شاه قالان چار درر | کیم چاری کیم خدمتکار درر
هم دخی تکلیف اکادر هم خطاب | هم ثواب هم عقاب هم عتاب
اول احدام بیزر آنک معدنی | انده درر اول انی کمان بلکل انی
کلدی بند ایکم بتوره مصلحت | کیرو انده وار سر درر عاقبت
وطنی اصلیسنه اید براق | چون اکا اندادر اول بانی طراق
کلدکی یولدن کرو کیدا سردر | کر بو قسوزن کدا بیدا سردر
ترک ایتی عزم ایلسا مصره سفر | تا وارا اندن کتوره چوق شکر
فرغه دکلا کیبی الله ارمغان | ذی زیان وذی زیان ذی زیان

جان هم کمسه حقیقت بلمدی | چونکه نیتا بلیک معلوم اولمدی
آنک اما وارلغن بلمک عیان | ظاهر اوش کور بنو دور زنی کمان
جسمله داکلدر آنک وارلغی | لیک جسمک آنکیله درر بلکی
مصطفا به چونکه معلوم اولمدی | لاجرم کاغدده مسطور اولمدی
بو قدر الدی کم اول فرد وصمد | دیدی قرآن اجرم اول وتر احد
کر صرا کر ساکه جاندن یا رسول | دیکل اگر نده درر تنکری علیک اول
جان ملایک اصل جنسنده درر | آن اصلنده قمق سندن درر
کندو چون یارتدی حق چون کوکلی | بس سعادت کادک اکا ای ولی
نادر امدی اول سعادت کوکله | تنکری بلمکدر بللو بله
تنکری بلمک اولا حاصل کا | کونظر ایلا به صنعنده یکا
تا مظاهر قامسی معلوم اولا | بعد ذات اسمای حق مفهوم اولا

الباب الثانی اول ما وجب علی المکلف

حق تعالی آدمیلری یارتدی تا کندو حضرتنک ذاتنه وصفتلرینه

مظاهر اوللر یعنی آینه لر اوللر هر کیم اول آینه لره مطالعه
ایلرسه حق تعالی حضرتنک ذاتنی وصفاتنی بله نتکیم
داود پیغامبر عم ایتدی الهی لماذا خلقت الخلق
یعنی خلق نیچون یاراتدک الله تعالی ایتدی کنت کنزا
مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق شعر

ایشت امدی حدیثی دیر داود ‏ ‏ الهی خلق نیچون اولدی موجود
دیدی حق کنجدورم بن لیک پنهان ‏ ‏ یراتدم عالمی اعراض واعیان
دیلدم آدمی تا کم بله راز ‏ ‏ اده معشوق عاشقلارینه ناز
کل امدی جوهرک سنداخ کسنر ‏ ‏ نتاکم کستر الله اکبر
عجب دا کل کشی کم اشنیا کنج ‏ ‏ جکر ویرانه ایچنده نجا رنج
ازل عهد بیله چون آشنا سن ‏ ‏ نیچون حضرتندن بس جداسن
اکر اولسا یدی کوکلکده طالب ‏ ‏ کرادک کزلو عالمده عجایب
طغان کم شاه لندن اوچه صیلدی ‏ ‏ بینا وارمایینچ شاهینه نیده

ایشیدور یسه آواز طبل باز ‏ ‏ اده فی الحال شهدن یا کم پرواز
طغان کم اولد باشنده کلاهی ‏ ‏ تیجین ایشتا یسردر پادشاهی

اول بالغ اولجق حق تعالی حضرتنه ایمان کترمک فرض در
امدی ایمان التی نسنه برله حاصل اولور اول التینک بیش اقرار برله در
التنجی کوکلده بیش نسنه نی تصدیق اتمکدر اما اول بیشی کم
اقرار ایتمکدر اول فرشته لره اقرار ایتمکدر کم بونلر
نوردن یرادلدیلر هر نه دلو صورتده استرلرسه کورنرلر بونلرده
ارککدیشی یوقدر اوغل لر طغمزلر یمزلر اجمزلر بونلردن
معصیت کلمز دایما مطیع لردر بونلرک غذاسی ذکر وتسبیح در
حق تعالی بونلری قرآنده مدح ایلر لا یعصون الله ما امرهم
ویفعلون ما یؤمرون شعر

بونلر اولمزلر مخالف امره مه ‏ ‏ دایما منقاد اولورلر حکمنه
هرکز آرمزلر اشمزلر نکود ‏ ‏ کیجه کندز دورشورلر ذکره مه

اکنج کتابلره اقرار ایلمکدر یعنی یزدرت کتابلر کم
واردر دکلسی تنکری تعالی نک کلام قدیمدر پیغامبر
لرنه وریلدی اون صحیفه آدم پیغامبره وریلدی
اللی صحیفه شیث پیغامبره وریلدی اوتز صحیفه
ادریس پیغامبره وریلدی اون صحیفه ابرهیم
پیغامبره وریلدی زبور داود پیغامبره وریلدی
توریت موسی پیغامبره وریلدی انجیل عیسی
پیغامبره وریلدی فرقان محمد مصطفایه وریلدی
صلوات الله علیهم اجمعین اچنجی پیغامبره اقرار
ایلمکدر ایمان کترمکدرت وجهله در اولا بلمک
کرککه کم بنلردن کناه صادر اولمدی و دنیا
متاعلرندن حرصلری وطمعلری یوقدر فرق دکلردر
بلک بهادرلردر ثانیا اولدرکم مرتبلری یوجادر

ولیلر مرتبه سندن نبوتله ولایت اراسنده نسبت
عموم خصوص مطلقدر زیرا که هر نبی ولیدر هر
ولی نبی دکلدر ینه انجلین رسول الله نبی اراسنده
عموم خصوص مطلق وار زیرا که هر رسول نبیدر
هر نبی رسول دکلدر رسول اولدرکم دعوت کتابله
اولا نبی اولدرکم امتین تنکریدن یکا دعوت
ایلیه کتابی اولمیا آدم پیغامبرله نوح پیغامبر
اراسنده اون قرن کچدی نوح پیغامبرله ابرهیم
پیغامبر اراسنده اون قرن کچدی ابرهیم پیغامبرله
موسی پیغامبر اراسنده اون قرن کچدی هر قرن یز
یللدر موسی پیغامبرله عیسی پیغامبر اراسنده
بک طقز یل کچدی عیسی پیغامبرله محمد مصطفی اراسنده
یز التمش طقز یل کچدی آدم پیغامبره جبرائیل اون کز
کلدی

نوح پیغامبره اون بش کون کلدی ادریس پیغامبره
درت کون کلدی موسی پیغامبره درت یوز کون اندی
عیسی پیغامبره اون کون اندی محمد مصطفایه
یکرمی بیک کون اندی ثالثا اولدرکیم پیغامبرلر
فرشته‌لردن افضلدر رابعا اولدرکیم مرسللر
مرتبه‌سی اعلادر انبیا مرتبه‌سندن اما قیامت
کونی اقرار ایلمک اولدرکیم اسرافیل صور چلا
ایده ای چرمش تنلر وای خرد اولمش سنکلر وای پرتلمش
دریلر وای طغلمش انداملر مجتمع اولک سؤال ایچون
وحساب ایچون اول صورده کل جانلر کلکلر چرمش تنلر
تازه اولوب دیریلر اندن صکره صرصر یلی اسا طاغلر
توز ایلیه اندن صکره بیر دیرنه یر التندغی خزینه‌لر
آشکاره اولا کوکلر پاره اولا یلدزلر یره دکله

آدم اوغلانلری اول قبورلردن حیران اولورلر قیامتک اللی
موقف اوله هر موقف بیک یل اوله هر برنده بکدلو
وجهله طورمق اوله مثلا بیک یل حیران اولورلر بیک
یل اوزلرینه بتلر یغا بیک یل ترازو اوله وعلی هذا
سایر الاحوال اندن صکره صراطه کچرلر صراط بر
کوپردرکیم جهنم اوزرنده کورلمشدر قلجدن ایتیدر
وقلدن انجه‌در بعضی خلق یلدرم کبی کچرلر برنجه‌لر
یل کبی برنجه‌لر قوشی کبی کچرلر وبرنجه‌لر یوکرک آت
کبی کچرلر برنجه‌لر یکرب کچرلر برنجه‌لر امکلیو کچرلر
بس انک اوزرندن کچمک مکلفلرک عمللری تفاوتی
حسبنجه اولا برنجه‌لر کچمیدر جهنمه دوشرلر شعر

ای یورمایان کیشی حق یلده بر کن مستقیم
بس کچا ریکن صراط دن اولسر تشویش بیم

چون قبول اولمز قیامت مجلسنده نقد قلب
نقدکی خالص ادب وار غل کم اولاسن سلیم
کچدی عمرک غفلتیله بول یاغی درد مدک
اول اسز یولده نجا یوردیه سن کی ای لئیم
چقمدن فرصت الکدن امد غفلتدن اویان
توبه وقتی در ایت استغفر الله العظیم
اندن صکره عصات اهلنه خطاب اوله لکم وامتازوا
الیوم ایها المجرمون اندن اجماق اهل اجماغه کدلر
وطامو اهل طاموبه کدلر اجماغک بری التوندندر
وبری اغ مسکدندر واتکی زعفراندندر دیوار
ارسنده کرپچلری برا التوندندر وبر کمشدندر هلکلر یاقوت
وانجودر اجماق اچنده درت ارماق واردر بر صودر
وبر بالدر بر خمردر وبر سددر نوا رمقلر دیدز

بر

بر یرنده اقرلر ارق اچندن اقرلر طاشلری انجودر
کنارلرنده بیلدزلر صاغنشنجه بر دقلر واردر کمسی
التوندندر کمسی کمشدندر ودخی اجماق اچنده درت
چشمه واردر بری کافوردر صوی اق در مشک کبی قوقر
بری زنجبیلدر فردوس اجماغندن اقر قلان اجماقلر
اچنده زنجبیل کبی قوقر بری سلسبیلدر غایتده عشق در
اچون کشلره راحت اولر بری تسنیمدر اجماق
در طاقلرنک ارزندن اقر اجماق اغجلرنک ازدکلر
یقارودر بدقلرا شغادر هر اغاجده یتمش درلو
یمش واردر هر یمش کمازلره درحال کیرو بتر طوبی
اغاجنک کولکسنده بکرک ات بک یل سکرده بسه
اچنه چقمیا هر بر جار طقدن انک بر بداغ واردر
اجماق اغجلرنک بدقلر بر برنه طوقنجق تسبیح اوازلر

اشدلر اچماق اچنده بر الو (اغج) واردر حق تعالی بیوره کم
آوازکی قوللروم اشدەلر اول اغج خوب آوازله تسبیح
اوقیا اچماق اهل اول آوازدن قتندن حیران اولەلر
اچماق اچنده داود پیغامبر عم منبره چقا زبور
اوقیا ذکر و تسبیح ایدەلر اول ساعتده رحمت یل اسا
اغجلر بدقلر بربرینه دوقنه طوقنه بدقلردن و
یپرقلردن عجیب آوازلر و غریب سازلر اشدەلر
اچماق اچنده کونش و آی طغمز بلکم انده‌کی نورلر
ایمان نوردر و قرآن نوردر اچماق اهلنه حق تعالی
مشکدن یاردلمش بر شریف مقامده فرشتەلره
بویره کم بنم حضرتمه تسبیح ایدك تا مؤمن قللرم
راحت اولسونلر هم بونلره بشارت اولا کم ایرقمغو
کورمزلر حق تعالی هر بر مؤمنه بر فرشته وربیه

ایده کم وارك فلان قلمه سلام ایت حضرتمه دعوت ایلدم
اول فرشته مؤمنك سرای قاپوسنه کله حق تعالی حضرتندن
سلام کتوره دعوت ایلیه مؤمن براقه بنه طرفة العين
اچنده بر شریف مقامه الده کم انده منبرلر و کرسیلر اوله
کیمی التوندن کیمی کمشدن کیمی انجودن کیم قزل یاقوتدن
و کیمی یشل زبرجددن دکل اچماق اهل انده حاضر اولەلر
پیغامبرلر منبرلره چقلر عالملر و عادل پادشاهلر
کرسیلرده اوترەلر الله تعالی بونلره خطاب ایلیه کم
ای قوللرم بندن خشنود اولدکزمی بونلر ایدەلر کیم
ای بزم پروردکارمز نیچون خشنود اولمیه‌لم کم اشبونك کبی
نعمتلر وردك حق تعالی ایده کم ای قوللرم نعمتلرکزی
آرتره یینی بونلر ایدەلر کیم ای بزم سلطانمز اچماغه
کوردك بزمز آق ایلدك طاموندن قرتاردك دیەلر

اندن صکره بونلرک دماغ مشک عبیر بخوسله طلالحجاب
عزت کترله حق تعالی تجلی ایلیه بونلر حیران اولهلر
اکثر اولیا سر کلکدن بونلری او بر مسئله ابدا شیله
قالسلر ایدی لیکن ایرق نعمتلردن محروم قالمسونلر
دیو کندو فضلندن بونلره فرشتلر ور بیه اویرلر
اندن صکره حق تعالی بیوره کم ای قللرم سزکچون
نعمتلر و خلعتلر یرقلدم کیک اندن صکره بر
بازار کللرکم اول خلعتلر و اول نعمتلر انده در
اول خلعتلر کیلر و اول نعمتلر ییلر خصم و قوم
ایش و دوست بولشلر دنیاده ییلدلرسه آنی
سویلیشلر اندن صکره شمال یلی اسا بونلرک
خلعتلرینه دقنه و یوزلرینه دقنه قوقولر و جمال لر
زیاده اوله اندن بنلره دستور ویرلر سرایلرینه

کد

کدرلر حوریلر قرشو کلب بونلر عزتله سرایلرینه الدلر
اما بلمک کرک کم تجلی دکل خلقه برابر اوله دکلدر
زیرا معرفت اهل آشکاره کورلر ولهذا ابو بکر صدیق رضی الله
کوردکلرین بو امتده و غیر امتده کسه کورمیا
زیرا کم انک معرفتی تلن خلقک معرفتندن ارتقدر
و دخی حق تعالی نکنته کم صفاتنک نهایتی یوقدر و
تجلیاتنک دخی نهایتی یوقدر هر تجلینک نوری تشدید
و ذوقی دخی بر نسیدر دکلنک مرتبلر برابر دکلدر
پس عاشقلره واجبدر کم معرفتلرین ارتررکر شعر
زهی خیرات جی منزلدر انجماق ؛ بر یکنیه ربادر انده ایرماق
عبادت اهلی هردم خالقه ؛ میسر اوله تا ابجاغ اتماق
ایجاسن شربت خمرا مغندن ؛ اشک کوجک و لاهم حور جماق
اما تقدیم اقرار ایلمک بودر که هر نسنه کم عالمده وجوده
کلر

خیر شردن نفع وضردن ایمان وکفردن طاعت معصیتدن
اصدن زیاندن حرکاتدن وسکوندن دکل تنکری تعالینک
قضاسی وقدریله در قضا اولدرکه جمیع موجودات
موجود اولجق لوح محفوظده علی الاجمال قدر اولدرکه
تفصیل ایلیه قضای سابق ایجاد ایلمکله مواد
خارجیه ده بر بر اردنجه اما اول بیش نسنه که انلری
تصدیق ایلمک واجبدر اولا الله تعالینک وجودینی
تصدیق ایلمکدر ثانیا صفاتنی تصدیق اتمکدر
ثالثا افعالنی تصدیق ایلمکدر رابعا احکامنی
تصدیق ایلمکدر خامسا اسماسنی تصدیق اتمکدر
اما تصدیق وجود اولدرکه البته عالمک خالقی واردر
زیرا که هر اثرده مؤثر واردر وهر فعله فاعل واجبدر
هر موجودک وجودی طانقدر صانع وجودینه نتکم بیردی

وان من شیء الا یسبح بحمده تسبیحدن مراد اثر
مؤثره دلالت اتمکدر یعنی عاقللر بونکله استدلال
ایدرلر صانعک وجودینه نتکیم تتوندن اود وجودینه
استدلال اولنور

شعر

حق انکچون ویردی عقلی عاقله ۰ تا که بیله صانعینی صنعله
اصلولر بلدیلر انی بی کمان ۰ لاجرم تصدیق ایدرلر صدقله
چونکه حق اولدر باطل اکلا غیرینی ۰ کل شیء غیر وجه الله فنا
یوق بزز فانی بزز بیقسول بزز ۰ وار باقی اولدر انکدر هم بقا

حکایت برعربه صوردیلر که تنکری واردغنه نه سبیله
بلدک ایتدی دوه قزی نشاندر دوه وارلغنه ایقلر ازی
ازلر دلیلدر بو ریلره بش بدقات کوکلر فلکلر
ویلدزلره ویدی قات یرلر طاغلره واغاچلره ودکزلر له
وقشلر ویایلردکلیسی دلالت ایدرلر تنکری تعالینک وجودینه

حكايت امام ابو حنيفه رحمه الله مجلسنه بر بولك دهريلر
كلدلر ايتدلر عالمك خالقی يوقدر امام نقليات ندن
دلودر لو دليللر ايتدی مسلمدر طتمدلر بس دليل
عقليه شروع ايتدی ايتدی بن بر كمی كوردم كم اچی طولو
متاع ايدی كمجيسی يوغيدی دكز ايچنده طغرو مقصودينه
يكا كيدردی اول دهريلر ايتدلر كمجيسز كمی طغرو يورمك
محالدر امام ايتدی بر كمی كمجيسز طغرو يورمك محال اولجق
اشبو نكبا اولو عالملر بو نجه عجايب و غرايبلر بر
يرادجيسز نجه وار اولدیلر بو نجه بر قرار اوزره ثابت
اولمشلردر اول دهريلر بو جوابدن عاجز اولدیلر
حكايت بر بولك منكرلر امام شافعيه كلدلر
ايتدلر تنكرك وارلغنه دليل ندر امام شافعی ايتدی
توت يپراغدر كم طبيعت و خاصيت و لذت بردر

اما ابريشم قوردی يرسه ابريشم اولور آرو يرسه بال اولور
كيك يرسه امشك اولور قويون يرسه قيغ اولور بو نسنلر
اولمز الا تنكری تعالی وارلغی برله اولور كم اول عالمك
مدبر و مقدردر حكايت علی حضرتنه كرم الله وجهه
صوردلر كم تنكری تعالینك وجودن نجه بلدك علی
ايتدی هر نيكم قصد ايلدمسه مقصودم حاصل اولمدی
بلدم كم دكل اشلر تنكری تعالينك ارادتنه متعلقدر
كم اول عالمده قادردر حكايت بر كشی بر اغاج دبنده
ياتردی ناكاه بر يپرق دشدی اول يپراغ الندی
خاطرندن بو كجدی كم عجب اشبو يپراغ اشبو اغاجده كم
بتردی بو حالده يكن بر يپراق درخ دشدی اول يپرق
اوزرنه يازلمش كم الذی انبت الورق على الشجر
هو الذی شق على الوجه البصر ايدر اشبو يپراغ

شول اعجب اول قادر تنکری بتردکم بزلر یاردکوزلر
برتدی **حکایت** بر پادشاه واردی دهری اولمغا میل
واردی وزیری مسلمان ایدی وزیرندن بیر ایلدکم اول
پادشاه فاسد قصدندن دندره اول وزیرک عادت
اولدکم یلده پادشاهی بر کز اونه دعوت ایدردی چون
دعوت وقت اولدی ایتدی یا امیر المؤمنین دعوت وقت
اولدی مشرف ایلک اوت مجلس فلان صحراده اولسردر
پادشاه ایتدی اول صحراده باغ و بوستان و چایر چمن
و کولکا یوق و صو و سرای یوق نجه ورالم شمدیه دکن
پادشاه دخی کندی ایدی اما شمدی سرایلر یاپلمشده
باغلر و بوستانلر اولمشده و صولر روان اولمشده
پادشاه ایتدی بو دکک عمارتلر معمارسز و بناسز وجوده
کلمک محالده دی وزیر ایتدی چون بر مختصر یر جکزک عمارت

معمارکر

معمارسز محال اولجق بو اولو عالم خالقسز و مدبرسز
نجه محال اولمیه وزیرک نصیحتی پادشاه مؤثر
اولدی ایمان کتردی مسلمان اولدی **شعر**
قامودن بللودر کندی اول خالق ** کوزکرک آنی کورمکا لایق
یرصا کورمادکی کنتنی ** کوزلری ضعیفیچوندر ای عاشق
یتسه کونش یره کما ینبغی ** نورله آشکاره در بایق
اما صفاتی تصدیق اولندکم حق تعالی منزه در
زماندن و مکاندن و هیچ کمسنه‌یه محتاج دکلدر
عالمدر قادردر حیدر مریددر متکلمدر سمیعدر
بصیردر بو دکلی صفات قدیملردر بنلردن
تعدد قدما لازم کلمز زیراکه بو صفات کرچه
عین ذات دکللردر ولیکن غیر ذات دخی دکللردر
اما افعالنه ایمان کترمک بودرکم عالمی چندن

هر نکم وار ایسه مخلوقدر دکل ایسه وجودده دخی
بقاده انک حضرتنه محتاجدر اما احکامنه
ایمان کتورمک بودر کیم اشبو عالمک قللرک مصلحتیچون
یرتدکی حضرت مقدسک ومنزهدر شعر
ملک انکدر ملک اچنده یفعل الله ما یشا
حکم کاجرر نجاد ایلرسه قوربیه بیشا
کیم دیلرسه عزیز ایلر کیمی دیلرسه خور
حق اجرا ایلمکده حاشا کمسادن یشا
کر عزیز اولمق دیلرسک طاعت ایله ای فسحق
التفات اتمز جماله قوته ماله یشا
اما اسماسنه ایمان کتورمک بودر کیم اسمای حسنیسنه
تصدیق ایلیه نتکیم رسول حضرت عم بیوردی ان لله
تسعة وتسعين اسما من احصاها دخل الجنة

یعنی حضرت رسالت صلوات الله علیه بیوردکه بدرستی
وراستی تنکری تعالی نک طقسان طقز آدی واردر هر
کیم اول آدلری صیا درسه اجماغه کره دردی اما علما
اختلاف ایتدیلر کیم صیمقدن مراد ندر بعضی
بر علما ایتدیلر صیمقدن مراد اولدر کیم بو آدلری بر بر
اوقیا بعضی علما ایتدیلر معنیلرن بلمکدر بعضی علما
ایتدیلرهم اقمقدرهم معنیلرن بلمکدر وهر بر اسمله
تخلق ایلمکدر نتکیم رسول حضرت بیوردی تخلقوا
باخلاق الله یعنی حق تعالی صفتلری ایله صفتلنک
امدی لفظن اقمق عوام مرتبه سیدر معناسن بلمک
خواص مرتبه سیدر هر اسمک معناسیله عمل ایلمک
اولیا مرتبه سیدر سؤال اکر ایدرسک کیم حق تعالی
حضرتنک اسماسی چوقدر رسول حضرت عم اسمای

طقسان طقوزه حصر ایلدکی نه وجهیله در جواب بودر که
اسمای حسنی بو عدده حصر ادب تخصیص ایلمکدن
زاید نفی ایلمک لازم کلمز زیرا احتمال واردر که
عظیم غنی و مشهور در کن دلشن اوله علما اختلاف
ایلدیلر که بو اسمای حسنی آراسنده اسم اعظم
قنغیسیدر برنجه علما ایتدیلر دکلدر اسمای عظامدر
برنجه علما ایتدیلر کم کزلودر نتکم کیجه لر آراسنده
قدر کیجه سی کزلودر زیرا که اکر آشکاره اولسیدی
اول کیجه احیا ایدرلردی بس کزلدیلر که کل کیجه لر احیا
ایدلر انکچلین اسم اعظم دخی کزلودر تا که کل اسمایه
بله مشغول اولالر معنالریله متخلق اولالر برنجه
علما ایتدیلر اسم اعظم هو در زیرا که هو لفظی مرکبدر
ایکی حرفدن برسی ها در برسی واو در اما اصلی هی در واو

ساقطدر برحرفدر برتنکریه دلالت ایدر برنجه علما
ایتدیلر اسم اعظم حی قیوم در زیرا که رسول حضرت عم
بدر غزاسنده بوا کا اسم اوقودی حق تعالی بیش فرشته
ویردی کافرلری قردیلر برنجه علما ایتدیلر ذو الجلال
والاکرام در برنجه علما ایتدیلر اسم اعظم یا حی
یا قیوم یا ذا الجلال والاکرام در زیرا که آصف بو
ادلرله بلقیس تختن سلیمانه کتوردی برنجه علما ایتدیلر
اسم اعظم یا ارحم الراحمین در زیرا که ایوب پیغامبر
بو آد ایله اوقودی صحت بولدی برنجه علما ایتدیلر اسم اعظم
یا مجیب در برنجه علما ایتدیلر یا قریب در برنجه علما
ایتدیلر یا بدیع در برنجه علما ایتدی یا رحمن در
برنجه علما ایتدیلر اسم اعظم یا الله در زیرا که بو اسم
حق تعالی حضرتنک علمیدر اندن غیریه اطلاق اولنمز

انكچون بو اسم سائر اسماسی اوزرینه مقدم اولدی علمانك
اختلاف ایتدیلر که بو اسم جامدمدر یا مشتق مدر
اکثر محققلر ایتدیلر که مشتق دکلدر اما ابو حنیفه
وامام شافعی وامام غزالی وخلیل وسیبویه مذهبی
دخی بودر اما اکابر معتزله ایتدیلر که مشتقدر
امام فخر رازی تفسیر کبیرده ایتدی بو اسم اکر
مشتق اولسیدی لا اله الا الله کلمسی توحید فایده سن
ویرمزدی لفظ مشتقدن مفهوم اولان ذات موصوفه
بالمشتق منه اولور بس بو مفهوم مفهوم کلی اولور انك
تصور منع ایلمز وقوع شرکتدن اندن بلی شرکت ممتنع
اولور فی نفس الامر خارجه نظر لیکن اول امتناع مستفاد
اولور لفظك نفس مفهومندن خارجیندن وقتی که مفهوم
کلی اولور مشتق اولدوغی تقدیرجه بس کلمهٔ شهادت

توحید

توحید مفید اولمیا لکن لازم باطلدر زیرا که توحید
مفیددر اتفاقی بس لفظ الله مشتق اولمیا اما
مشتقدر دینلر علمیتنه انکار ایدرلر زیرا علم
وضع ایلمك تمییز ایچوندر مسمای جنس یا نوع
تحتنده مشارك اولندن چون حق تعالی منزهدر
جنس یا نوع تحتنده اولمقدن ممتنعدر انوکچون
وضع علم علمدر دینلر جواب ایتدیلر که نیچون
جایز اولمیا که اسم علمدن مقصود تمییزدر
وجودده مشارك اولندن انلر که علم دکلدر
دیرلر الله مشتقدر الهیتدن الهیت عبادتدر
یرغعا قدرت اولمقده شیخ محی الدین العربی رحمه الله
ایدر علم اولدوغی تقدیرجه بو اسمده تخلق ممکن
دکلدر لیکن مشتقدر دینلر مذهبنجه جایزدر

وجه مشروع اوزرینه نتکم شیخ امام غزالی رحمة الله علیه
مقصد اقصاده ذکر ایدوب حظ العبد فلک نصیب
بو اسمدن اولدرکم حق تعالی وجودنده مستغرق
اوله شویله حیران اوله کم اللهک غیرینه التفات اولمیا
وحقدن غیریدن نا امید اوله ونه فردوس اوله
زیرا دکل وجودات انک وجودینه نسبت دکلدر
بلکه عدمدر شول وجهله کم زیراکه وجود
حق واجبدر اکملدر اقویدر ممکنات وجود
جایزدر حق وجودندن مستفاددر نتکم رسول
حضرت علیه السلام ایتدی اصدق بیت لبید بیتدر
الا کل شیء ما خلا الله باطل وکل نعیم لا محالة زایل
شعر حقدن ایرو هر نکم واریسه بل باطلدر
بو جهانک دولتی هم نعمتی زایلدر

بس بو فانی دولته مغرور اولان مغبوندر اول
یا مجازی نعمته مفتون اولان غافلدر
الرحمن شیخ محیی الدین العربی رحمه الله ایدر بو اسم
جاریدر دلالتده اسم علم مجراسنده نتکم الله اسمی
غیر حقه اطلاق اتمک درست دکلدر اسم رحمن دخی
ایله در انکچون بو اکسن حق تعالی برآیتده جمع ایلدی کم
قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن ایا ما تدعوا فله
الاسماء الحسنی یعنی دیلر سکز الله دیک دیلر سکز رحمن
دیک کشافده ایدر رحمن مشتقدر رحمتدن رحیم
دخی رحمتدن مشتقدر لیکن رحمانده مبالغه
واردرکه اول مبالغه رحیمده یوقدر جعفر صادق
ایدر رحمان اسم خاصدر حق تعالی ذاتنه مخصوصدر
لیکن صفت عامدر زیراکه دکل موجودات وجود

صفت رحماندن بیلدیلر هر حیوانات و انواع حیوانات
ناطقه و غیر ناطقه صالحه و فاسقه رزق رحماندن ایرشر
نتکیم قرآنده بیورر ورحمتی وسعت کل شیء اما رحیم
دیمک اسم عامدر آدمیلره رحیم دیمک جایزدر لیکن
صفت خاصدر زیرا که رحمت آخرتده مؤمنلره مخصوص
مخصوصدر نتکیم بیوردی وکان بالمؤمنین رحیما
شیخ محی الدین العربی رحمة الله علیه فصوص کتابنده
ایدر رحماندن مفهوم اولان رحمت امتنانیدر زیرا که
جمیع ممکناتی یوقدن وار ایلدی صرف منتیله و محض
احسانیله اما رحیمدن مفهوم اولان رحمت وجوبیدر
زیرا که حق تعالی کندو حضرتنه رحمت واجب ایلدی
شول ازره کیم مکلفلر تکالیف مشروعه ادا ایدرلرسه
بنلره رحمت ایلیه اجماغه کوره دیدار کوستره نتکیم قرآنده

ایچنده بیوردی للذین احسنوا الحسنی وزیادة امام
غزالی رحمة الله علیه ایدر اکرچه رحمان و رحیم ایکیسی
دخی مشتقلردر رحمتدن لیکن رحماندن مستفاد
اولان شول رحمتدرکیم انک مثلی مخلوقدن صادر اولمز
زیرا که اولا یوغکن وار ایلدی ثانیا هدایت ویردی
تا ایمان قبول ایدهلر ثالثا آخرتده اجماغه کورسترر
دیدار کوسترسر فخر الدین رازی تفسیر کبیرده ایدر
رحمان اولدرکیم آنک انعامی جنس مخلوقدن صادر
اولمیا اولمق دخی ممکن اولمیا نتکیم ذو النون مصری رح
ایدر برکون صومعهده اوتورردم خاطرمه تردد
عارض اولدی نفسم ضبط ایلیمدم طشره چقدم
نیل کنارنه واردم کوردم بر عقرب اوریله کیدر
کوزندم نیل کنارنه کلدی بر قربغنک ارقسنه بندی

قربغه نیل یزدی اکا رکنارنه کچدی بندخی کمیه کردم
کچدم کوردم اول عقرب قربغه‌نک اوزرندن اشغا
ایندی تعجیلله اردنه دوشدم بر آغج دبنه واردی
کوردم کم بر یکت یتمش اوزره بر افعی بلان کلمش کم
اول یکدی صوقه عقرب سکردی اول بلانک اوزرنه
بندی بلانی صوقدی بلان دخی عقربی صوقدی بلان
وعقرب ایکیسی دخی اولدیلر اول یکت قرتلدی **سؤال**
اکر ایدرسک که چون حق تعالی جل وعلا ارحم الراحمین در
مع هذا دنیا طولو آفتدر محنتدر حال بودر کم دفع
ایلمز **جواب** زیرا که حکمتنده ثابت اولمشدر کم بر نجه
قوللرینه بر نجه مرتبه ویرمکدر اول مرتبیه سبب یه
دو ویرشلکدر یه خته تقدیره امدی بو سببلرسز اول
قولی اکا ارشمز بس انکچون دفع ایلمز **حظ العبد** قلک

نصب

نصیب بو رحماندندر اولدرکم دکل غافللرا سرکینه
نصیحت ایلیه بونلر غفلتدن ایقوسندن اویانه **اما رحیمدندر**
نصیب اولدرکم محتاجلرک حاجتلرین ویره الندن
کلدکی قدر **شعر** زهی انعام عام زهی منان
که موجود ایلدی بو خلقی بو قدرن
مشرف ایتدی ویردی بونده ایمان
ادیر آخرتده درلو احسان

الملك

ملک مشتقدر ملکدن ملک قادر اولمقدر تصرفاته
بس صفات ذاتدندر اولر حقیقتده ملک الله در انده
غیریه ملک دیمک روا دکلدر زیرا که قدرت تمامدر
تصرف علی الدوامدر دلرسه عزیز ایلر دلرسه خوار
ملکنه زوال یوقدر سلطنتنه انتقال یوقدر **حظ العبد**
قلک نصیب بو اسمدن اولدرکم کندزنک بدنن تسخیرن

عقلنه مطيع ايليه مثلا كوكلن الله تعالى حضرتنك
محبتنه مشغول ايليه دلن ذكرنه مشغول ايليه كوزن

عبرتنه اعضاسن عبادتنه مشغول ايليه بس ملك
ديكر مجازا

شعر

قرو سوداى باشكدن چقرغل ، تكبر شيشه سينى طاشه چالغل
سنى ياراتدى طپراقدن چون اول حق ، كچا كندزيرك طپراغ اورغل
ملك اولدر حقيقتده چو بلدك ، مجازى سلطنتدن امد طورغل
ملك اولمق دلرسك اى دلارام ، قمو اعضاك قللوغه بيرغل

القدوس قدوس متقدر قدسدن قدسك
معناسن طهارتدر كرچه قدوس فعول وزننه در
ليكن متقدس معناسنه در نتكم سبوح مسبح
معناسنه در اما فرق بو اكسنك اراسنده اولدر كم
تقديس ابلغدر تسبيحدن زيرا كه سبوح معناسى

حق تعالى طاهردر نقصانلردن و زواللردن و عجزدن اما
قدوس معناسى حق تعالى طاهردر لوازم امكانلردن و
تعلق موادن و توهم احكام تعيناتدن آنك ادلغ
فرشتلر تقديس بردوكلردر و آدميلر تسبيحيله
دوكلدر اكر تقديس ادرسك نفسكا كمال اوله
اكر تسبيح ادرسك حالكا جمال اوله آنك ذات
مستغنيدر ذاكرلرك ذكرندن و شاكرلرك شكرندا
و انكار اهلنك انكارندن و اقرار اهلنك اقرارندن اقرار
اكر طهارتنه ادرسك سعادت بلسن و اكر انكار
ادرسك شقاوت بلسن حظ العبد قلبك نصيب بو
اسمدن اولدركم نفسن طاهر ايليه شهوتدن كوكلن آرى
ايليه محبتلردن صفتلرن طاهر ايليه آفتلردن شعر
بنم فرد احد قدوس مطلق ، بنم وتر و صمد معبود برحق

بنم سلطان اکمل مالك الملك ○ لشکرلر استرم نه طبل سنجق
نظیرم یوق حق واجب وجودم ○ بکا لا یغدر ایدرسم انا الحق
بنم بو لاده وشاین مرتب ○ بنم کو کلار طرغودن معلق
بنم بلبل لره سودای ویرن ○ بنم لطفومله کل بلدر دیوق
بنم موجود ادن معدوم هردم ○ کم اوله طتمیا حکمم مصدق

السلام سلام عبارتدر سلامتدن نتکم
قرآن اچنده بیوردی والله یدعوا الی دار السلام یعنی
حق تعالی حضرتنک ذاتی سالمدر عیبلردن وصفتلردا
سالمدر نقصاندن وافعالی سالمدر شرلردن زیرا که
هر شر که حق تعالی ویرر انک ضمننده خیر واردر
نتکم رحمان شرحنده ذکر اولندی اما قدوسله
سلام آرسنده فرق بودر کم قدوس زمان ماضیه
وحاله مخصوصدر سلام زمان مستقبله مخصوصدر

حظ العبد قلك نصیب بو اسمدن اولدر کم دین سالم
اوله بدعتلردن عمل سالم اوله ریادن بونک کبی
کشی امین اوله عرصات میداننده دکل آفتلردن نتکم
حق تعالی بیوردی یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من
اتی الله بقلب سلیم ○ ○ شعر

سلامت ایله کوکلوکی حسددن ○ منور اوله تا نور احددن
نصیبک بو صفتدن آل کورکل ○ اراغ اولما غل الله الصمددن

المؤمن زادرخ مؤمندر مشتقدر ایماندن
یعنی امین ایلر قللرن قیامت قورقولرندن نتکم قرآنده
بیوردی لا یحزنهم الفزع الاکبر فخر رازی کوامعده
ایدر قیامت کوننده بر فرشته ندا ایلیه کم پیغامبر آداش
اولنلر اجمعا کرسونلر بس پیغامبر آدلو کشیلر اجمعا
کیره لر بر طایفه عرصات میداننده قللر بنلر صرلرکم

سز مکسز بنلر ایدرکم بزم آدمز پیغامبر آدم نه
موافق کلمدی و لیکن مؤمنلر زحق تعالی ایدرکم
بنم آدم مؤمن در سزک آدکز دخی مؤمن در سز دخی
اجمعا کرک حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدر
کم دکل خلایق آنک الندن دلندن امین اولا نتکم
رسول حضرت عم بیورر من کان یؤمن بالله والیوم
الآخر فلیؤمن جاره بوایقه .. شعر

مؤمن اولغل کردلا دیسک کم اولا سن امین
مؤمن اولمقلق دلرسک حاصل ایلا کل یقین
شبهه‌دن کوکلوکی آرت کره یقین اشنا دیسک
قو یدن بلیجق کدا ازر استبن ماء معین

المهیمن حق تعالی مهیمن در یعنی حاضر در
قلرنک هر حالن کورر حکایت ابرهیم بن ادهم رحمه الله

ایدر برکجه نماز دن صکره استراحت ایچون ایاغم اوزتدم
هاتفدن آواز کلدکم پادشاه حضرتنده ادب ترک
ایتمک روامیدر حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن
اولدرکم هر لحظه حاضر اولا تا حرکات و سکنات
غیر مشروع اولمیا شعر

بنک ایشتکده چون حقدر مهیمن بس اولما غافل انک مکرندن ایمن
کوزتکل نفسکی هر لحظه دا بمر مخالف ایلمایه قول وفعلن

العزیز

امام غزالی رحمه الله علیه ایدر عزیز شول کشیدر کم انده اوچ
صفت اولا اول بودر کم آنک نظیر اولمیا ایکنجی بودر کم
آن بولمق قت زحمتله اولا اوچنجی بودر کم خلقک اکا
احتیاج چوق اولا اکر بو اوچ صفتدن بریسی اکسک اولورسه
اول کشیه عزیز دیمزلر مثلا کنشده بو صفتلردن

براکسکدر بن اکا عزیزدمیکز زیرا که کنشک نظیری یوقدر
دخ اکا خلقک احتیاج چوقدر لیکن آن بولمق مشکل
دکلدر انکچون کم سلطان ازرنه لعز رعیت ازرنه
طغ غنی ازرنه طغ فقیر ازرنه طغ چون بواوده صفت
حق تعالی حضرتنده بلنزانجق بن عزیزدمک
اکا لایقدر زیرا که عاقللر انک عظمت دکزنده موج
تفرجنده حیران اولدلر و عالملر انک نور شعاعنده
ذره کبی سرکردان اولدلر فصیح ترک دل انک حمد
مدحنده لال اولدی بلیغ لر انک کمال شرحنده
شروع ایتمک محال اولدی

شعر

محال اولا که اکا ایرشه خیال بشر ¤ نجوه جمالنه بو خیره کوزلر ایده نظر
نجالری عظمت دکزنده موج الدی ¤ اثرلری چو بلزمز چون بلینه خبر
نه طاقت ایلمکه وارده ایرلیغه مجال ¤ بو عصر ترن برکم بلشر کتابت جکره

حظ العبد قلبک ضیب. بو اسمدن اولدرکم خلایق اکا
محتاج اولالر خصوصا که اهم مهملر بزه که حیات اخرویه
وسعادت ابدیه تردر امدی بونک کبی کیش غایتده آز
بلنزه هم بونک کبی کیشیه ایرشمک دشوار اولور بو مرتبه
آدمیلرده یه انبیانکدر یه اولیانکدر یه علمانکدر
عزیز اولدرکم اولمایه مثالی شعر دکایی خلقده اول ویره کمالی
مکانی اولیا کم اشتیا کر ¤ ایرشمز کیمسنک اکا خیالی
کم ایدا ریسه صنعند تفکر ¤ کره بی حجاب اکا جمالی
چون اولدرکم یلدلم یولدانجی ¤ نبی اندن ایر علموار در زوالی
الجبار جبار اولدرکم حکمی دکل خلق ازرنه یجبه
خلقک اکا حکمی یجمیه. بر نجه علما ایدرلر یجه دمک اولور
و برنجه علما ایتدیلر متکبر دمک اولور حظ العبد
فلکک نصیب. بو اسمدن اولدرکم حق تعالی حضرتنک درسو لنک

شریعت احکامنه مطیع اولا تا جمیع خلایق انک حکمنه
مطیع اولالر امدی انک نشانی ترک دنیادر شعر

نجا تعیین اده سینی اشارت • نچه تعبیر اده یاخود عبارت
سن اول جبار عالمسن که حکمک • کچیر یرلرده کوکلرده تمامت
جهانی یوق ادرسن کوزدرسک • بنا اولدمده ایدرسن عمارت

المتکبر

متکبر اولدر که کندودنه نسبت قلن وجودات حقیر
کره عزت و عظمت کندویه لایق کره انجق امدی
بونک کبی تکبر تنکری تعالی یه مخصوصدر نتکم
حدیث قدسیده بیوردی العظمة ازاری والکبریاء
ردائی یعنی عظمت و تکبر بنم حضرتمه یراشر زیرا که
خالق ون رازق ون اما ادم اوغلانلرینک اوللری عدمدر
صکره انلر رحمنه دشجک برقطره نجس نطفه در آخر
الامر

پشنلم چقرنه چپل کوده در خصوصا اوکلرنده قیامت
کن و صراط کپرس و طامو عذاب دخی واردر مستحق
جهنم اولرسا خنزیر اندن یکدر نظم

کبر منی
برکشینک کم اولا اول برقطره منی • آخری جیفه اولا اندن اولا
حسن بصری رحمه الله علیه برکشی کوردکم نازک یوردر ایتدی
اشبو نوعله یورمک شول کشیه یراشر کم هر کن اچنده
ایکلز کندونک نجسن بیا حال بودر کم دایما اول نجسی
قرننده کترر نکته بر دنیا اهلی بر عارفه کچکلندی
در
اول عارف ایتدی اکر فخرک طونلرکلیسه قیمت طونلرکده
سنده دکل اکر آتکلیسه هنر آتکده درسنده دکل
اکر نسبیسه اول هنر آتدرکده در سنده دکل سنده
نه هنر وار آن آیت دردی حکایت برکون سلیمان
پیغامبر عم اکیز بک لشکر جمع ایلدی دکلن تخته

بندر دختن بل کتر در دنیا کوکنه یقین وار حق
بر آواز اشتدرکم اکر سلیمانک کوکلنه بر ذره
کبر اولیدی یقا دوچقرمیدم یلک بره یدی در دیدم
حظ العبد فلک نصیب بو اسمدن اولدر کم تکبرلک
ایلمیه عبادت حق حضرتنه معبود اولدغیچون ایلیه
ثواب طلبندن یه عذاب قورقوسندن ایلمیه والا لازم
کلرکه حق وسیله اتمش اولا خلقه اول حود واقعده عکس
حقدر وضد صدقدر

شعر

اکر وار ایسه عقلک ات تفکر ● وکر وار ایسه علمک ات تصور
که مخلوقه فنادر وصف لازم ● بس امری ساکه قندن بو تکبر

الخالق حق تعالی ازلده تقدیر ایلدی ممکناتک
وجودن اول مرتبه بودر البارئ معناسی وجوده کترمکدر
ایکنجی مرتبه بودر المصور معناسی صورت ویرمکدر
اوچنجی مرتبه بودر نتکم بر بنا بر عمارت یاپمق دلسه
اولا کوکلنده تفکر ایدر کم اول دار نه شکل اوزرنه
بنیاد ایلیه اندن صکره آلتلرن جمع ایدر یا پراندن
صکره دیوارلرن بکجغله وکرجله صورا اندن نقش ایدر
حظ العبد فلک بو آدلردن نصیب اولدرکم خلق
تنکری تعالی یه ارشاد ایلیه

شعر

مقدر ایتدی جهانی یغیکن اول خالق
یرتدی رزق وهم رزق ییندری خلاق
مکمل ایتدی بر بر صورتیله هر برنی
زهی مصور قادر مکمل الاخلاق

الغفار غفار مشتقدر مغفرتدن مغفرت اورتمکدر
اول ارتمسن بودر کم عالم یرتدی وآدمیلر وحیوانات
درتدکند حضرتنک صفات نوریله بونلری ارتدی

اگر اول نورلر پرده اولمیه‌یدی کل خلایق کوینرلردی
حق تعالی حضرتنک ذات نورینه دیگین لردی نتکم
رسول حضرتی عم بیوردی حجابه النور لو کشفه
لاحترقت سبحات وجهه ما انتهی الیه بصره
ایکنجی ارتدکی بودر کم بونلرک باطنلرنده کنجلر
ظاهرلرنک جمالی برله بزدی اوچنجی ارتدکی بودر کم
بونلرک خاطرلرندکی یرمز اندیشه‌لر ارتدلمسیه
بلدرمدی دردنجی بودر کم یارین قیامت کوننده
عاصیلرک کناهلرین ارتر رسوا ایلمیه حظ
العبد فلک نصیب بو اسمدن اولدر کم خلقک
عیبین ارتر رسوا ایلمیه روایتدر عیسی پیغمبر علیه
السلام برکون اصحابیله کیدرکن بر کلب اولوسنه
اوغرادی اصحاب ایتدیلر نه چرکین قوقر عیسی پیغمبر

ایتدی دیشلری نه کوکجک اق یعنی عیسی پیغمبر ع
تنبیه ایلدی کم کیشنک عیبین سویلمک حکایت
برکیشی الدی بر دوست آن دشمنه کردی صوردی کم
حق تعالی سنکله نه معامله ایلدی ایتدی المه برات
ویردی بقدم کوردم کم اچنده کناهلرم یازلمش اوقیمغا
اوتندم ایتدی بنک اوقیسکا بن ایتدم الهی اوقیمغا
اوتانورن رسوالقدن دیدم الله تعالی حضرتی
ایتدی بو کناهلری اوتنمدن اشلدک رسوا ایتمدم
شمدی کیم اوتانورسن عجب رسوای م ایلیم شعر
اشم دایم کنه آدم کنهکار ۞ ولی هر لحظه ارتران غفار
زهی احسان نه حدکم انکار ۞ که یاوز فعلموزی اتمز اظهار
القهار قهار مشتقدر قهردن قهر عبارتدر
غالب اولمقدن بر نیجه علما ایتدیلر کم یعنی غالبدر
حق تعالی قهاردر

دكل مخلوق اوزرنه بعضى علما ايتدلر كم يعنى قهاردر
يعنى تكبرلر و متجبرلر الكدر سنليه بر غرض
ودخى بل كل كم قهر وجوهله در اول بودر كم يقلر
يوغكن وجوده كتردى اكنجى بودر كم دركسز كوكلر
معلق طورغردى اوچنجى بودر كم جان تن اچنده ساكن
ايلدى اكسنك انا سنده مناسبت يوغكن خط
العبد قلك نصيب بو اسمدن اولدر كم دشمنلر
قهر ايليه امدى آدمينك دشمنى نفسيدر بس نفسن
قهر ايليه بيت بجز تو دشمن تو هيچ كس نيست
كه دشمن هيچ كس را همچو نفس نيست ، بس واجبدر كم
كشى شهوتن و غضبن غير مشروعه اقدام اتمكدن
منع ايليه تا كه سعادت ابدى بولا شعر
اولمكدن اكدن اولكل زينهار ، تا ابد ديرى قلاسن خوروار

چون سنى حق ويربيد صيد چون ، نفسكى صيدات بدرلر فدرشكار
الوهاب وهاب مشتقدر هبدن هبه عبارتدر
تملكيدن بغير عوض و غرض وهاب مبالغدر
امدى بو معناده وقتى كم عطالر چوق اولسه آنك صاحبنه
جواددر لر وهاب دير لر امدى هبه متصور دكلدر
جود الا الله تعالى نكدر زيرا حق سبحانه و تعالى
هم فقرنق محتاجه عطا ايتسه عوض اومبا اتمز يه برغرض اچون
اتمز آدم اوغلنلرنك عطالا فنجه زيرا بنلرك عطالرو هبهلر
عوضدن و غرضدن خالى دكلدر يه دنياده يه آخرتده
بس حقدن غير بخشش ادجى كشلر معاملدر لر وهاب
دمزلر و جواد دمزلر حكايت بر كشى ايدر مكة الله واردم دم
مكر بر بير كوردم كعبه يلنچق طواف ايلردى ايدردى كم كم
اى مخلوقات يوغكن وار ايلين اوتمز ميسن كه بسمك

ادکی یلنجق طواف ایلیم حال بودرکم کریمسن بن ایتدم
ای شیخ حق تعالی حضرتنه کستاخانه سویلمک روا دکلدر
بویله دیدکلرچون فاقه کتدی بر دمدن صکره
کوردم بر حرنجبه کیمش شاد اولمش ایتدی کوردکم
کم عنایت ایلدم خلعت وردی حظ العبد قلتک
بس قل متصور دکلدر کم وهاب اوله مکر کم دکل
مالن وجانن وبدنن حق یولنه صرف ایلیه حق
تعالی رضاسی ایچون انجق نه اجماعه وارمغچون
دنه طامودن قرتلمغچون

شعر

انک بخشیشی خالی در عوضدن ۰ انک احسانی عاری در غرضدن
زهی وهاب کم ذات قدیمی ۰ منزه اولدی جوهردن عرضدن

الرزاق رزاق اولدرکم برادره رزقلری ایرشدرر
بلکه کم رزق ایکی در لودر بر رزق ظاهردر وبر رزق

باطندر رزق ظاهر اول طعاملردر که ظاهر ایچوندرکم
اول تندر ورزق باطن اول معرفتدرکم باطن ایچوندر
که اول کوکلدر انکیچون رزقک اشرفدر اولکی رزقدن
آنکیچون کم ثمره سی حیات ابدیدر اولکی رزقک
حاصلی قوت بدندر رزق اولدر کم حیوان آنکله
منتفع اوله ییکدن ایچمکدن کیمکدن کرکسه
حلال اولسون کرکسه حرام اهل سنت مذهبی بودر
اما معتزله مذهبنده حرام رزق دکلدر انلرک
تعریفی اوزرنه لازم کلور کم حرام ییلر تنلرنک رزقی
یمدن آخرته کتمش اولالر بو خود محالدر حکایت
ابراهیم خواص ایدر کعبه یه کیدردم بر یکره اغردم
ایتدم ای یکت قنده کیدرسن ایتدی کعبه یه کیدرن بن
ایتدم قانی ازغک ایتدی شول کسه که کوکلر و یرلر صقلر

قادر درکم بن کعبة الله چون کعبه‌یه واردم اول یکتی
کوردم کعبه‌یه طواف ایلر سلام وردم جواب وردی
اندن صکره ایتدی ای شیخ اول خسته‌لغک هنوز
باقی میدر یعنی دردیچون غصه‌لنمق کوکل خسته
ایلر حکایت امام اصمعی رحمة الله علیه ایدر بصره
مسجدندن چقدم کیدردم کوردم بر اعرابی بر دوه‌یه
بنمش کلور چون یقین کلدی ایتدی قندن کلورسن ایتدم
شول اوده‌ن کلورن کم رحمان حضرتنک کلامی اوقنور
ایتدی اول کلامدن اوقی اشیدیم بن دخی باشلادم
والذاریات سوره‌سن اوقیدم تا اشبو آیته دکین کم
وفی السماء رزقکم وما توعدون چونکه بو آیت
اشتدی حال اشغالندی دوه‌یی بوغزلدی کلنه کدنه
اولشدردی قلیجن برقدی اوقن و یایین برقدی وار دیولنه

کتد

کتدی اندن صکره هارون الرشید ایله کعبه‌یه واردم
طواف ایدرکن اول یکتی کوردم غایتده ضعیف
اولمش بنزینک رنکی متغیر اولمش بنی کوردی سلام
وردی ایتدی بر دخی اوقیور بو سوره‌یی اولندن بنه
اوقدم چون بو آیته ایشتدی کم وفی السماء رزقکم
وما توعدون همان ساعت چاغردی ایتدی تنکری تعالینک
وعدسن کوچک بولدق اندن صکره اشبو آیتی اوقدم کم
فورب السماء والارض انه لحق مثل ما انکم تنطقون
یعنی حق تعالی حضرتی اندا ایدر کیم یرلر کوکلر تنکری سی
حقیچون رزقکز سزه ورلر شکسز نیتکم کلج ایلیو
بلمکده سنک ایکمز سزه اول اعرابی بو آیتی اشتدکی لبین
فریاد ایلدی چاغردی ایتدی الهی سبحان الله حق تعالی
حضرتنی عجبا کیم قاقتدی کیم اند ایچدی دی اوچ کره بو

وجهله چاغردی دخی جان تسلیم قلدی بو حکایت کشافده
مذکوردر **حکایت** منهاجده ایدر شیخ ابا یزید
بسطامی یه بر کشی کلدی توبه دیلدی شیخ ایتدی کناهک
ندر ایتدی بلمم ایتدی سین اچاردم کفن صویاردم
بک سین اچدم ایکی کشینک یوزین قبلەدن یکا کردم
انجق شیخ ایتدی اول مسکینلرک یوزلرین قبلەدن
دوندردوکلردر زیرا قیغو و غصه یدوکلری ایچوندر
حظ العبد فلک نصیب بو اسمدن اولدر کم ایکیدر
اول بودر که حق تعالی نه قسمت ایلدیسه اکا راضی اوله
ایکنجی بودر که کندونک ایکی الین تکرینک خزینه‌سن ایلیه
هر نه بیلورسه تکری تعالینک قوللرینه صرف ایلیه **شعر**
کلدی رزقک سکا کوکدن محقق ٭ بس انک وعدنی طتغل مصدق
عطاسی شکری ایچون هر حظ حقدن ٭ دلا کل تا اداجانک موفق

الفتاح فتاح تکری تعالی حضرتنک حقنده محتملدر
ایکی معناسی اول یعنی حکم ایلیجیدر مخلوقاتک ارالرنده
نیتکیم حاکم‌در مشکللری بیان ایلر حق تعالی حضرتی
دخی قوللرینه حق و باطلی بلدردر پس فتاح‌در ایکنجی
بودر کیم خیر قپولرین اچر کاه پیغامبرینه مملکت
فتح ایلدردکیم بیوردی **انا فتحنا لک فتحا مبینا**
کاه ولیلرینک کوکللرندن حجاب کتررر ملکوت عالمنک
قپولرین اچر که **ما یفتح الله للناس من رحمة فلا ممسک لها**
پس حق تعالی لا یقدر که کوکلر قپولرین اچا اکا فتاح
دیرلر **حظ العبد** فلک نصیب بو اسمدن اولدر که حق تعالی
حضرتنه تقرب کسب ایلیه تا انک دلیله مشکلر کلید
اچیله و دخی خلقک دشوار ایشلرین دیلر و دنیالری
امرنده یاردم ایلیو آسان اوله **شعر**

سندن اولدی خلقکا لوفتوح ۝ عقل وفهم وحس وتن وروح
چون حبیبک امتیزای کریم ۝ ایلمه بیزی نتالم قوم نوح

العلیم

علیم فعیل وزننه در مبالغه سدر عالمک حق تعالی
حضرتنک علمی مخالفدر مخلوق علمنه بر قاچ
وجهله اول بودر کم حق تعالی بر علمله متعدد نسنلر
بلر مخلوق علم بویله دکلدر اکنج بودر کم حق تعالی
علم تغیر اولمز معلومات تغیر برله مخلوق علم
بویله دکلدر اوچنج حق تعالی علم مستفاد دکلدر
حواسدن مخلوق علم مستفاددر دردنج بودر کم
حق تعالی حضرتنک علم بر نسنه یه متعلق اولسا
غیر متعلقدن غافل اولمز مخلوق علم بویله دکلدر
بشنج بودر کم حق تعالی علم متناهی دکلدر مخلوق علم

متناهی در مشایخ رحمهم الله ایدرلر هر کم انک علمن بلدیسه
صبر ایلسون بلاسنه شکر ایلسون عطاسنه عذر ایلسون
نفسنک خطاسنه حکایت بر عارف کشیه صوردلر کم
آدم اوغلنلر رزقلرن طلب ایلسونلرمی عارف ایتدی
رزقک مکانن بلرلرسه طلب ایلسونلر ایتدیلر تکری
تعالی حضرتندن رزقن دلسونلرمی عارف ایتدی کم
اول انتدیبسه دلسونلر لطیفه حکما ایدرلر علم
آدمیلر مقصودینه ارشدردر علم اوچ حرفدر عین در
لام در میم در عینک اشتقاق علییندندر لام
اشتقاق لطفندندر میم اشتقاق ملکندندر عین
عالم علیینه ارشدردر لام عالم لطفنه ارشدردر میم
عالم ملکنه ارشدردر حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن
مخفی دکلدر و لیکن حق علمنه مخالفدر وجوهله شعر

کل وجزدا بیره سن بغداد اول علم قدیم

بوذکرده بو زمانده نیجه علم اتی حکیم

چونکه انک علمینی بیلدک ایشک اصمرلیه آکا

حاشه کم او بنده قل لا دین الله علیم

دوکلی حالوک بیلور او بو یاوز دوتکن

نیجه اورز یوزکا امدی بو اول لطف عظیم

ما کلک صیبی طقشمز محشره وار یجغز

ما کر اول کیشی که انده ایلده قلب سلیم

کوکلکول بیلو صفتلادین یعنی کیدرب

ایو خلقیله بزا یب اوله جنتده مقیم

القابض الباسط حق تعالی قابضدر یعنی قبض

ایدر جانلر تنلردن وصدقلر بایکردن باسطدر

یعنی جانلر تنلرده بسط ایلر و رزقلر اغنیاده بسط ایلر

حفظ العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدر کم جوامع کلمیله

خلقک خاطرین کاه رجاده لا ییلیه کاه خوفده لا ییلیه

قبض ایلیه نیتکم رسول حضرت علیه السلام برکون قیامت

احوالندن وعظ ایلیوردی ایتدی حق تعالی آدم پیغمبره

بیورسرکیم یا آدم اغلنلوکدن جهنم نصیبن چقر

آدم ایدسر یا الهی نه قدر چقرین حق تعالی ایده یا

آدم بیکده بیرن اچماغه ویزی طقوز یز طقسان طقوزن

جهنمه ویره ایله دیجک اصحاب عظیم ملول ومقبوض

اولدلر رسول حضرت ایتدی یا اصحاب ملول اولمک

کم حق تعالی حضرتندن امیدوارم کم سز اچماق اهلنک

نصف اولاسز بنم امتمدن دیدی بس بو نیله دیجک صحابه

شاد اولدلر بر کز دخی تکبیر ایتدیلر شعر

قدرت قبضنده انجنده قمو خلق زبون

کمسنک زهره سی یوقدر که دیا بونیچون
قبض بسطیله تصرف ادر او لیل و نهار
یوغ وار ایتمک استرسه دیر کن فیکون

الخافض الرافع

خافضدر الحق ایلر دشمنلرن شقاوتده مکله
رافعدر یعنی مجلدر دوستلرن سعادتده مکله
حظ العبد تلك نصیب بو اسمدن اولدر که حق تعالی
الحق ایلدکن الحق ایلیه و نجه ایلدکن نجه ایلیه
حکایت برکشی کوردلر کیم هوادة اوترر ایدیلر
بو مقامه نه سببیله ارشدک ایتدی حق یوجه ایلدکن
نجه طتدم و الحق ایلدکن الحق طتدم تنکری تعالی
بنی بو مقامه ایلتدی

شعر

هر که یوجلمک دلرسه نفسن الحاغ ایلسون

ودخی اسمای حسنی نک جمیعسیله تخلق ایلیه تا جامع دینلمکا
لایق اولا شعر شول کیشی اوشتغل کیم صورتیله ناکهان
دیرلر انده الکلر جمع اولا خلق جهان
اوله قاضی انده اول حق هم منادی جبرئیل
قوله انده ترازو صوره پیر و جوان
شهد بو سوز یلامین انذا امر الله سیلیه
هر نکیم اشلادیکلرسه ایدیلر بر بر عیان
کوزدیا کیم بن حرامه بقمیه دنیده
دل دیاسی درکه سبله دمدی بهتان یلان
قولق ایدیسر که ایشتمدی چوق هرزه لر
ال دیاسیدر که طتمدی حرامی نه کمان
آیق ایدا کم حرامدن یا که بو دودی مدی
نیجه سرلر اولسر تو اول کز ایچنده عیان

اللی بیک ییل طورورلر اندن اکی بولینه لر
بیرینک ییری جهنم بیرینک ییری جنت
الغنی المغنی حق تعالی غنی در نتکم بیوردی
والله الغنی وانتم الفقراء هم مغنی در نتکم بیوردی
الذی اعطی کل شیء خلقه ثم هدی حق سبحانه
و تعالی واجب الوجوددر لذاته وصفاته بس غنی در
دکل موجوداتدن و هر نسنه کم کندنک غیریدر ممکن
لذاته در موجوددر انک ایجادیله بس اندن ایرو قلر
فقیرلردر حظ العبد قولک نصیبی بو اسمدن اولدر کیم
حق تعالی ذکرنه مشغول اوله اوله کم انک عظمت ذکرنده
مستغرق اوله حاجت دلمکه امکان قلمیه بس اول
وقتن تنکری پیله غنی اوله اکر جیبن تربیتله و وفور
همتیله کندو موصوف اولدوغ صفت ایرغا کسب اتدرسا
شیله

بس مغنی اوله شعر چو حقدن کسدن یوق احتیاجی
کیم اوره بر نفسده یربکا اجی • دونتیلر دایما طوقوز فلکلره
سنکجون تا بیالر بز لماجی • المانع
امام قشیری رح ایدر حق تعالی مانع در یعنی منع ایلر
دوستلرندن بلالری یا خود منع ایلر هرکمدن دیلرسا
امد وقتی کم دوستلرندن بلای منع ایلرسا بونلره
لطف اتمش اولور و هرگاه کم بونلردن عطای منع ایلیسه
بونلره فضل اتمش اولور حکایت ایدرلر کیم موسی ع م
برکون ابتدا الهی اجغب طورورن حق تعالی وحی ایلدی کم
آجلغک بن بلورن موسی ابتدا امد طعام و دستکاه حق
تعالی یتد دلرسم ورم امام غزالی ایدر حق تعالی
منع ایلر هلاک سببلرن دینلردن و بدنلردن هر
کشیکم حفیظ معناسن فهم ایلدیسه مانع معناسن

فهم ایلدیجک زیرا که منع اضافتده سبب مهلکه حفظ
اضافتده محسوسدر عن الهلاک بس مقصود منعدن
حفظدر زیرا که منع اسباب هلاکی حفظ ایچوندر اما
حفظ منع ایچون دکلدر بس هر حافظ مانعدر هر مانع
حافظ دکلدر حفظ العبد قلبی مانعدر شول وقت اولورکم
کندوزن حرامدن صقنه شعر
صاوردی دشمندن اول جولو بلالر ❁ شقاوت اهلنه ورمز عطالر
دلرسک نعمتی اندن دلاکل ❁ چون اندندر قمو درده دوالر
الضار النافع بو ایکی صفت حق تعالی حضرتنه
مدحدر زیرا که بتلرک نقصان عیبدر نتکم بیوردی
هل یسمعونکم اذ تدعون او ینفعونکم او یضرون
یعنی ایدر آیت یا ابرهیم اول بتلر طپنکره کیم بتلو بزک
دعا کزی هیچ اشیدرلرمی یا سزه اصیلر و زیان ایدرلرمی

یعنی بو صفتلرله موصوف اولمین ناقص اولور الوهیته
لایق اولمز امام فخر رازی ایدر هر نسنه کم حقدن
ایرقدر ممکن لذاتهدر هر ممکن لذاته محتاجدر مرجحه
بس هر خیر و هر شر تکریدن صادر اولور امدی بو ایکی
وصف یه معتبردر احوال دنیاده یا خود معتبردر احوال
دینده اما دنیاده بودر کم بعضی قولنی بای ایلر
و بعضیسنی یوقسل ایلر بعضیسنی تن درست ایلر
و بعضیسنی خسته ایلر و اما احوال دینده بعضی
قولنه هدایت ورر بعضی قولنه ضلالت ورر بعضیسن
حضرتنده مقرب ایلر و بعضیسن ساحت عزتدن
مبعد ایلر امام غزالی ایدر هر خیر شر و نفع ضر
تکری تعالی حضرتندن صادر اولور کرکسه اول خیرات
فرشته یخود انسان یه حیوان یه جمادات واسطه سیله

اولسون بر واسطه سز اولسون ودخی هر شر کم موجود
اولور کرکسه واسطه‌لی موجود اولسون کرکسه واسطه‌سز
دکلسه حقدندر پس طعام بدنه منفعت ایلدوکی
یه طیردغی کندی زندن دکلدر بجود بلانک اغوسی
کندی نفسندن دکلدر حکایت موسی پیغامبرک عم
دشی اغردی حق تعالی ایتدی یا موسی فلان اوتی دشک
اوزرینه قو تادی دشی ساکن اولا چون اوتی قودی خوش
اولدی صکره ینه اغردی وقتی اول اوتی ینه دشی
اوزرینه قودی اغریسی ساکن اولمدی ایتدی الهی اول اوت
اول دشمه اوزرنده قودم منفعت ایلدی شمدی ایلمدی
سبب نه حق تعالی ایتدی اول قودغکده بنم دستورمله
قودکدی انکچون نافع اولدی صکره قودغکده بنم
دستورمله اولمدی انکچون منفعت ایلمدی حظ العبد

تنکری تعالی نک صالح قوللرندن ضار شول کشیدرکم
خلقه زیان ارشدرمه حق رضاسن اختیار ایلدیکیچون
یعنی غزا ایلیه کافرلر قتل ایلیه واهل جنایته حد
و تعزیر رعایت ایلیه ودخی نافع اول قولدرکم تنکری
تعالی نک قوللرینه منفعت ارشه یر دینه یر دنیاسنه

شعر بلکم انک قدرتی آثاردر اشبو جهان
خیر شراندندر منع عطاسی زیان
هر اشی علمیله اشلر بو قدر ایشنده خطا
امدبق نیجه مرتب در زمین آسمان

النور حق تعالی نوردر زیرا نوره اولدر کم کندی ذا تنده
آشکاره اولا کندودن غیری دخی آشکاره ایلیه هر
کاه کم وجود مقابل اولسه عدمه ظهوری وجوده
مخصوص اولور پس عدمدن کزلرک دنسنه بو قدر حق

تعالى جل وعلا ازلده كندو ذاتنده آشكاره ايدى پس
آشكاره ايدر شول ممكنات كه عدم ظلماتنده قلمشدى
يعنى وجود ايدنلغنه كتردى لاجرم اكا نور ديمك لايقدر
نتكيم قرآنده ياد قلدى الله نور السموات والارض يعنى
الله تعالى كوكلرده و يرلرده نورلر يرادندر حظ العبد
پس قنغى كشينك كه كوكلنده معرفت وار ايسه اكا نور ديمك
درستدر شعر هر كشى كه علمله عرفانله مشهور اولا
لاجرم حق نوريله كوكلى آنك پر نور اولا
نوره لايق اولمدى شول جاهلك كوكلى كه اول
بو جهانك دولتيله ماليله مغرور اولا
الهادى شيخ محيى الدين العربى رح ايدر هدى بيان
هادى بيان ايليجيدر سعادت يولن شقاوت يولندن
دخى منفعت يولن مضرت يولندن علومده و اعمالده

و احوالده امام فخر رازى ايدر علومده حق سبحانه
و تعالى هاديدر يعنى مخصوص ايلدى قوللرندن هر
كيمه ديلرسه معرفتله مكرم ايلدى توحيد نوريله
نتكيم بيوردى و يهدى الى صراط مستقيم هادى
اولدغى ممكندر هر امته حق يولن بيان ايلمكله
اولا پس بو تفسيرجه صفات ذاتندن اولور و دخى
ممكندركه هادى مفتقر اولا نصيب دلائليله يعنى
حق طريقنه استدلال يولن بلدره پس هادى بو تفسيرجه
صفات فعلدن اولور و دخى ممكندر هادى مفتقر اولمق
اشبو وجهله كم هدايت خلقنك كوكللرينه ياردده
هدايت معرفتدر امام غزالى ايدر هدايت و ارشاد
خاصلرينا اولا الله تعالى بلدرلر انلري صكره
ايتدلر كم اشبو موجوداتك قدرت آثاريدر و دخى

هدایت ویردی عوامه حتی انلر دخی اول مصنوع بلدیلر
اندن صکره صانع بلدیلر وهدایت ویردی حیوانلره
تا اصیلرین وزیانلرین بلدیلر نتکیم اوغلنجقلر انالرندن
طوغجق انالرینک امجکلرین امرلر وقوش یاوری جقلری
یمرطه‌دن چیقجق دانه جکلر ودرلر بیلورلر واردوجقلر
کومجه ایچنده یولرین مسدس دوزرلر کندونک بدننه
اول شکل موافقدر اولدیغیچون فلان حیوانلر بلمن
قیاس ایتکل نتکیم بیوردی الذی اعطی کل شیء خلقه ثم
هدی تفسیر کشافده ایدر افعی یلان بک بشادوغی
وقتن کوزسز اولور رازیانه طلبنده طاغلرده ویرلرده
اشجر بوستانلر ایچنده رازیانه یپرغنه کوزن سورر
کزو کوز کورر اولور جالینوس ایدر یر التنده ساکن
اولن جانورلر یلان وتلان جانورجقلر بهارده

یردن چیقدقلری وقتن کوزسز اولورلر رازیانه یپرغنه
کوزلرن سوررلر بینه کوزلر کورر اولورلر ودخی رازیانه
باغرطمرلرینک سددنن اجر بلغمدن عارض اولن صتمه‌یه
فایده ایلر اکر اوغلن امزرن عورت یرسه سودن ارترر
اکر صوین کونه سوره جکلر یرسه صوا غکدن منع ایلر
هم کوز منور ایلر اکر بول محبوس اولسه ان قیندب
صوین ایچرسه صوی بول اچیلر حظا العبد بنی هادی
قلدردن پیغامبرلردن ولیلر وعالملردن شعر

سن هدایت ویر بزا کم تا اولاوز مستقیم
یغسه قالورز شقاوت ظلماتنده مقیم
بلدی دولت هر کما ازدی هدایتنکزدن
هر کما ازمادی یسه لاجرم اولدی لئیم

البدیع امام رازی ایدر بدیع ده ایکی وجه واردر

اول بودر کم بدیع اکا درلر که انک مثل و نظیری اولمیا
بو تفسیره بدیع صفات ذاتندندر اما بدیع مبدع معنا
سنده در یعنی یرادیجیدر مثالسز بس بو تفسیره
صفات افعالدندر حظ العبد قولده بدیع شول
کشیدر کم سنتلر وضع ایلیه شعر
عالمی یارتدی بو قدرت ذو الجلال ، ایلمادی کمسه دن هرگز مثال
بردم استامز بر تماغه تحوه ، صقلمقدر ذاتنه ادم ملال
الباقی شیخ محیی الدین العربی رح ایدر حقیقتده
باقی اولدر کم انک بقاسی کندو ذاتندن اوله لاجرم
اکا عدم جایز اولمیا فخر الدین الرازی ایدر حق تعالی
واجب الوجود لذاته در یعنی عدم قابل دکلدر وجودندن
هیچ بر وجهله امدی بر نسنه نک کم حال بویله اولسه بس
دایم الوجود اولور ازلده و ابدده ازلدکی دوامنه قدم

در

درلر قدیم اولدر که انک اولی اولمیا باقی اولدر که انک
آخری اولمیا حظ العبد قول شول وقتده باقی اولور که
عبودیتده باقی اوله نتکیم حق تعالی ربوبیتده باقیدر
زیرا مخلوقک اول وصفه احتیاجی در شعر
خدایا سن اول سلطان باقی ، که ویردن بنه جود براقی
الهی لطفک ایله قللرو کثا ، مدد ایله که ایدالر یرلقی
الوارث محیی الدین العربی ایدر وارث اولدر کم
ملکلر اکا قله مالکلر الدن کیندن صکره امدی اول الله
تعالی حضرتدر زیرا که باقی اولدر خلقنک فناسندن
صکره امام رازی ایدر کل موجوداتک مالکی الله تعا لیدر
لیکن کندونک فضلیله بعضی نسنه بعضی قولنه ملک ایلدی
وقتی که انلر اول ملکلر بینه اولکی اسنه قلور وارث
اولدر بو وجهله دخی بو معنایه اشارت ایدر بو آیت که

لمن الملك اليوم لله الواحد القهار یعنی ای انلر کہ
پادشاهلق و ملک بزم دخی دکز امدی کورک بوکن پادشاهلق
ملکدر صاحب کشاف ایدر قیامت کوننده بر فرشته
ندا ایلیه کہ لمن الملك اهل محشر جواب ویرلر کہ
لله الواحد القهار یعنی اول تنکری نکدر کہ قهر ایلیجیدر
بعضی روایتده ایدر محشر اهل غایتده اوتندقلرندن
بوسؤاله جواب ایدمیکز بلکه جواب کندو حضرتدن ویره
شیخ صدر الدین رح ایدر حق تعالی دایما متجلیدر
اسماسیله لیکن هر زمانده حکم تجلی مختلف اولور
مثلا حق تعالی ازلده احدیت و باطن صفتیله تجلی
ایلردی کندو ذاتنه ایرو صفتلرنک احکام احدیت
صفتنک حکم تحتنده کزلو یدی اندن صکره حق تعالی
تجلی ایلدی ظاهر صفتیله عالم ظهوره کلدی عاقبت

احدیت صفت غیرت ایلیه پس قهاریت صفت
تجلی عام ایلیه اول تجلیده جمیع موجودات فانی
اولهلر و ندای لمن الملك ایلیه بلا داع ولا مجیب
صفت الوهیتله کندو حضرتنه کندو جواب ویره
لله الواحد القهار بیت باز خود بشنود از من و تو
لمن الملك واحد القهار ° حظ العبد قل شول وقت
وارث اولور کم پیغامبرلرک علملرن تعلم ایلیه
و سنتلریله عمل ایلیه کہ العلماء ورثة
الانبیاء ° شعر
قالیسردر اسرده کال دیار ° عالم ایچنده قلمیا دیار
دیسر اول زمانده اول واحد ° لمن الملك واحد القهار
الرشید امام رازی رحمة الله علیه ایدر بو اسم
قرآنده واردر اولمدی رشید مشتقدر رشددن رشد

استقامتدر ضددر غیتك غی بولمسز اولمقدر پس
رشید فعیلدر امد رشید اك وجه اوزرینه در بور کم
فعیل فاعل معناسنه در پس رشید راشد معناسنه در
اول شول کمسه در که انك رشدی ولا حاصل راجع اوله
اشبو معنایه کم رشید اولدر که انك افعاللرنده عبث
اولمیه تدبیرنده سهو اولمیه تقدیرنده لهو اولمیه
بلکل کم جمیع مقاصد امور دینیه ده و دنیاویه ده
طریق صواب اوزرینه واقع اوله انتکم بدیع معناسنده در
بو تفسیرجه حق تعالی حضرتنك ارشاد راجع در هدایته
هدایت کبیدر حظ العبد قلك نصیب بو اسمدن
اولدر کم کرکلو اشلر اشلیه کرکمز اشلر ترك ایلیه
مثنوی
کردلار بسك کم اولاسن رشید ۰ خلق حقدن یا که بلتا ای سعید
تا جناب قدسه اولاسن یقین ۰ هم عذاب حرتا رندن بعید

الصبور

امام رازی رح ایدر صبور قرآنده وارد دکلدر معناسی
حلیم معناسنه یقیندر اما فرق بودر کم مکلفلر
تنکری تعالی نك عذابندن امین اولورلر حلیم صفتنده
اما صبورده امین اولمزلر امام غزالی رح ایدر صبور
اولدر کم اوکمز تزجك انتقام ایلمکا عاصیه وقتندن
الرو بلکه ترك ایلر اوقت معلوم دکن و وقت محدود ده
دکن حظ العبد قول شول وقت صبور اولور کم خلق
آن انجیدجك انتقام اتمکا اومیه شعر
صبور اولمق درلر سکا ای دلارام ۰ تحمل ایله کر ایدرلر ابلام
زهی صاحب سعادت شول کشی کم ۰ اولا دنیاده عقباده نکونام

الباب الثالث فی بدء الارواح

بلکل کم دکل موجودات رسول حضرتنك نورندن

یردلدی نتکم بیردی انا من الله والمؤمنون منی ابن
عباس رضی الله عنه ایدرکه چون تنکری تعالی دلدیکم اشبو
عالمی یرده بس بر جوهر یراتدی اکا هیبت نظرن ایلدی
اول جوهر اکی یاره اولدی رحمان هیبتندن اما یاریسی
اود اولدی و یاریسی صو اولدی اودی صو اوزرینه چقدی اودک
اوددن بر توتون چقدی کوکلری اول توتوندن یاراتدی
اول صو موج اوردی کوپکلندی اول کوپکدن یرلری یراتدی
اندن صکره عناصر مفرده یراتدی آخر موجوداتدکن
حق تعالی قرآنده بیردی کیم ما کان محمد ابا احد من رجالکم
ولکن رسول الله وخاتم النبیین یعنی محمد سزدن
و سزلک عالملرکزدن دکلدر ولکن تنکرینک رسولیدر و
پیغامبرلرک مهریدر اول شول کشیدرکیم اوجماق خزینه
لرندکی جوهرلری اکا عرض ایلدم اول بقدغ بردن کورنه

ازمدی هرکز اول جوهرلره نظر ایلمدی نتکم بیردی
ما زاغ البصر وما طغی وهر میدانده اول لیتحر تبرسن
الیدر اول ترونده که عدمدن وجوده کلدی انک
جانیدر نتکم بیردی اول ما خلق الله روحی و اکر قیامت
میداننده بیسه اول کوهر کیم صور صدفندن باش قلدره
انک وجود کوهریدر نتکم بیردی انا اول من ینشق عنه
الارض و اکر شفاعت مقامنده بیسه اول شفاعت ایلین
اول اولسردر نتکم بیردی انا اول شافع و اکر صراط
کیرسنده بیسه اول یبشیرو اولسردر نتکم بیردی انا
اول من یجوز الصراط و اکر اوجماق صدرینک صاحب
منصب لغنده بیسه اوجماق قپوسن اول اچن اول اولسردر
نتکم بیردی انا اول من یفتح له ابواب الجنة
و اکر عاشقلره سرورلکله اولرسا و مشتاقلره دیشلکلیه بیسه

اول عاشق کیم معشوق دیدارن کوردی اول اولسه‌ر دینتکم
بیوردی انا اول من تجلی له الرب ایردی بو دکل فضیلت
اگرچه بکا مخصوصدر لیکن هرگز بنلرکلم فخر ایلمزوین
بلکه بنم فخرم فقردندر نتکم بیوردی الفقر فخری
ایدرین بو فضیله موصوف اولدیغم اتمتک فخردر بنم
فخرم بوقدر زیراکه هر نسنه فی حد ذاته فانیدر
حقدر کیم باقیدر لذاته الحق جمیع موجودات رجوع
ایلرلر فنا یله انک حضرتنه بس انک غیرینه وجود
حقیقی یوقدر وجودی اولمیجق صفات خود قندن
اولسون نتکم فخر الدین عراقی لمعاتنده ایدر بیت
آنرا که ز خود وجود نبود • او را ز کجا جمال باشد
خصوصا که عاشقلرک یولی محبت و عشقدر امدی بو یلده
یوقلغیله بوریرز سردکلکه بتونلکله بو رمز شعر

بکا نه خراسان نه عراق اولدی مراد . باردن نه وصال نه فراق اولدی مراد
جفت اولمزن نفس مرادی بیله هرگز . فقر اولدی بکا فخر چو لحاق اولدی مراد
بو مشهوردر کیم رسول حضرتنک کوکلکسی یوغیدی ایکی جهتدن
اتوردی اول بودرکیم رسول حضرتی دین کنشیدر حال بودرکیم
کنشک کولکسی اولمز اکنجی بودرکیم رسول حضرتی دین سلطانیدر
سلطان خود کندوسی کولکه‌در نتکم بیوردی السلطان ظل الله
کولکه‌نک خود هرگز کولکسی اولمز زیراکه چون توجه خلق
جانبینه اولا ایدی نور بخشلیجی کنش اولوردی نتکم قرآنده
مدح ایلدی وسراجا منیرا و چون توجه حق جهتنه
اولا یدی اول حضرتک کولکسی اولوردی نتکم بیوردی لی مع الله
وقت لا یسعنی فیه ملک مقرب ولا نبی مرسل و مولانا
جلال الدین قدس الله روحه مثنویده بو حدیث اقتباس
ایلمشدر بیت لی مع الله وقت بود آن دم مرا • لا یسع فیه نبی مجتبی

اگرچه انبیانک هر بریسی بر امتک کاربانِنه (قافله) سالارلر
دکلسی کزیده ایدیلر لیکن بر جنس بر جنسک ازرینه کزیده
ایلدی نیته‌کیم بیوردی. تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض
منهم من كلم الله ورفع بعضهم درجات وآتينا
صاحب کشاف ایدر سبب تفضیل بعض الانبیاء علی
بعضهم بونلرک تفاضلدر حسناتده بر نجه پیغامبره
مکالمه ایلدی ترجمانسز اول موسی پیغامبردر
ودخی بر نجسنک درجاتن غایتده یجلدیدر قلان پیغامبر
لر ازرینه یعنی مرتبه‌لر متفاوت اولدی عنددن صکره دکلنده
افضل اولدی چوق درجلرله امدی اول محمد مصطفادر ع م
علی حسب الظاهر زیرا اول مفضلدر دکل پیغامبر ازرینه
اشبو جهتدن کم اول معجزات کم اکا ویردی ایرق
پیغامبرلره ویرلمدی بیک معجزات واردی یا خود دخی ارتغد

چون حق تعالی بو آیتده وجه تفضیل برله موسیٰ بیان ایلدی
اشبو وجهله کم مکالمه فضلدن قلدی و عیسانک تفضیلن
بیّنا تله بیان ایلدی یعنی معجزاتله پس محمد مصطفی افضل
اولادی دکل پیغامبرلردن زیرا که رسول حضرتنه ویرلن
معجزات هیچ بر پیغامبره ویرلمدی امدی قنجرو کتدی
انصاف شول احمقک کم محمد قلن پیغامبرلرله
درجه مساویدر دیدی حق تعالی اکا انصاف ویره شعر

فضایل کم ویردی انبیایه — دکالیسی ویردی مصطفایه
عطالر کم ویردی اول رسوله — نه بیتسوله ویردی اولنه بایه
قمو نوری خجل ایلادی نوری — یوزی طعنه اودر کوکلرا آیه
کنش دیلادی کم باقه یوزینه — قمشدی کزلری قلدی آیه
چون اول حق حضرتینه قلدی نازی — پس امدی ای کوکلسن آن آیه

سؤال اگر ایدرسک کم چون محمد مصطفا دکل پیغامبرلردن

افضل در بن نیچون بیردكم لا تفضلونی علی یونس
ابن متی یعنی متی اغلی یونسك اوزرینه بنی بكلمك جواب
[illegible]م رسول حضرتی معراجه واردغ كیجه اچماق
اچنده تواضع اهلنك درجاتن كوردی انكچون
بویله دیدی یا خود امتنه تواضع مقامن تعلیم
ایلدی كتاب معجزاتده ایدر دكلی پیغامبرلرده نه
قدر معجزات وار ایسه بزم پیغامبرده واردی اما
آدم پیغامبرده اوچ معجزه واردی اول بودر كم برنج
جانورلر بر لا كلیج ایلردی اكنج بودر كم آكا برطی اولردی
اوچنج طاغدن صو آقتردی امدی بو اوچ معجزه بزم پیغامبرد
دخی واردی اما آدم پیغامبر جانورلره سویلشدكی اولدركی
بر جماعت كلدیلر ایتدیلر كم بر جانورلر انجتدیلر دیدیلر
آدم پیغامبر اول جانورلره قغردی ایتدی اشبو جماعتی نیچون

انجدرسز اول جانورلر ایتدیلر آنكچون كم بنلر قوجلرده
اما طی مكان اولدغی بودر كم اچماقدن چقردقلری وقتن
هندوستانه برقدلر توبه ایلدی حق تعالی توبه سن
قبول ایلدی هم دستور ویردی حوا بله بولشمغه اول
سفرده یر دیرلدی درحال عرفاتده بولشدیلر اما صو
اقتدغی اولدر كم بر جماعت كلدیلر صوصزلقدن شكایت
ایلدیلر ایكن آدم پیغامبر طاغ اوزرینه قدی صو
دوان اولدی اما محمد مصطفی ع م جانورلره سویلشدكی
اولدر كم بر كشی كلدی ایتدی یا رسول الله ایا عم بر كلب طلدی
اردنجه بر كشی دخی كلدی شكایت ایلدی رسول حضرتی طردی
اول كلب قاتنه واردی ایتدی اشبو نلری نیچون طلدك كلب
ایتدی یا رسول الله بو ایكی كشی ابو بكر و عمر سومزلر آنكچون طلدم
اما طی مكان اولدغی اولدر كم رسول حضرتی منبرقدن مغربه

دکن دنیای کوردی حضرتکم بیردی رؤیت لی الارض فرأیت
مشارقها و مغاربها اما صو اقتدغی اولدیکم قریظه
قومی ایتدیلر یا رسول الله بزم یرمزده صو یوقدر
رسول حضرتی دعا ایلدی الن بنلرک یرندن یکا
قودی حال صو اقدی روان اولدی اما موسی پیغامبر
طرفدن معجزات ورلدی اول عصا اژدها اولدیغی اکنج
قوینندن براق الچقردیکم نور کنش نورینه غالب
اولوردی اوچنج قرو لاشدن اون اکی ارماغ اقدیغی
دردنج دکز اورتاسندن قرو یول اولدیغی بشنج
مصردغی نیل ارماغ قان اولدیغی التنج چکرکه یغدیغی
یدنج بت یغدیغی سکزنج قربغا یغدیغی طقزنج
طوفان اولدیغی اما رسول حضرتنه بر عرب کلدی
معجزه استدی رسول حضرتی قلچن بره براقدی اژدها

اولدی اول عرب قچدی اشلدی عصا منزلسندکی
معجزه بودر اما ید بیضا رسول حضرتنه دخی ورلدی
خیبر قلعه سن فتح ایلرکن قوینندن براق الی
چقردیکا فرلر انک نورینه قتلنمدلر قچدلر اما صو
اقدیغی معجزه اولدیکم تبوک غزاسنده بر منزلده
قوندلر صوصزلقدن شکایت ایلدیلر رسول
حضرتی بیردی بر چناق صو کتردیلر کما اچنده
ازجق صو واردی صاغ الن اول چناق ایچرینه
قدی مبارک برمقلرینک ارسندن چشمه لر روان
اولدی اون ایکی بیک لشکرک طوارنه وکندولرینه یتدی
وقربه لرن دخی طلدردیلر اما دکزدن قرو یول اولمق
اولدیکم جعفر طیار اول وقتکم کافرلردن انجنید ید
حبش سلطاننه کتدیدی دخی یول دکزه اغردی جعفر

رسول حضرتنه آدم ویبردی رسول حضرت اول کشینک
آلنه بر چبق وردی ایتدی عشبو چبقنی اول دکز برکز
اورغیل قرو یول اوله کریسن بس اول کشی واردی اول
چبقنی دکز برکزا اوردی اول دکز یارلدی چدلر اشلرنه
کتدیلر اما طوفان اولدرکه منبرده خطبه اوقردی
کلدیلر ایتدیلر یا رسول الله اوتلرومز واکنلرمز قوردی
برمحیون حق تعالیدن یغمور دلی وردیلر رسول
حضرت دعا ایلدی حال بلت کلدی یغمور یغدی
بر هفته دکن دیمدی کلسی جمعه کروکلدیلر بینه
رسول حضرت منبرده خطبه اوقردی ایتدیلر یا رسول
الله اولرمز خراب اولدی و طورلرمز هلاک اولدی
دعا ایله یغمور دکسون بس رسول حضرت الیله اشارت
ایلدی بلتلر طغلدی یغمور دکدی اما چکرکه یغدغی

بودرکم رسول حضرت ربیعه قبیلهسینه یوز دعا ایلدی انلرک
ازرنه چکرکه یغدی کلدلر دیدلر ینه دعا ایلدی چکرکه
کترلدی اما بت یغدغ بودرکم تغلبه کلدی رسولدن
معجزه استدی رسول حضرت ایتدی نه دیلرسن دی ایتدی
برنم یرمزده چالو چوقدر کمسه یریمزه واکن اکما یارمز
دعا ایله کم تا انلرکده رسول حضرت دعا ایلدی بت یغدی
اول ولایتنک چالولرن ودی کندرندی ایدلر اما قربغه
یغدغ اولدرکم بر بلک کافرلر کلدلر رسول حضرتله
جنک ایلدیلر رسول حضرت انلره یاوز دعا ایلدی حق
تعالی انلرک ازرنه قربغه یغدردی قربغه چوقلغندن
اول کافرلر قریلدیلر اما صوقان اولدغ اولدرکم بر
جماعت کلدیلر رسول حضرتندن معجزه استدیلر رسول
حضرتی ایتدی نه دیلرسز ایتدیلر فلان قوینک صوی

قانی اولسون رسول حضرت دعا ایلدی اول قوینک صوری
قانی اولدی عیسی پیغامبرک ع م آلت معجزات واردی
اول بشکده سویلدی اول وقتنکم انا سنه ایتدی که
سن قز اغلانکن اغلن طغردک یرمزاش اشلدک
مریم ایتدی بن زنا ایتمدم انانمز سکن بو اغلانه صوردک
زکریا پیغامبر ع م ایتدی یا مریم بر مزاش اشلدک
بوگز بزی مسخره لغه دخی طتر بن دیدی درحال عیسی
پیغامبر ع م بشکده یکن سویلدی ایتدی بن تنکرینک
قولین هم نبی پیغامبر قلدی نتکم حق تعالی حکایت
ایلدی قرآن اچنده که آتانی الکتاب وجعلنی نبیا
الکنج معجزه اولدی ایلدی کدر بر قزجغز الدیدی
عیسی دعا ایلدی کرودر اولدی منکرلر ایتدیلر بو دری
ایلدی بی قرنشایدا الدیدی اولانه سکته مرض اولمشدی ولا

اگر کرچکسه اسک اولوی دری ایلسون عیسی پیغامبر
ایتدی کلک سنکه اوکسترک ایتدیلر نوح اغلی سام
دری ایلهکم اول اللدن درت بک ییلدر عیسی
ایتدی کلک قبرن کسترک کلدیلر قبرن کستردیلر
عیسی پیغامبر علیه السلام دعا ایلدی اندن ایتدی
قم باذن الله درحال قبر یارلدی سام طشره کلدی
صاچ صقل اغرمش عیسی پیغامبر ایتدی یا سام
سزک زمانکزده کمسنک صاچ صقل اغرمزدی
سنک نیچون اغردی سام ایتدی یا روح الله سن
دعا ایلرکن بر آواز اشتدم کم یا سام عیسی
سوزن قبول ایله دیدی کره صندم کم قیامت قپدی
اولدی قورقودن اغردم عیسی پیغامبر ایتدی یا سام
جان نزعن نجه کوردک سام ایتدی یا روح الله

جان اچسی هنوز دخی بغازمدن کتمدی اندن صکره
سام ایتدی عیسی تنکری تعالینک حق پیغامبردر
سوزن طتک واکا ایانک تا سعادت ابدی بلسز ٦٥
امّا رسول حضرت دخی انا پندن طغدغ وقتن
ایتدیکم لا اله الا الله محمد رسول الله امّا
الو دری ایلدکی اولدرکم برقز انا سنه عاصی اولدی
وصیتت ایلدکم الدکندن صکره اوده یقتر
اول قز الدی هم صکره وصیتین یرنه کتردلر
آن اوده یقدلر صکره اناسی صکره انا سوچن
عفو ایلدی رسول حضرتی دعا ایلدی اول قز کرو
دیرلدی عیسی پیغامبرک اوچ معجزسی اولدی کم
انادن کوزسز طغمشلر کزلو ایلدی ودخی امتنک
بیجه یدکلری طعام بلردی واولرندکی ذخیره لرن
کزدر

بلردی بشنج بالحق ندن برصادر اچدکندی التنج
کوکدن مایده انکدی امدی بودکلی برزم پیغامبرده
واردی و بنلرده اولمینلر دخی انده واردی

فی نعت النبی صلی الله علیه وسلم

دکالی جانلره جان در محمد
دکالی درده درمان در محمد

محمد صادق القول امین در
محمد رحمة للعالمین در

دکالی انبیانک سروری در
جهانی بار دانک منظری در

نبوت کوهرینک درج در اول
فتوت یلدزینک برج در اول

حقیقت تختنه اولدر شهنشاه
شریعت کوکلرنده اولدر ماه

حق آنک سیرچون بارتدی عرشی
آکا سدرا چون دوشندی فرشی

انکچون باردلدی جمله عالم
انکچون دوردلدی جن آدم

انک شرعیله محو اولدی بدعت
انک نوریله زایل اولدی ظلمت

اکر اولماید اول کوهر پاک
یرادلمازدی بلر جمله افلاک

اگر اولماسه آدمده وجودی | ملکلر ایتمز ایدی سجودی
انک محو ملعوندن بیر ادریش | کینکردی آنی هر لحظه ابلیس
انکچون اولدی ابراهیم جانباز | که آنک عشقیله اولدی همراز
انکچون اولدی اسمعیل قربان | که تا ایلدی بلا دردینه درمان
اقر آواز که داود دلسوز | انک عشقی زبوری شب و روز
سلیمان گرچه اولو پادشادی | ولیکن لشکرندن بر سپاهدی
چپانی اولمغیچون کلدی موسی | انک چاووشی او گنجه عیسی
انک مدحنده اولمیشدر زبانلال | چو دیدی حق انک حقنده لولاک
اگرچه انبیا هم مجتبیدی | ولی حق انجق انک مونسیدی
ظفر بولدی قفصدن ایتدی پرواز | که تا محبوبه وار به اده ناز
سفر ایلدی گچدی نه فلکدن | کیسنه همره اولمادی ملکدن
ورنجق طولدی غلغل عرش اعظم | که کلدی اوشته صدر بدر عالم
حبیب ایتدی لثمادات کلدی | سپینه ثنالار موجودات کلدی

محمد

محمد قلدی اول هیبتده نه کار | محمد کندی زندن اولدی بیزار
یقین لقیدن ایچی اسرار طولدی | طلشیی اولدی خطه دن انوار
چو قربت دهشتندن اولدی حیران | اشرکادی کنی دورحال رحمان
سلام ایتدی اکا معبود بر حق | دیدی خوش کلدک ای مقصود مطلق
خطاب ایرشدی کم ترک ایله نفسک | که تا درکاهمزده اوله وزنک
دلا کل حاجتک کم اوله مقبول | دریغ اولمیه سندن هیچ مأمول
چو نفسک ترک ادب بلدک کرامت | کل ایمدی امتک انکل شفاعت
دیدی سیدک ای محبوب اقدس | چو وار ایدم حضرتوکا بلدم افلس
بکا بنلک حقیقتده عنادر | مرادم بس فنا فی القادر
ولیکن امتم غایت گنهکار | طمع ایله امتم بنلاری کرفتار
فنو حاجتکرن یا رب روا قل | دیلکلادین بیلورسین عطا قل
گنه بوزدی چون ارمنسا کای پاک | نه اولا عفو اولر سابر اوج خاک
اگر رحمت بلرسا خلق محشر | دکرز بر قلم اجن اغنش اولا تر

غمام ایلادی چون دستان بلبل کرودوندی اچنده حسرت کل
الهی منتظردر قللرا کا شفیع ایلا کل آنی قللر و کا

الباب الرابع فی بدء الخلیفة

مفسرلر شویله تفسیر ایتدیلرکم حق سبحانه و تعالی
جنیلری دیو دیدکلری کم اکا جان دخی دیرلر یارتدی اشبو
یریوزن اکا قرارگاه ویردی دولدوش اردی چوق
اولدیلر فسقه فساده مشغول اولدیلر پس حق تعالی
انلره خشم ایلدی دیلدیکم آنی یریوزندن چیقره کیده بر
مخلوق دخی گتیره اندن صکره حق تعالی بیردیکم تا
دنیا کوکنده کی فرشته لر بر یره اینلر بونده قرار ایلیلر
ابلیس اول فرشته لره رئیس ایدی چون فرشته لر
یریوزنه ایندیلر جنیلر ایله جنک ایتدیلر عاقبت فرشته لر
اول جنیلره صیدلر قودیلر دکزلر جزیره لرنه برقدلر

کندلر

کندلر یریوزنده قلدیلر قرار ایلدیلر چونکم اول
فرشته لر حق تعالی حضرتندن بر زمان ایراق اولدیلر قرقولر
کیدی بس دنیا لذتلرنه و مشتهیات نفسانیه یه
مشغول اولدیلر حال بودرکم حق تعالی حضرتنک سنتدر
دنیای سون دنیادن چیقرمق محروم ایلمک بس حق تعا
ایتدکه انی جاعل فی الارض خلیفة یعنی یریوزنده
حضرتمه خلیفه بر دورین اندن صکره جبرئیل بیوردی
کم یا جبرئیل وار یریوزندن بر قبضه طپرق کتر
جبرئیل یره اندی قصد ایلدی که بر قبضه طپرق آلا
یر ایتدی یا جبرئیل بیلورسن جبرئیل ایتدی سنی حضرته
الدرین سندن اسرار اورن دیزر طپرق ایتدی اول
تنکری حقیچون که سنی ویریدی بنی حضرته الته که بنم
طاقتم یوقدر اکا یقین اولمغه انکچون بن اراقلق

اختیار ایلدم تا انك الوهیت قهرندن بن امین اولم
زیرا که سلطانه یقین اولمقده قورقوجو قدر نتکم
ایتدی المخلصون علی خطر عظیم ۞ شعر
کیجه و کوندز مقربلر اولورلر بی قرار
کم نه فعل ایلایه بیلمز بونلره اول شهریار
رسم سلطانی نه بلسون شول کم ایرقدادر
قورقوسی سلطانك اول بیلور که اوله که یار
داکر اصیبسی ایودی بیم موج اولماسدی
کل نحوسی خوشدی اولماسدی تشویش خار
جبرئیل چون اندن دوندکن ایشیدی کرو حضرته رجوع
ایلدی ایتدی خداوندا طپراق هرنه دیدیسن اعلم سن
بس حق تعالی میکائیله بیردی وار طپراق کتور کل
میکائیل بیره ایندی طپراغه اکا دخی یلوردی اول دخی

حضرته دوندی کلدی طپراق دیدوکن عرض ایلدی اندن حق
تعالی اسرافیله ویردی اول دخی واردی طپراغك زارلغنی
کوردی طپراق المدن حضرته کلدی اندن صکره
عزرائیله بیوردی عزرائیل ایندی کرها و جبرا
بر قبضه طپراق الدی حضرته کلدی حق تعالی ایتدی
عظمتم حقیچون اشبو طپراقدن آدم یرادم اولادینك
جانلرین المغه سکا بیورم اندن صکره حق تعالی
عزرائیل بیوردی اول طپراغ مکه ایله طائف
اورتاسنده نعمان درسنه براقدی عزرائیل اول طپراغی
کتوردی اول درده براقدی عشق کلدی اول طپراق ازرینه
قوندی شعر آدمك قالبی اولمادن تمام ۞
عشق انوکله بلشدی ای همام ۞ شمدی اسرکلدغی اندن
کم سدیله اجیندی اولمدام ۞ اول عزتکه آدم حاصل

اولدی اولدرکم مقرب فرشته‌لرن طپراغه وردی واول
طپرق نازلندی کلمه ایتدی بن بو سره لایق دکلن شعر
چو خوردق دخ بو قدر جهانده طپرقدن
بس امدی سز خلافت بو طپراغه قندن
بو سر مملکته نور اولا کرککه محل
چو طپراغم نه هنر کالسر درر بندن
زیرا عادت ایله قلمشدرکم هر کشنک که اول عشقه
انکار قیلرق اولسه صکره عاشق اولجق عشقنده
محکمرک اولر شعر منکر یدم عشقنه اولدیر و مکدر زمان
لاجرم انکارم ایتدی شمدی شده مهربان
طاقتم طاق اولدی آنسز قلمدی صبر و قرار
شویله ارتق کم مکر دیدارنی کوردم عیان
دکل فرشته‌لر تعجب برمغن حیرت بشنده قودیلر

ایتدیلر نه تعجیل ایله طواف ایلرسن بن ایتدم بنم ایچمده
عشق اودی واردر بو سرعت انکچوندر ایتدم سزک
طوافکز نیچون ایجرکدر ایتدیلر بز نوردن یرادلدق
ایچمزده عشق اودی یقدر انوکچون سیرمز کلنجه‌در
حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدرکم علم تحصیل
ایلیه هم تعلیم ایلیه بس انک کبی کشیه کوکلرده
عظیم دیرلر من تعلم وعلم وعمل بما علم فذلک
یدعی عظیما فی السماء یعنی هر کمسه که علم اکرندی دخ
اوکرتدی و بلدکیله عمل ایلدی کوکلرده اکا
عظیم دیرلر

شعر

کم اوله وصف ایده آنک جمالنی جانم ۰ کم اوله شرح ایده انک جلالنی طانم
نجابله اولیغی حقیقتین عقول ۰ چوکمسه بولمدی آنک وصالنی جانم
انک قتنده دکالی کمال ناقصدر ۰ کم ایده بیله تصور کمالنی جانم

شوق

کوکل که بدر اوله عا بولنده معشوقک
که عاقبت کره آنک هلالینی جانم

الغفور حق تعالی غفوردر یعنی غایتده یارلغیجیدر
یارلغاسی تمام کاملدر قلیک حظی بو اسمدن غفارده
ذکر ایلدکل غفار معناسی اولدرکه عاصیلرک قدر
چوق کناه ایلرلرسه حق معصیتلرینی اورتر بزبر
اردنجه الشکور حق تعالی شکوردر یعنی
قللرنک از جوق طاعتلرینه جوق ثواب ویرر زیراکه
دنیاده ازجق عمر اچنده ابدلکی عبادتچون اجماق
اچنده درجهلر و نعمتلر ویرر کیم صکی یوقدر خط العبد
امام غزالی ایدر قل شکر ایلمک کندو جنسنه منصوردر
آن مدح ایلمکله یا احسان اتمکله اما شکر تعالی
حضرتنه شکر ایلمک بنوع من المجاز اولور زیراکه

ثنا

ثنا ایلرسه آنک حضرتنه لایق ثنا ایلمز واکر طاعت
ایلرسه اول طاعت عین نعمتدر بلکیم شکر عین نعمتدر
اما فخر الدین رازی ایدر قل معبودینه شکر ایلمک محالدر
زیراکیم نعمت عددلری معلوم دکلدر نتکیم کلام قدیمده
بیوردی وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها ابو بکر صدیق رضی الله عنه
ایدر شکر اولدرکیم منعم علیه عاجز اوله نعمت شکرندن
لیکن هر نعمتک شکر ایرقدر زیرا مال شکر صدقه و زکوة
و مروتدر و کوز شکر عبرت نظرن ایلمکدر صانعک
مصنوعات عجایبنده و دل شکر ذکر تسبیحدر و تن
شکر نمازدر کرو قلان نعمتلرک شکرن دخی بونکلا زدیه
قیاس ایلکل

شعر

شکر نعمت نعمتوکی ارتورر — عزتوکی دولتوکی ارتورر
کفر نعمت نعمتوکی کیدرر — احتیاج و شقوتوکی ارتورر

العلی حق تعالی یجادر انک تجلیکی مکانله دکلدر
مرتبیله در انک مرتبسی دکل مرتبلردن یجادر قلان
مرتبلر یر فرشتلرک یه پیغامبرلرک یه اولیانک یه
علمانک یه سلطانلرک مرتبلری انک مرتبسی قاتنده
الچقدر هر کشی کیم انک حضرتنه تواضع ایلسه حق
تعالی انی یجه ایلیا که **من تواضع رفعه الله** بیورکن
حق تعالی جل وعلا موسی پیغامبر ع م حضرتنه دعوت
ایلدی اول وحی طاغلر اشتدلر تجلدلر شول امیدکم
موسی پیغامبر چقا الکه مناجات ایلیه لیکن طور
طاغ تواضع ایلدی ایتدی بن قندن موسی پیغامبرک قدمه
محل اولمق قندن دردی بس حق تعالی موسی پیغامبره
بیوردیکم یا موسی طور طاغ بزم حضرتمزه تواضع
ایلدی بن انک اوزرنه چق مناجات ایله **بیت**

اقل جبال الارض طوردر وانه لاعظم عند الله قدرا ومنزلة
حظ العبد تلك نصيب بو اسمدن هر کشی کیم کمالات
کسب ایلیه علمدن و ایو خلقدن لابد کیم اکا علی دیرلر
شعر
چون انسانه تواضع اولدر زینت ٭ لباس ایله نکل انی زیره خلعت
قبول اولمقدر سکا حضرتنده ٭ فضولی ترک ادب بلغل فضیلت

الکبیر

کبیر اولدر کیم اندن بویک اولمیا امدی انک بویکلکی جسمله
دکلدر بر مقدارله دکلدر زیرا که حق تعالی مقدسدر
جسمانیتدن بلکیم انک بویکلکی مرتبه برلردر **امدی**
بس قل دخی وقتی کیم اوصاف کمالاتله متصف اولسه
اکا دخی کبیر دیرلر **شعر** کشی کیم صقلمق استرسه دینی
کدرسون باطنندن کبرو کینی ٭ ولولا دیله صحبت ابلیس کم
ادی ارترمز الا همنشینی ٭

الحفیظ

حفيظ محتملدر كه معناي اول بودر كه حفيظدر يعني
سهو ايلمز و اونتمز ايكنجي حفيظدر دمك يعني صقلييجدر
بريري و كوكلري هلاكدن و المقدن و كوكلري شيطان وسوسه سندن
حكايت رابعه عدويه رضي الله عنها بر كجه اويدي و نه
اغيركز درلكمين اغرلدي قيودن چقمغ استدي قاپوي
بولمدي هاتفدن آواز كلدي كم قوواشيم اوبرسه بن
اونوتمزين ان صقلرين اول اغرتي بدايلدي قاپو آچلدي
چيقدي كتدي حظ العبد فلك نصيب بو اسمدن اولدر كم
كوزين حرامدن صقليا قولاغن غيبتدن و دلن يلاندن
و مساويدن صقليه زيرا كم بنلر هب حرامدر شعر
زهي محسن زهي حفيظ اتن غفار كه قلاري ايركز كتدي بيدار
مطيع اولورسه امر بنده راضي اكر عاصي اولورسه ملك بيزار
المقيت حق تعالى مقيتدر دكل حيوانا تك

وآدميلرك غدالرن و قوتلرن ياردر بنلرم كرك اولدغنجه
وردر بر نجنك قوت طعامدر و بر نجنك ذكردر و تسبيحدر
و بر نجنك قوت معرفتدر اما رزقله قوت آراسنده
نسبت عموم خصوص مطلقدر زيرا هر رزق قوت دكلدر هر رزق
قوت دكلدر انكچون كم رزق هر طعام و شرابه درلر
اما قوت طعامدر انجق حظ العبد فلك نصيب بو اسمدن
اولدر كه نفسنه حاجت مقدار قوت ويره شعر
چونكه حق اولدقوته ياينداني نه دين دمكدر اولر اندانك
هر نكم وعده ايلدي بسه سكا اعتماد ايله توكل جانداك
الحسيب حسيب يه كافي معناسنده در يه محاسب
معناسنده در اكر كافي معناسنده اولورسه حق تعالى دكل
خلايقك مصلحتلرين بشر غايتده و دخي وار ايلمكا
يوقا ايلمكا رزق ويرمكا عمر ويرمكا اما اكر محاسب معناسنده

اولورسه یعنی حق تعالی حساب ایلیسردر عمردن و مالدن
نقیر قطمیره دکن حظ العبد قلک نصیب کافی معنا سندن
اولدر کیم خلقک حاجتلرن بتره و محاسب معنا سندن
اولدر کیم نفسندن هرکز حساب الا قیامت حسابندن
الرو

شعر

عمارتی بو جهانک اولر خراب خراب | دکل مال متاعی اولر تراب تراب
بیلک بیلک نیجه امتلری هلاک ایتدی | بو تا امدنیجه یترلو جکر کباب کباب
مقامک اولمدیجو نکیم سنک فنا یردی | بقایجون یرغ ایلک کلر خطاب خطاب
کنایی قلمه کرو کل حضره وقت اولدی | ولی سؤال ادسا دم کتر جواب جواب
جوهر جوابی قبول ایتمز ای غافل | نیجول جواب برقلامدک صواب صواب
دلا دسک کم جوابک صواب اوله ایدی | نکیم بیر دردتاسن سکا کتاب کتاب
شریعت امرنه بنده اولو سک راضی | بلاسن احمق اجنده نیجه ثواب ثواب
اکر محبت دنیا اولورسه کلکده | سنکله حق ارسنده اولر حجاب حجاب

اکر حلالسه مالک نقیر و قطمیرن | قیامت ایتسلر نده اولر حساب حساب
اکر حرامسه بلکل قرنبدرن طامو | یرقلنبدر انده نجا عذاب عذاب

الجلیل

جلیل ما خوذدر جلالتدن جلالت عظمتدر یعنی حق سبحانه
و تعالی اولودر و عجادر مخلوقه بکزمکدن امام فخر رازی رحمة الله علیه
ایدر کبیر شول کمسنه درلر کیم ذاتنده کامل اوله و جلیل شول
کمسنه درلر کیم صفتلرنده کامل اوله اما عظیم شول کمسنه
درلر کیم هم ذاتنده هم صفاتنده کامل اوله بس جلیل
مفهوم مفیددر صفات سلبیه و صفات ثبوتیه
اما سلبیه اشبودر کیم حق تعالی منزهدر ضددن و ندن
زماندن و مکاندن اما صفات ثبوتیه اشبودر کیم
حق تعالی قادردر عالمدر محیطدر حیدر حظ العبد
قلک نصیب بو اسمدن اولدر کیم بر مزا عتقادلردن

اراق اولا وا یو خلقله وصفاته حمید یله موصوف اوله

شعر
جمله آفتدن منزه در جلیل   دلمرا انک وصفی شرحنده کلیل
بینه واجبدر کم اندن ابرغی   ترک ادا و زینته کم اتدی خلیل

الکریم

عرب قوم باغ چبغنه کرم درلر یعنی کرمه دن منفعت
و فایده سی چوقدر ازم کلمزلکله آلنر حق تعالی کریم در
زیرا که دکل ممکنات بو قدرت و جوده اول کترد استحقاقلر
یوغکن دلمدن دولو نعمتلر ویردی وهم عیبلرین یزلرنه
اورتر توبه ایلرسه قبول ایلر ازجق عبادتلرنه چوق ثواب
ویرر روایت اولندیکم جبرئیل میکائیله ایتدی حق تعالی
آدمیلری یرتدی خوب صورتلر ویردی فلکلر بنلرک ازدنه
سیوان ایلدی و یرلری بنلره دوشک ایلدی اما بنلرک
عبادتی بیردی اغلدر عجبدر اگر بنلر تنکری تعالی یرلغرسه
ددی

میکائیل ایتدی عجب دکلدر یرلغرسه زیرا بنلرک کنا هندن
انک عطاها دتنه زیان ارشمز ددی بو سوز تمام اولجق
بر آواز اشتدکم میکائیل سز حقدر حظ العبد
قولک نصیبی بو آددن اولدر کم کرم استعمال ایلیه کناهلو لرک
صوچلردن کچمکده و محتاجلره فایده ارشدرمکده

شعر
دکلی طاینه اول کرم ایدیج کریم
گرک اولدقجه وظیفه ویرر اول لطف عظیم
کرمندن نجه محروم اوله دوستلر انک
نظری چونکه اولا دشمنه هر لحظه دایم

الرقیب

رقیب راقب معناسنه در یعنی قوللرنک
دکل احوالنه نظر ایدر و بنلرک مطلوبن ویرر بنلرک
مطلوبی انک حضرتنه ارشمکدر دیدارین کسترمکدر
کریم دنه کسترز اللهم ارزقنا حظ العبد قولک نصیبی

بو اسمدن بوده کم هر لحظه هر دم نفسن کوزده تا ایرمز
اشکر و صفتکر صادر اولمیا و دلندن ایرمزسز کلمیه
زیرا کم حق تعالی حاضر و ناظردر نیلرسه کورور بلور
حکایت بر شیخه صوردیلر کم فلانه مریدیکا قلان
مریدلردن ارتغرق سورسن سبب ندر شیخ دکل
مریدلرن دوشردهر برنک النه بر قوش ویردی ایتدی
وارک خلوتده بوغزلک کترک دیدی مریدلر
واردیلر قوشلرن بوغزلدیلر کتردیلر کرو کتردیلر
اول سوکلو مرید قوشی دیرکتردی شیخ ایتدی
سن قوشی نیچون بوغزلمدک مرید ایتدی خلوت
بر بلمدم هر قنده واردمسه تنکری تعالی حاضر
بلدم شیخ ایتدی بو مریدی ارتغرق سودکمک سبب
اولدر کم حق تعالی حضرتن هر قنده حاضر و ناظر بلور

شعر

شعر

ای کمکل سن حاصل ایلا کل یقین   تنکری حاضر بلب نفسک صقین
صنمه ایراقجون دیدی حق سزه بن   بو تنکرداغی طمردن یقین

المجیب

حق تعالی مجیبدر یعنی دعالر قبول ایلر بیچارلر مدد
ایلر حکایت ابرهیم بن ادهم رحمة الله علیه صوردیلر کیم
حق تعالی قرآن قدیمنده بیوردی کم ادعونی استجب لکم
یعنی سز دعا ایلک بن قبول ایدین دیدی حال بوده کم
دعا ایلرز قبول ایلمز دعاکز قبول ایلمدکنک
سببی اون نسنه در اول بودر کم الله بر بلدکز
لیکن حقن صقلمدکز اکنجی بودر کم قرآن اوقدکز
آنک حکمن طتمدکز اوچنجی پیغامبرلرک سنتنه عمل
ایلمدکز دردنجی شیطانه ایدکز بشنجی اجماعه لایق
عمل ایلمدکز التنجی طامودن قورقدکز یرقدن

یدنجی اولم واردر غنی بلدکز انکچون براغ ایلمدکز
سکزنجی الله ویردوکی نعمتلره شکر ایلمدکز طقزنجی
اولولرکزی کوردکز اندردن عبرت طتمدکز اونجی
بودر کم خلقک عیبین کوزلدکز کندو عیبکزی اونتدکز
حظ العبد قولک نصیبی بو اسمدن اولدر کم اوّلا
کندوزی تنکری تعالینک امرینه و نهیینه قبول ایلیه
ثانیا خلقک حاجتلرین روا ایلیه شعر

هر کیم ایلرسه دعا ایدر قبول • حاجت استنایندن اولمز ملول
چاره سز قلمشلره ایدر مدد • عاجز اولدی لطف شرحنده عقول
بلودر کونش کبی فضل انک • دوکلی نشنه طنقلردر عدول
یوزکی طبراغه اورغل دم بدم • دیلککل مقصودکی اتانفول

الواسع حق تعالی حضرتنک وجودی کبیکدر دکل
اوقات محیطدر زیراکه ازلده واردی هم ابده کرو

باقیدر هم رحمت کبیکدر هم علم حکایت ابراهیم پیغامبردن
صورلر کلدی طعام دلدی ابراهیم پیغامبر ویرمدی حق تعالی
عتاب ایلدی ایتدی که یا ابرهیم این کرمک
یعنی یا ابرهیم کرمک قنجرو کتدی پس ابرهیم
اول کشینک اردنجه دشدی یتدی دندردی آنی قنقلدی
اول کشی ایتدی یا ابرهیم سکا بو ادب کیم اوکرتدی ابرهیم
ایتدی الله تعالی اوکرتدی اول کافر ایتدی زهی معبود
سنک وارمش کیم دشمنندن اترو دوستنه عتاب ایلر
ایمان کتردی مسلمان اولدی حظ العبد قولک نصیبی
بو اسمدن اولدر کیم علم چوق تحصیل ایلیه و خلق کبیک
اولا تا شامل اولا غنییه و فقیره یقینه و ایراغه شعر

رحمتی شرحنده عاجزدر بیان • وسعتی وصفنده امر التن جان
قوتی قاتنده در یا قطره در • قدرتیله قایم اولمشدر جهان

الحکیم حق تعالی حکیمدر یعنی دکل موجوداتی بر عقده
تدبیر محکمدر تقدیر کوجکدر اگرچه قرنجه
وسوره سکك صورتنده محکم و بنیادلو دکلدر بلکه
غایتده ضعیفدر لیکن بو اکسندکی جهات دلالت
ایدر صانعڭ قدرتنه و علمنه کوکلر و یرلر و طاغلر
و دکزلر دلالت ایدر علم صانعه و قدرتنه امام غزالی
رحمه الله علیه ایدر حکمت افضل معلومات بلمکدر
افضل علوملر بن حکیم حق حضرتنه دیمکلک یقدر
زیرا که علم قدیمله کندونك ذات قدیم بلدی
امام فخر رازی ایدر حکیم دیو شول کشیه درلر کم
کرکلو اشی اشلمیا نتکم حق تعالی بیوردی حظ العبد
قل حکیم اولر تنکری بلمجك ودخی عبث اش و مالایعنی
دلغو سوز اندن صادر اولمیه

شعر

کردلر دیسك بلاسن حکمتن ۰ کوزرکا عشرت ادنکل عبرتی
یوقرو بقتا بلاسن علمنی ۰ آشغا بقتا کوراسن قدرتن
الودود ودود اکر فاعل معناسنه اولورسا
حق تعالی قللرن سوردمك اولر نتکم بیوردی یحبهم
و یحبونه یعنی درلر کم قللرن خیرلر وربیه و اکر
مودود معناسنه اولرسه یعنی حق تعالی سوکلشددر
ولیلرنك کوکللرنده حظ العبد قلك نصیب بو اسمدن
اولدر کم آدمیلرك کوکلنده سوکلشی اولا وجه مشروع
اوزرنه نتکم رسول حضرتنك کافرلر دشن صیدلر رسول
حضرت حق تعالی یه تضرع ایلدی اشبو دعا ایلدی که
اللهم اهد قومی فانهم لا یعلمون یعنی الهی قوممه
هدایت ویر دکلکم بنلر بنی بلمزلر

شعر

ار اولدر تحملره ایده تحمل ۰ تکبر ترك ادب ایده تذلل

حقی سومك اولا هر لحظه ایشی ۰ كورنمایه كزینه یز تجمل
المجید حق تعالی مجیددر یعنی ذات شریفده رفیع
جمیلدر شیخ محیی الدین العربی رحمة الله علیه ایدر حق تعالی
حضرتینك شرفی كندودندر زیرا كه انك ذاتی مخلوقات
ذاتنه بكزمز وصفاتی بنلرك صفاتنه بكزمز عطاسی
بنلرك عطاسنه بكزمز حظ العبد قل شول وقت
مجید اولور كم حق تعالی صفتلر یله تخلق ایلیه علی الاطلاق

شعر
كر شرف اشنا رسك معبوده طاعت ایله كل
طاعتی كندوزكا هر لحظه عادت ایله كل
حق صفتلا ریله اتكل تخلق بعد ازین
هر كه قاتوكه كلرسه آن راحت ایله كل

الباعث حق تعالی باعثدر یعنی قبرده سنلر
اچندكی اولولری وآشكاره ایلر كوكلر اچندكی سرلری

حط

حظ العبد قل كه نصیب بو اسمدن اولدر كه جاهلركه
اولمش كوكللرن تعلیم علمله جهالت سنلسندن قیره شعر
كوكللرك حیاتی علمله در ۰ نیتا كوراولملاری جهل ایله در
دری بل عالمی كرچه كم اولر ۰ اولو بلمك آنی غایت خطادر
اولو بل جاهلی المزدن اكردن ۰ دری بلمك آنی بلكل عمادر

الشهید حق تعالی شهیددر یعنی هم غیب بلر
هم حاضر قاضی عضد مواقفده شهید بیله تفسیر
ایلدی اما امام غزالی مقصد اقصاده ایدر وقتی كه
اعتبار ایلسوز علم مطلقه بس علیمدر لر وقتی كه
اضافت ایلسوز مغیباته وامور باطنیه بس خبیر
درلر وقتی كه اضافت ایلسوز امور حاضره بس شهید
درلر اما فخر رازی لوامعده ایدر شهید تفسیرنده
اوچ وجه واردر اول بودر كم شهید كادر كه خصم

ارا سنده مشکل اشلر انک طنقلغی برله ظاهر اولا مدعینک
صدق و ثبوت حقی خصمنک اوزرینه معلوم اولا الخ
بودر کم حق تعالی شهیددر یعنی انک توحید و
عدل و صفات جلال آشکاره در الخ بودر کم شهید
مشهودله معناسنه در زیرا کم مؤمنلر طانقلق ویردلر
انک وحدانیتنه و اقرار ایدرلر انک ربوبیتنه
حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدر کم چونکه
اولپن کرر کرکدر که بیردوغ برده ارلمیا سن
و نهی ایلدکی یرده بولنمیا سن چونکه سن آنی حاضر
کورسن بس واجبدر کم انک حضرتندن اوتانه سن
بو ایکی مقصود جمع ایلین حدیث صحیح بودر کم
اعبد الله کانک تراه فان لم تکن تراه فانه یراک
یعنی عبادت ایت اللهه سن آنی کورر کبی اگر سن آنی کورمز ایسک

بدرستی

بدرستی اولسن کورر

شعر

چونکه بلدک آدر انک شهید ٭ بس کرککه قوتدن اولاسن قدید
ویردکی نعمتلره شکر ایلکل ٭ تا بلاسن بیرنه بز بکمز بد

الحق

بلکل کم عرب قومی وار نسنه یه حق دیرلر یوقی نسنه یه
باطل دیرلر بل کل کم مذکورات اوچ قسمدر بر واجب
لذاته در بر ممکن لذاته در بری ممتنع لذاته در واجب لذاته
حق محض در ممتنع لذاته باطل محض در اما
ممکن لذاته اولدر که وجود و عدم برابر اولا زیرا
هر ممکنک ایکی جهت واردر بر جهت موجدینه در
یعنی آنی یوقدن وار ایلینه در و دخی بر جهت کندی
اوزرینه در بس موجد جهتنه نظر ایدیجک موجوددر
در اما کندی جهتنه اعتبار ایدیجک معدومدر در

بوندن اتروده کم حق تعالی قرآن اچنده بیوردی
کل شیء هالك الا وجهه یعنی دکل موجودات
کرچه صورتده موجوددر خالق ایجاد ایلدکیله
لیکن حقیقتده معدومدرلر کندو ذاتلرینه نظر
ایدجك زیرا شولینه نتکم اول عدم اولاهم آخر دخی
عدم اوله بوندن اتریدرکه عارفلر ایتدیلر لا موجود
فی الحقیقة یعنی تنکریدن ایرو هیچ موجود یوقدر
نتکم رسول حضرتی ایتدی کم عرب شاعرلرنک
اشعارنده اصدق بیت لبید بیتیدر بیت
الا کل شیء ما خلا الله باطل   وکل نعیم لا محالة زایل
یعنی بلك آگاه اولك کم هر نسنه که اللهدن ایرودر
باطلدر وهر نعمت که وار ایسه یوقدر که زایل اولجقدر
بیت شاهان همه بندۀ اند معبود توی ۞ هستان همه نیستند موجود توی
یعنی

یعنی شاهلر دکل قللردر معبود سنسن وارلر دکل یوقلردر
موجود سنسن امدی بونده اکی سؤال واردر اول بودرکم
حلاج منصور نیچون انا الحق دیدی جواب اولدرکم
حلاج منصور سیر سلوکنده بر مقامه یتشدی کم انکا
فنا درلر دکل موجودات اول مقامده انک نظرنده
معدوم اولدیلر کندو نفسی دخی معدوم گوردی تنکریدن
ایرو کمسه موجود بلمدی لاجرم اول وقتن انا الحق
دیدی کانه حق تعالی بو قولی انک دلی اوزرنه یوروتدی
اول فانی اولدوغی حالده دکیل بودرکم کندوزنه
گلدکدن صکره صوفیلر قاتنده واردیلر انکا تشنیع
ایتدیلر نیچون انا الحق دیدک دیدیلر منصور ایتدی
اول سوزك عذرن ایتمك بنم اوزرمه واجب دکلدر
تکلم بنی بنم دلم اوزرنه اجرا ایلیندن صکره ولهذا

اول حالده ایتدیلر یا منصور انا بالحق دیکل دیمدی
بر جواب دخی بودر که منصور چون حق نورینه
مستغرق اولدی اول نور منصوره چون غالب اولدی یا
بر سبیل مجاز انا الحق دیدی اولا نتکم فلان کشی
عدلدر فلان کشی کرمدر دیرلر مبالغدن اترو
هم قول شاعرده دخی بو طریق مذکوردر نظم
انا من اهوی ومن اهوی انا ۞ نحن روحان حللنا بدنا
السؤال الثانی چون منصورک انا الحق دیدکی بر اشارتدر
فنا مقامینه که اول مقامده سالکدن ارادت مسلوب
اولور بر حالت استغراقده سویلمش اوله بر سبیل
مجاز که قابل تاویلدر بس نه سببدن حکم ایلدیلر
انک اباحت قتلنه جواب بودر که قتلن مباح
کوردکلر ظاهر شریعت صقلغیچون ادی مرتد اولدی

دیو دکلدی سؤال چون انا الحق دمکده ظاهر شریعتدن
درست دکلدی بس منصور نیچون سویلدی حالی
بودر که اهل طریقت شریعتدن تجاوز ایلمزلر جواب
بودر که حلاج منصورک بو سوزی مستلکی و وجد
و تجلی حالنده ایکن سویلدی حالت اختیارده
سویلمدی بر بودر که منصور بو سوزی انکیچون
سویلمش اوله که ظاهر شریعت موجبنجه الدرلر
تا اشبو خسیس دنیانک قفصندن قرتله جناب
قدسه ارشه حظ العبد فلک نصیب بو اسمدن
اولدر که کندی نفسن واجب الوجود بله لیکن کندی
نفسیله دکلدر بلکه حقک ایجاد بیله‌در زیرا که بو
وجهله باطل دکلدر انونکیچون که باطل عدمدر
شعر سنسن اول سلطان حق که جنت نار ایلدک

كل كرادب بلبلی قرشوسنه زار ايلدكك
بو العجب سردر كمسنا بلمدی بو سركم
سن انا الحق ديبن منصور بردار ايلدكك

الوكيل وكيل فعيل در مفعول معناسينه در
بس وكيل حق تعالی صفتلرندن موكول اليه معناسينه در
زيرا كه دكل خلق مصلحتلری الله تعالی حضرتنه
اصمرلدلر انك احساننه اعتماد ايلدلر نتكم
وكالتك شرطی اكی نسنه در اول موكل عاجز اولمقدر
علم وكفايت وقدرت اولمادغيچون الخ وكيلك
علم وقدرت اولمقدر مهمات بشر معنا وبوندن شك
يوقدركم خلايق عاجزلردر كندولرك جميع مهماتن
بشر مقدن ودخی شك يوقدركه حق تعالی كمال علمله
موصوفدر وقدرتله وشفقتله چونكه حق تعالی

كندونك كرمندن قللرنه وكيل اولدی بس پيغامبرلری
وبردی بندن كلدكلر هر زمانده هر برسی كندو قوميچون
بردرلو شريعت وضع ايلدی تا اول شريعت احكامنك
سبب برله قللرنك هم دنيالری مهماتی وهم اخرتلری
مصالح مهيا ومنتظم اولا نتكم قرآنده اجنده بيردی
وتوكل علی الحی الذی لا يموت يعنی توكل ايله شول
دری زنده كم اولمز حظ العبد قولك نصيب بواسمدن
اولدركم چونكه حق تعالی قللرن شول بردكه كندو حضرتی
خليفه ايلدی يعنی بنلرك اهل بيتلرنه وعيال لرنه
بس بنلر دخی وكيل اولدلر اما بو وكالت چونكه
انكا امرله در لاجرم ايو وكيل اولمش اولر كه هم شرط
وكيل موجود اولمش اولر

شعر

حضرتوكا شكرنی خدای جليل كم بزا فضل كلدكن اولدكن وكيل

بس قمو مقصودم حاصل اولا ۔ چون بزه بنسن بو عالمده کیل

القوی حق تعالی قوی در یعنی قدرتی کامل در کمسه

اکا غالب اولمز و مقاومت ایدمز دکل عالملر انک

قوتی الننده زبوندر **حظ العبد** قلک [illegible] بو اسمدن

اولدر کم حق تعالی حضرتنک تکالیف[illegible] لرینه

قتلنه و قتقدغی وقتن خشمن دفع ایلیه [illegible]

مشروعدن اولسه تاقنغی نتکم رسول حضرت [illegible]

بهادر اول دکلدر کم آدمی بجا بلک بهادر اولدر کم

قاقیجق نفسن بصا **شعر** بصرسک نفسکی بصن کم بهادر ۔

بهادر کیشیه احمق بهادر ۔۔ دری قلمق دلرسک نفسک الدر ۔

کشی نفسین الدرمغ غزادر ۔۔

المتین

محیی الدین العربی رحمة الله علیه ایدر حق تعالی متین در

قوتنده یعنی اثر کندودن ایرقدن قابل دکلدر

صحه الکه

ایلمکدر فایده سی اولدر کم معرفت الله لرن کسب ایلیه

تا حق تعالی حضرت صفتلریله یعنی رزاقدغن و وهابدغن

توابدغن زیرا که بو صفتلر عالم ارواحده بلنمزدی

دردنج خال کم جان قالبندن ایرلمقدر فایده سی اولدر کم

شول کدورت و ظلمت کم جانه عارض اولدیدی نفسله

صحبت ایلمکدن تن قالبندن ایرلمغله زایل اولا

کروجانلر عالمنک صفاسنه ایرشه بر درلو ذوق دخی

حاصل ایلیه کم اول ذوق عالم ارواحده یکن بولمدیدی

زیرا که اول وقتن اول ذوق کسب ایلمکه آلت یوغیدی

هم دنیاده تن قالبنده یکن اول ذوق تمام حاصل اولمزدی

زیرا قالب حجابنک ارد ندن بلوردی شمدی که قالبندن

ایرلدی قالب زحمتندن بلورا اول ذوق نتکم اذن وردا لو

وانجیر ما دام که آغج بداغنده طرکر کرچه حلاوتلو

واردر لیکن اکثرلکدن دخی خالی دکلدر اما اشول وقت که
بنلر اغی بداغندن کسلر بر مدت اغی بداغنه کنش
تصرفنه براغلر بنلر کنش نظرندن. بر درلو ذوق دخی
حاصل ایلیلر که اغجه یکن اول ذوق یوغدر زیرا که
اغجک کلی چون طپراقده در لاجرم طپراق خاصیتندن
اول یمشده حموضت باقی قالر اما چون اغی تصرفندن
منقطع اوله مجرد کنش تصرفنده دوشابر ارتقی حلاوت
بولور لیکن ابتداده بو یمشلر اغی تربیتنه محتاجدلر
اگر اغی اولمیدی مجرد کنش نظریله ازم و زردالو
و انجیر بلنمزدی بونجلین جان دخی محتاجدر بدن
تربیتنه برزخ حالی جان ینه بدننه تعلق ایلمکدر
فایدهسی اولدر که چون آدمی تنکری تعالی حضرتنک
خلیفهسیدر کرکدر که هم دنیا مملکتنده هم آخرت

مملکتنده متصرف اوله و انواع تنعماتدن که اول عالمده
انکچون بر قلمشلردر نتکیم حق تعالی حدیث قدسیده
بیوردی اعددت لعبادی الصالحین ما لا عین رات
ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر امدی بو تنعمات تک
بر نوعی روحانیدر و بر نوعی جسمانیدر بس قالب جسمانی
کمی دنیاوی ایدی فانیدر آخرت رنکنده حشر ایلیلر
کم نورانیدر باقیدر که یوم تبدل الارض غیر الارض
اگرچه دنیالی قالبدر لیکن اول صفتله دکلدر زیرا کم
عناصر اربعهنک اکسی کم طپراق و صودر کثیفدر
اودوییل کم لطیفلردر دنیاده کثیفلر خارجنده در
لطیفلر داخلنده در آخرتده بر عکس اولسردر زیرا که
آخرت لطافت عالمدر ودخی مؤمنک کم نورشمد
کوکلنده متمکندر اول وقتن صورتنه کترلر

نتکم بو آیت اشارت ایلر یوم تبیض وجوه برچوق
قالب نورانی اولا ظاهردن باطنه و باطندن ظاهره کورمک
ممکن اولا که یوم تبلی السرائر اشارت بو معنیه در
حدیثده کلدرکم احماق اهلنک الکی کوزن غایت لطا
فتندن بر قالب اشبو لطافتله حشر ایدر تا سکز
اجماعک نعمتلریله تنعم ایلیه جسمانی نعمتلرن آلات
جسمانیه یله استیفا ایلیه روحانی نعمتلرن آلات رو
حانیه یله چون مومن بو لطافتلو نعمتلر مملکتلرنده
ملکیت جهتیله متصرف اولا لاجرم حق تعالی حضرتندن
اکا نامه کله عنوان نامه اشبو اولا که من الملک الحی الذی
لا یموت الی الملک الحی الذی لا یموت بر اول مقامده
عابده معبود اراسنده و خالقله مخلوق اراسنده
فرق بودر که خالق اصالتله و استقلالله متصرف

اولر اما مخلوق تصرف خلافتله و نیابتله و آلت و واسطه سیله
اولر بو مقامده بو قدر اشارت کافیدر باقی اسرار
قلوب احرارده مخزوندر حظا لعبد قلک نصیب
بو اسمدن اولدر کم هر قنده که فساد و بدعت کورسه
منع ایلیه شعر مرتب ینکله قو زمان و مکان
دکال عالم ازارندن حکمک اولدر دولت اولدر
سنک تصرفکله در حیات و ممات
کجا و کندرز شادی و غصه الحی زیان

الحی حی اولدر کم انک فعل و ادراکی اولا اکر فعل و ادراک
اولمزسا میت در حی کامل حق تعالیدر زیرا که
جمیع مدرکات انک ادراکی تحتنده مندرجدر و دخی کل
موجودات فعلی تحتنده مقهوردر حق تعالی کند
حضرتن مدح ایلدی صفت حیاتله نتکم بیوردی

الله لا اله الا هو الحي القيوم يعني مراد اولدركم الله
تعالى المز فاني اولمز حي قيوم در زيرا كه اندن ايرو
حيات اسكرنه موت جايز اولمز عيجون حكم اولندي
ميت ديمكله كه انك ميت وانهم ميتون لطيفه
بر كشينك بر دوست واردي كوردكم ضعيف وكوزسز
اولمش ايتدي نيچون كوزسز اولدك اول ايتدي بر دوستم
واردي اندي انك فراقندن اغلمقدن كوزسز اولدم اول
كشي ايتدي اكر المين سوسك كوزسز اولمازدك شيخ شبلي
رحمة الله عليه ايتدي عجبلرم شول كشي كه المز واردي عن
بلز اول دنيا اهلن بخشي اونتمز ودخي عجبلرم شول
كشي كم كنا هلر تنكري تعالى حضرتنه عرض اولنديغن بلز
اول بخشي كوك اهلن اونتمز ودخي عجبلرم شول كه
كشي كم تنكري تعالىني ذكر ايلدوكن كندوزن بخشي اونتمز

بعض مشايخ ايتدلر دنيانك قدري يوقدر چونكه انده
المز واردر برنجه عارفلر ايتدلر دنيانك قدري شول
وقت اولميايدي كه انده الملك اولميا يدي زيرا كه حق
جنابنه الدكدن صكره ارشلر حظ العبد وللك
نصيب بوا شهدن اولدر كم سر بن در ابليه تنكر ذكر يلم
واندا ملرن در ابليه تنكر طاعتيله هر كشي كم اشبونك
كب حياتله موصوف اولسه انك حياتي ابدي اوله و
سعادت سرمدي اولا حق تعالى اول حياتي شقيلر دن
نفي ايلمشدر كه لا يموت فيها ولا يحيى امام فخر الدين
رازي رح ايتدي حق تعالى حضرتنه حي ديرلر ليكن
حيوان ديمزلر زيرا كه اسماء الله توقيفي در اطلاق اذن
شرعه موقوفدر اما عبد القاهر ايتدي انكچون
حيواني ديمزلركه حيوان اسم حي دوحا نمتكدر يعني

شونلرك كم حیاتی جانلردر چون حق تعالینك حیاتی
جان واسطه سیله دكلدر بس حیوان دیمك روا اولمیه
سؤال دكل حیوانا تده حیوات واردر بونلرك ارا سنده
یلانه اسم حیه نیچون مخصوص اولدی جواب انكیچون كه
دكل حیوانا تدن یلان چوق یاشر حال بودر كه دشمنلری
چوقدر شویله روایت ایدرلر كم یلان عادتجه المز
مكر كم دشمنلرندن بریسی آنی تلف ایلیه بعضی حكما
ایتدیلر یلانه حیه اسمی تخصیص ایلدكلرینك سببی اولدر كم
یلانك حیاتی قوتی زحمتله زائل اولور تا حد الدردكلرندا
صكره بك پاره ایدرلر سه المز مكر كه باشی یصلیلر
شعر بو دنیا چون بحر بو قدر ثباتی نه قالور دولتی نه خود حیاتی
دری ات جانكی حق ذكریله كه تا كورمیا بسن ابرق مماتی
القیوم شیخ محیی الدین العربی رح ایدر قیوم شول

ك

كمسه دركم كندو نفسیله قائم اوله كندودن ایرغه دخی
قیام آنكله اوله اكا محتاج اولهلر انكیچون كم قیوم مبالغه
صیغه سیدر كمال مبالغه شول وقت اولور كم هیچ كمسنه یه
محتاج اولمیه بلكه كم دكل نسنه اكا محتاج اوله حظ العبد
قولك نصیبی بو اسمدن اولدر كم هر حاجتلونك حاجتی
بشروره كمسنه محروم ایلمیه شعر
بو دنیا چونك فانیدر ای عاقل ارو طرباشر ایشك اولمه غافل
بوكنكی ایشكی قومه یارینه كه جیرما عمركی بیتا كه جاهل
الواجد واجد تفسیرنده وجوه واردر اول بودركم
غنی معناسینه در حاصل راجعدر مراداتی تحصیل ایلمكا
قدرتی اولمقدن الخ بودركم واجد عالم معنسنه اولا
ایج بودركم واجد حزین معنسنه اوله بو معنی حق تعالی
حقنده محالدر بس محمول اولدی ازمنه كم اولا اداتی

انزال عذاب دخی کافردر حظ العبد قل واجد اولر لیکن
کامل اولمز زیرا که صفات کمالدن بعضسن بولر بعضسن
بعضسن بولمز پس واجد مطلق حق تعالی حضرتدر انجق
شعر دلا ریسک کیمسه واجد اولاسن ٭ کمالات کرک واجد اولاسن
نه اشنرسک اولا تا تکده موجود ٭ چو حق معبوددر سن عابد اولاسن
الماجد حق تعالی ماجددر یعنی شریفدر مطلقا
ماجد مجید معناسنه در لیکن مجیدده مبالغه واردر
حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدر که شریف
صفتلر حاصل ایلیه

شعر

دلا ریسک کیمسه ماجد اولاسن ٭ کرکدر کم نفسکی ناقد اولاسن
قبول اتمز چو قلبی هیچ صراف ٭ کرکدر کم نقدکی ناقد اولاسن

الواحد الاحد

واحد اولدر کم کثرت قبول ایلمیه یعنی حق تعالی

حضرتنک شانی بودر نتکم بیوردی والهکم اله
واحد علما فرق ایتدیلر واحد له احد آراسنده
واحد مقابل عدددر احد مقابل ترکیبدر واحد
معناسی بودر کم یعنی حق تعالی بردر ایکی دکلدر احد
معناسی بودر کم یعنی ذاتی مرکب دکلدر اجزادن
احدیت مستلزمدر واحدیت من غیر عکس امام فخر
رازی رح ایدر احد مستعملدر ترکیبلرده نفیدن صکره
واحد مستعملدر اثباتده صکره نتکم ایدر ما فی الدار
احد و جاءنی واحد یعنی احد استعمال کلام منفیده
اکثردر کلی دکلدر حظ العبد قل کرک کم استعداد
کسب ایلیه جمیع همتله تا توجه ایلیه حق جانبنه
وحدت هر اسمله تخلق ایلیه ممکن اولدغنجه تا که
قطبیت مرتبه سی که حاصل اوله تا زمانی اچنده واحد

اولا و وقتنده احدا کا مشارک اولمیا حکایت بر تاجر
کلدی بایزید بسطامیه رح ایدی یا شیخ هیچ حساب
ایلیه بیلورمیسن شیخ ایتدی بلورن امدی بن عددی
تعدادی ادین سن حساب ایلکل اول تاجر عددی ایلدی
شیخ حساب ایلدی چون عددی تمام اولدی تاجر صوردی که
یا شیخ بونک سر جملسی نه مقدار اولدی شیخ ایتدی
دکلیس بر اولدی تاجر ایتدی یا شیخ سن دلویشسن
زیرا کو بن یز عددی اندم اولا ایسی بر اولدی بینی شیخ
ایتدی بل که دلو سن سن ازلدن ابده دکن بودن ارتق
یقدر شعر بر لک اهلی بر شرلر منزلده ایکیلک اهلی اشترلر مشکلده
ایکیلکدن کاچن بر یکه کلی تا ارا سن بر لک اجرم محفله

الصمد

مفسرلر صمد معناسنده چوق وجوه ایتمشلر صمد

اولدر کم انک اول و آخر اولمیا صمد اولدر کم اکا زوال
ارشمیا اولدر که مغلوب اولمیه صمد اولدر که او یمیا
صمد صمد اولدر که اندن عیب اولمیا صمد اولدر که هیچ
نسنه اکا عیب اولمیا صمد اولدر که هر نه دیلرسه اشلیه
حکمنی بکمسنه رد ایلمیا صمد اولدر که کوزلوان کرمز
صمد اولدر که هلاک ایلمکا اوغرمز صمد اولدر که عرض
اوله اکا حاجات صمد اولدر که اندن اوملدیکل خیرات
صمد اولدر که کمسدن طمعی وهم کمسه لطغرمدی صمد
اولدر که اکمز کمسه اکا میرات یر حظ العبد فلک
نصیب بو اسمدن اولدر که تنکر خلقیله خلقلنه و مکارم
اخلاقله موصوف اوله تا خلایق اکا التجا ایلیه غرضلر
و مقصودلر حاصل اولمغن بلدکلر ایچون شعر
اج کرو کلی ایعودن طرای فقیر حاضر اولنغل کم ایا نمقد خبیر

نخوش

صبحدم اولدی خنك يللر اسر ◦ طلدی سر تا سر جهان مشك عبير

قشلر اوترلر بداقلرده بينه ◦ ينجسی تسبيح اوقرلر دلپذير

كوردهزاری كمرنه دستانلر اوقر ◦ بلبلی كوركم نجا قيلر نفير

سن هنوز اويمدك غفلتده سن ◦ تازه يكن عمروك كم اندك قصير

نفسك آرزوسی اياغك بغلدی ◦ قلدی مقصوده ايرشمدن اسير

اشبو دنيا آخرت كبروسيدر ◦ ايمدی بنده قرار اهل ضمير

كر كچرسك كبردن اكلنمدن ◦ اوجمق اچره بولسن ملكا كبير

اول صمددر كاهنه هر لحظه كن ◦ عرضه ايله حاجتوكی بير بير

يارنك بو كن درتت باراغنی ◦ كم بلیمز بن يارن قيغو كبير

الْقَادِرُ

قادر اولدر كم قچن بر نسنه اشلمك دلسه هيچ كمسنه
منع ايلمز قادرك شرطی بودر كلدر كم قدرت موجود
اولدغنی اثبات ايليه مثلا حق تعالى شمد قادردر كم

قيامت قپره بس قپرمدوغ شمد قپرمغه ارادت اولمدغيچون در
مقتدر دخ قادر معناسنهدر ليكن مقتدرده مبالغه
كثير واردر قادرده بو قدر دكلدر زيرا مقتدر اطلاق ايلدكلر
تنكری تعالى حضرتنه مكونات ايجاد ايليو طورركن حال
اعتبارله در نتكم بر كمسنه كسب ايلركن مكتسب
درلر بس بو تفسيرله مقتدر منفصل اولر قادردن.
حظ العبد قولك بو اسمدن نصيب اولدركم طاعته
شول قدر ملازم اولا كم تا حق تعالى حضرتنك محبوب
اولا نتكم بيردر فاذا احببته كنت سمعه
الذی يسمع به ويده التی يبطش بها بس هرنه فعل
اشلرسه حق حضرتنه خليفه اولمغله اشلر لاجرم
انك فعلنه كمسنه مانع اولمز ودافع بلنمز نتكم عيسى
پيغامبر بلجقدن برصا دردی ارد تنكری دستوريله

صلى الله عليه وسلم

اجدوده‌كى سرور انبيا محمد مصطفى يه تكرى تعالى ايتدى
يا محمد سنكله عهد ايلينلر بنمله ايلمشلردر نتكم
بيوردى ان الذين يبايعونك انما يبايعون الله يد
الله فوق ايديهم

شعر

زهى صانع زهى سلطان قادر • نزاده استريسك آن حاضر
اكر بلمك دلرسك قدرتيني • بق امدى كوكلره كم نيجه ظاهر

المقدم المؤخر

بلكل كم تقدم تأخر كاه ذاتى اولور كاه وصفى اولور
اما ذاتى اكى قسمدر تقدم علتك معلولنه اوزرنه
وتقدم شرطك مشروط اوزرنه وتقدم حياتك
علم اوزرنه وتقدم واحدك اثنين اوزرنه اما
وصفى اوچ قسمدر اول تقدم زمانيدر حق تعالى
حضرتنك افعال بعضيسى مقدم بعضيسندن امدى

يا ايها الذين امنوا اتقوا الله وابتغوا اليه الوسيلة وجاهدوا في سبيله لعلكم تفلحون

اول

اول تقدم وتأخر انك ارادت ترجيحيله حاصل اولدى
اكنجى مكانيدر كم نتكم كوك ير اوزرنده در بو دخى كندونك
ارادتيله در زيرا كه دكل اجسام متماثلدر جسميتده
بعضى افرادنده فضيلت يوقدر كم سبب ترجيح اولا بد
نتكم كوكلر يرلر اوزرنده اولمق معقولدر عكس غير معقولدر
اوچنجى تقدم شرفيدر مثلا حق تعالى بعض خلقنى
مشرف ايلدى علم وطاعت وتوفيق ويرمكله وبعضى
مخذول ومؤخر ايلدى شرف درجاتندن نتكم
محمد مصطفاى اعلاى درجاته چقردى كه ورفعنا لك
ذكرك دردى وابو جهل وابو لهب اسفل دركاته ايندردى
وهم دخى مكه كافرلرى ايتدكلر نبوت تاجنه بزم باشمز
لايقدر ليكن ابو طالب يتيمنك باشنه اوردى
حق تعالى حضرتى ايتدى بونلرك وجه سيلرلو زيرا كه

قسمت علمن بن بکرک بلورن هرنه دلو سم اشلرن
حظ العبد فلک نصیب بوا سمدن اولدکم آخرتده
نافع اوله جق عمل تقدیر ایلیه دنیا شغلن ترک
ایلیه نتکم بیوردی کن فی الدنیا کانک تعیش
ابدا وفی الاخرة کانک تموت غدا بغداد ده
بر مؤذن اون بش یل مؤذنلک ایلدی بر کون منارهیه
چقدی اذان اوقیجق ناگاه کوزی بر نصرانیه
عورته طوشدی اولدم مناره دن اشغا ایندی واردی اکا
یتوردی اول عورت هیچ اکا التفات ایتمدی آخر
ایتدی شول وقتن سکا وارمغه راضی اولورن کم سنجی
اچسن وخنزیر اتندن ییسن دیدی بس واردی
سنجی ایچدی چون اسردی بر اجرم یردن اشغا
دشدی شول حال ازرنه اولدی نعوذ بالله من غضب الله

شعر ای کوکل بو کونک ایشونکی قما غل یار دنه
ذیره دولت عاشقا کم بو کون ایره یار دنه
بو جهانک یوق بقاسی عمره داخ هم ثبات
عاقل اولدر کا اعتبار ایتمایه شیمدی وار دنه
چرخ هردم کستره دره لو عجایب یرده دره
دکمه کز قومز که بلبل ایرشه کلزار دنه
عبرتیله بر بزینک نقلنی فهم ایلکل
حکمتیله مطلع اول کوکلک اسرار دنه
نفسنک ظلمتلرندن کرده لا دیسک نجات
فرصت الده یکن ارشکل ابد عشق انوار دنه
الاول الاخر امام غزالی رح ایتدی شی واحد وحضر
واحدن شی واحده نسبت هم اول هم آخر اولمق
متصور دکلدر زیرا که منتها قصلرده اتما وقتی کم نظر

ایلسك ترتیب وجوده وملاحظه ایلسك موجودات
سلسله‌سنه بس حق تعالی بونلره نسبت ازلدر
زیرا که دکل موجودات وجودانك حضرتندن بلدیلر
کندنك وجود کند ذاتندندر ایرقدن استفاده
ایلمدی ودخی هرکاه که نظر ایلیه‌سن سالکلرك
سلوك ترتیبنه وملاحظه ایلیه‌سن سایرلرك منزل
لرمرتبه‌لرنه بس حق تعالی آخردر زیرا که عارفلر درجه
لرنك آخر منزلی حق تعالی معرفتدر امام فخرالدین
رازی رح ایدر اولدر ازل اسرارینی بلن اولدر ایمان
وزمکله آخردر انسان ایلمکله اولدر ولیلری سومکله
آخردر دشمنلری قهر ایلمکله اولدر عدلله آخردر فضلله
عرب قوم اول اولمغله آخر اولمغله فخر ایلرلر
یا زو یزن وقفتان دکن وهم اول قفتان کین ادریس

پیغامبردر ادریس زماننده جانورلر دریسن کیورلردی
اول صقال دارغن دزن طهمورث واول مدرسه یپان
جمشیددر اول قنق اغرلیان ابرهیم پیغامبردر اول
صقل اغرن هم ابرهیم پیغامبردر اول اوق یایی دزن
واول اوق آتن واول ات ایرن دزن واول آتا بنن
اسماعیل پیغامبردر اول عربجه سویلین هم اسمعیل پیغامبر
اندن اکدن عمرانی بیلرلردی اول کاغد یوسف
پیغامبر دزدی اول صابون سلیمان پیغامبر دزدی اول
جوقل وزره دزن داود پیغامبردر اول یغفه اتمکن
دزن ومنجنیق دزن نمرود در اول بشمق دکن جدیه در
اول اسلامه کلب مسلمان اولن ابوبکر صدیقدر رضی الله عنه
اول اغلان که بو امتده مسلمان اولدی علیدر کرم الله وجهه
اول خاتون که بو امتده مسلمان اولدی خدیجه در اول

نكته لكن ابليسك ابليس در اول حسد ايلين قابل در
اول آدم اولدن دخ اولدر اول صحابيكم بصره شهرنده
وفات ايدن انس در آخر صحابيكم مدينه شهرنده وفات
ايدن جابر در حظ العبد فلك نصيب بو اسمدن
اولدركه اول كندى نفسن بله آخر تكرسن بله من
عرف نفسه فقد عرف ربه آخر صفتندن نصيب
اولدركم مخلوق مرتبه سن آخر در خالق مرتبه سندن
شعر زهى اول كه يوقدر ابتداسى ٥ زهى آخر كه يوقدر انتهاسى
انك وصفنده عقلم اولدى حيران ٥ انكچون ديمه كلمز ثناسى

الظاهر الباطن

بو ايكى اسم دخ مضافاتدر زيرا كه بر جهتدن هم ظاهر
هم باطن اولمز بلكه ظاهر اولدوغى بر وجهله اولور باطن
اولدوغى دخ بر وجهله اولور حق تعالى باطندر اكر

طلب

طلب اولنرسه حواس ظاهر بر له ظاهردر اكر طلب
اولنرسه عقل خزانه سندن بطريق استدلال سؤال
اما باطن اولدوغى ادراك حواس ظاهردن طلب اولندوغى
وقتده ظاهردر واما ظاهر اولدوغى عقل ادراكندن
طلب اولندوغى وقتده مشكلدر زيرا ظاهر اولدركم انك
وجودنده كيمسنك شكى اولميا خلايق آن كورمكده
اختلاف ايتميلر حال بوكه اكثر خلايق شك ايدرلر
انك وجودنده پس نجه ظاهر اولور جواب
بلكه كم الله تعالى كيزلو اولدوغى ظاهرك غايت آشكاره
اولدوغيچوندر پس غايت آشكاره اولدوغى سبب اولدى
كيزلو اولمغنه زيرا ذاتنك وصفاتنك نورلرى حجاب
ايتمشدر رسول حضرت بيوردى حجابه النور لو كشفها
لاحترقت سبحات وجهه ما انتهى اليه بصره

بس هر نسنه که حددن کچه منعکس اولور شمدیه دکن کچن
سوز امام غزالی شرحیدر شیخ محیی الدین العربی ایدر
حق تعالی ظاهردر آثار صفاتیله و افعالیله باطندر ذاتیله
ظاهردر الوهیتیله باطندر حقیقتیله یعنی حقیقتی
کیمسه بلمز فخر الدین رازی ایدر ظاهردر اشبو
معنایه کم ظاهرلر بلور باطندر اشبو معنایه کم باطنلر
بلور حظ العبد قولک نصیبی بو ایکی صفتدن
اولدر کم ظاهر اوله صفات حمیده یله باطن اوله صفات
ذمیمه یله‌دن

شعر

ظاهر

کندو زوکی ظاهر ایلا کل قمو خیرات ایله
ضایع اتما عمرکی هر دم کچر طاعات ایله
وقت اوله کم بر نفس عمرا اشیت بولمایسن
الدکن قدرین بلکا جرمکل لذا

تبدل

الوالی امام فخر الدین الرازی ایدر بو اسم قرآنده
کلمدی معناسی اما مالکدر یعنی دکل مخلوقاتک مالکدر
و متصرفدر مثلیتله بونلرده و حکم جاریدر دکلنده
نتکم بیوردی کل یوم هو فی شان تحقیق کلام
اسم و بیله کچدی حظ العبد والی شول کشیدر کم
حق تعالی آنی پادشاه ایلمش اوله عدل ایلمکیچون
المتعالی امام رازی ایدر متعالی عالی معناسنه در
مع نوع من المبالغه تحقیق کلام اسم علیده کچدی
حظ عبد دخی و ابیات دخی البر بر و بار ایلسند
معناسنه در یعنی محسندر قللرینه امر ایدر احسان
به دین امرنده اوله یا دنیا بابنده اما دنیا جهتندن
صحت و قوت و رزق و اوغل قز کبی اما دین جهتندن
ایمان و طاعت و عبادت کبی و دخی بلکل که بر قلب

ایلسك رب اولر رب اسم اعظمدر ولهذا اولو العزم
پیغامبرلر بونكله دعا ایلدیلر آدم پیغامبر ایتدی
ربنا ظلمنا انفسنا ابراهیم پیغامبر ایتدی رب اغفرلی
ولوالدی نوح پیغامبر ایتدی رب انی دعوت قومی
یوسف پیغامبر ایتدی رب السجن احب الی سلیمان
پیغامبر ایتدی رب هب لی ملكا لا ینبغی لاحد من بعدی
موسی پیغامبر ایتدی رب اشرح لی صدری یعقوب
پیغامبر ایتدی رب انی وهن العظم منی داود
پیغامبر ایتدی رب انی ظلمت نفسی عیسی پیغامبر
ایتدی ربنا انزل علینا مائدة من السماء محمد رسول الله
ایتدی ربنا لا تؤاخذنا ان نسینا او اخطانا
كشافده اشبو حدیث ذكر اولندی كه بر كمسنه بر مشكل
ایشچون قیغولو اولسه بش كره ربنا دیسه الله اندن خلاص

دعا

دعا ایلسه اول مقصودن حق تعالی میسر ایلیه ابن
مرجان كندی شرحنده ایدر حق تعالی برّدر قللرینه
خیر بول ویرر اسم برّ اخصدر اسم ربّدن اسم رب
اعمدر زیرا برّك مظهر اولیادر انجق اما ربك مظهر
هم اولیادر هم اعدادر نتكم بیوردی الحمد لله رب العالمین
حظ العبد قلك نصیب بو اسمدن اولدر كم شكر نعمت
تعالی نك مقابلسنده شكر ایتمیه وانك رضاسن تحصیل
ایلیه مكروهاتندن اجتناب ایلیه عظمتنه تواضع
وكبریاسنه تصاغر ایلیه ودخی ابرار شونلردر كم
صادق اولالر فعللرنده وقوللرنده شیخ محیی الدین
العربی رح ایدر برّ محسن معناسنده در لیكن احسان
مشاهده‌ده یعنی دیدارن كسترمكدر حظ العبد
احسان عام اوله محتاجه وغیر محتاجه كوكسه محتاج

طلب ایلسون کوکسه ایلمون حکایت موسی پیغامبر علیه السلام
برکون مناجات ایلرکن عرش التنده برکشی کوردی کم
اوروطورر موسی پیغامبر انک مقامن یجلکندن عجب لیب
ایتدی الهی اشبو کشی بو مرتبه‌یه نه سببله ارشدی حق تعالی
ایتدی یا موسی ایکی خاصیتله ارشدی اول بوردکم هرکز کمسنه
نعمتنه حسد ایلمدی ایکنجی بوردکم آتا بسنه انا سنه
اینکلک ایلدی روایت اولندی کم امیر المؤمنین حضرت
انا سن فاطمه‌یه رضی الله عنهما طعام بزدی صوردیلرکم
یا امیر المؤمنین نیچون والده‌کله طعام بزمزسن ایتدی
قورقرن کم انامک کوزی طوشن اولدغی لقمه‌یی یم اکا عاق
اولم بسن فاطمه حتورودی اندن صکره یدی شعر

جانکی ترکات دلرمک ایرسن جانانه سن
کنجه ایرشمک دلرسک عاشق اول ویرانه سن

امام فخر الدین الرازی رحمة الله علیه ایدر بو تفسیرده
متانت قوت معناسنه واجب الوجود اولمقدر وقتی کم
واجب الوجود اولسه هرکز اثر قبول ایلمز یعنی انک
ذاتنه وصفاتنه هرکز فنا وزوال ایرشمز حظ العبد
قلکک نصیبی بو اسمدن اولدر کم دین امرنده محکم اوله
نفسنک آرزولرندن تغییر اغیا و نفسنک مشتهیات
ومراداتی ازرنه آخرت لذتلرن ترجیح ایلیه شعر

مرکه دین امرنده اولرسه غیور • ایرشه هر لحظه حقدن اکه نور
بوجهانده اول عزیزدر لاجرم • آخرتده ویرله حور قصور •

الولی تفسیر ولی برقاچ وجه اوزرنده در اول متولی
معناسنه در یعنی قللرنک اشلرن بشورر • ایکنجی
ولی ناصر معناسنه در یعنی قللرنه یاردم ایلر اوچنجی
محب معناسنه در یعنی قللرن سور حظ العبد قلک

نصیب بو اسمدن اولدر که حق تعالی نک دوستلرینه
سوه تنکری تعالی محبتین اختیار ایلیه **حکایت**
ابراهیم بن ادهم رحمة الله علیه ایدر بر درویش کوردم دریانو
بلایه مبتلا اولمش ایتدم ای درویش بو زحمتلکه نیجه
قتلنرسین ایتدی یا ابراهیم اوتر بیلدی که اشبو زحمت
چکرن بر شکایت دخی ایتمدم زیرا که معشوق مشاهده
سنه مستغرق اولرز زحمت المن طیمز **حکایت**
بر صیاد آغ قوردی بر بلق طتدی اول بلق صیاده
عتاب ایلدی ایتدی بن دخی سنک کبی تسبیح اقیجیدم
بن طتدیکک تسبیحمدن آیردک دردی ناکاه اول دکزدن
بر بلق باشن چقردی اول اغدغ بلعنه ایتدی های
اتتمز میسن که تسبیحک عرض ایلرسن بو اول مقام در
که طتلو جانک ترک ایلیسن ملول دخی اولمیسن **شعر**

کردلرسک ایرن اول یاره بین • التفات ایلامکل اغیاره سن
بقمه نامحرم یزینه زینهار • کر تو مشتاقیسک اول دیداره سن
الحمید حمید فعیل دن حامد معناسنه در یعنی
حق تعالی دائما حمد ایلر کندو نفسنه نتکم قرآن
اچنده بیوردی **الحمد لله رب العالمین** یه مفعول معناسنه در
یعنی محمود در کندونک نتکم شاعر ایدر **بیت**
فشق له من اسمه کی یجله • فذو العرش محمود وهذا محمد
حظ العبد قلک نصیب بو اسمدن اولدر که اعتقاد
سالم اولا دکل شبهلردن عمل سالم اولا دکل شهوتلردن
شعر قزنغل بو جهانده بر ایو آد
که تا خیر ایله ابدا ارسنی یاد **المحصی**
محصی عالم معناسنه در لیکن قچنکم علم مضاف
اولسه معلوماتک اجزاسن صیمغه و احاطه قلمغه اول

وقتن محصی درلر بر بودر کم حق تعالی خلایقک لرن
قیامت کوننده صایسردر نیتکم قرآنده بیوردی
احصاه الله ونسوه یعنی حق تعالی بونلرک حرکتلرن
وسکونلرن صایسر فعلیاتدن وقولیاتدن نه
وارسه کلین عرض ایلیسردر اول فریادلر اشق کناه
لردن اول لسردر حظ العبد قلت نصیب بو اسمدن
اولدرکم هر کون وهر کجه نفسنک احوالن صیمقدن غافل
اولمیه حکایت شیخ ابو حفص حداد رحمة الله علیه
ایدر اوتز یلدر که صول اوموزمده غی فرشتیه کناه
یازدرمدم

شعر

خیر شر کیم سن ادرسن ای نکار ◦ دفتره یازلر لیل ونهار
سن انبدرسن نکم اشلدرسک ◦ لیکن اونتمز انی اول کردکار

المبدئ امام فخر رازی ایدر حق تعالی حضرت

دکلن نسنه اولادوار ایلدی یوقدن الذاکرین صکره
کرووار ایلیسردر اول کاحالنده غلین حظ العبد
قلت نصیب بو اسمدن اولدر کیم هیچ کمسنه وضع ایلمدکی
نسنهکری وضع ایلیا تا قیامته دکین ا. بو آرده مذکور
اولانکیم رسول حضرت بیوردی من سن سنة
حسنة فله اجرها واجر من عمل بها یعنی هر کمسنه که
بر سنت حسنه قوسا آنو کجون اجر واردر وشول
کمسنه که آنی اشلدیر اجر دخی اندن اتروواردر شعر

بوعلکی یاربنی جمله عالمی ◦ اختیار اتدی قمودن ادمی
بس کرک بو نعمتک شکرانسی ◦ کاجراسن طاعتله هردمی

المعید حق تعالی معیددر یعنی اولنلری کرو اولکی حالنه
دندرر امام غزالی ایدر ایجاد هرکاه کم مسبوق
اولمیه مثلیله ایدار درلر اما وقتی که مسبوق اولسه

اعاده دیلر حظ العبد قلک نصیبی بو اسمدن اولدر
اول اشکولکی طاعتلره ایجاد دیلر اکلین یکچش طاعتلر
صورتنده اشکدکنه اعاده دیلر اکرچه اولکی عین
دکلدر لیکن صورتده مشابه دیر شعر
بزکن اولاکم سنی قویانه لر ♦ هر نکم اشلادکیسه صورلر
یا وزانیدوکیه قوخوف عظیم ♦ کرا یوانید کسه جنت دیره لر

المحیی

حق تعالی محیی در یعنی تنلره حیات دیرایدر واولمش کوکلری
ایمانله ومعرفتله دیرایدر وقورومش یرلری یغمورله
یرلری دیرایدر بلکه کیم حقیقتده دکل موجوداته
حیوه ویردی دکلسی حق تعالی حضرتنه تسبیح ایدرلر
نتکم قرآن اچنده بیوردی وان من شیء الا یسبح بحمده
حظ العبد قلک نصیبی بو اسمدن اولدر کیم تنلره

تعالی نک مصنوعاتنده فکر ایلیه ودخی عبرت نظرن
ایلیه تاکو کوکلی فکرتله وعبرتله دیری ایلیه شعر
کوردلا دیسکه بولاسن حیات ♦ کورمیاسن تا ابد هرکز ممات
لازم اولغل فکرتاوعبرتا ♦ تا سکا کشف اوله اسرار صفات

الممیت

حق تعالی دیرلردن حیاتی زایل ایدر سؤال حق تعالی جل وعلا
کندو حضرتنی مدح ایدر الذی دیرلره جلاله نیچون جواب
اولدرکیم حق تعالی تنبیه ایدرکه جمیع عالم اچنده کی
تصرفات واحکام دیری ایتمکدن واولدرمکدن
ورزق ویرمکدن بیمدردن سؤال دیرلری اولدرمکده
حکمت ندر جواب بلکه کیم آدمینک بیشرحاله
وارددر اول عدمدر یعنی یوقلقدر نتکم بیوردی هل
اتی علی الانسان حین من الدهر لم یکن شیئا مذکورا

اکنجی وجودی یعنی وار اولمقدر عالم ارواحده نتکم رسول
حضرتی بیوردی الارواح جنود مجندة اوچنجی
جان تعلق ایلمکدر قالبنه نتکم بیوردی ونفخت
فیه من روحی دردنجی جان تننده ایرلمقدر نتکم
بیوردی کل نفس ذائقة الموت بشنجی حال جان
تننه کرو کلمکدر نتکم بیوردی کما بدأکم تعودون
اول حال آدمینک کم عدمدر فایدسی اولدر کم چون
موجود اولدی بلدی کم کندو مخلوقدر حادثدر حق تعالی
خالقدر قدیمدر اکنجی حال کم موجود اولمغدر عالم
ارواحده فایدسی اولدر کم حق حضرتنک جوارنده ذوق
روحانی حاصل ایلیه واکر حق جوارندن اولدوق جان
بولمسیدی دنیا عالمنه کلدکی وقتنده اول حضرتدن
یکا توجه اولمیسردی اوچنجی جان تن قالبنه کلب تعلق

کر عوض ایستارسک بیرینه بن تابیدیز
بس کجا کندر دشکل طاعت احسانه بسن
کر کهر استارسک ازماغه کیرب یزمکل
کوهرک بیری دکزدر وار کور عمانه بسن
لعل و یاقوت ایسه مقصودک برق چقمق طشن
وار سفر ایله بدخشانه ارا سن کانه سن
آشنا اولمق دلرسک یاره کرجکلین
اندن ایر قدن کرک کم اولسن بیگانه سن
عاشقک معشوقدن ایرو صبر و آرام یوق
بلبلیسک کل کرا سن امد کل بوستانه سن
شمعه ایرشمک دلرسک نورنه پروانه اول
حد دن بیلشی دلرسک ایرسن درمانه سن

التواب تواب حق تعالی حقنده رجاع معناسنه در

خط العبد

یعنی حالدن حاله دوندرجدر ~~قلك نصیب بو اشهدن~~

~~اولدرکه~~ قللردن ثواب شول کشیدرکه هر حالده رجوع

ایلیه کندو نفسندن و غیردن حق حضرتنه امام فخر

رازی ایدر حق تعالی حضرتنک توبه سن قول اذدنه

اولدرکه بونلرک توبه لرن قبول ایلیه خط العبد

قلك نصیب بو اشهدن اولدرکم کناهلولرک و خدمتکار

لرنک و رعیتلرلرنک و دوستلرنک عذرلرن قبول

ایلیه بلکل کمر توبه ایلمک فریضه در نتکم بیورر

یا ایها الذین امنوا توبوا الی الله توبة نصوحا

زیراکه کناه صغایر مغفور اولر جمعه دن جمعیه و رمضاندن

رمضانه اما کبایر محتاجدر توبیه توبه نک اسباب

اوچدر نسنه در اول کندونک معصیتن بلمکدر ذکر تنکری تعالی

حضرتنه مخالفت ایلمشدر اکنج تنکری تعالینک عذاب

د

قتلغن فکر ایلیه اوچنج کندو نفسنک ضعفن فکر ایلیه

زیرا شول کشینک کم بر قورنجه اصر دغنه طاقت اولمیه

جهنم عذابنه نجه قتلنه بلمه بس عاقل کشی بو اوچ سببلر

تصور ایلیجک توبه ایلمکه اقدام ایدر ذو النون مصری دخی

ایدر عاملر توبه سی معصیتدندر خاصلر توبه سی

غفلتدندر علما تفسیر نصوحده اختلاف ایلدیلر

عمر ایدر توبه نصوح اولدر کم توبه ایلیه کندن صکره

ینه اشلمیه معاذ ایدر توبه نصوح اولدرکه

توبه ایلیه کناهه ینه دونمیه صغلمش سد امجکه

دونمدوکی کبی مقاتل ایدر توبه اولدرکم اندن ینه اشلمك

نیتی اولمیه کلبی ایدر توبه اولدرکم دلیله استغفار

ایلیه کوکلیله پشیمان اوله کرو دونب اشلمیه حسن بصری

کلبی تعریفنه بر قید دخی زیاده ایلدی ایدرهم نیتی

ایلیه اول كناه ایرق اشلمیم دیو جنید بغدادی ایدر
توبه اولدر كم كناهن انده حكایت بر كشی دكل
كناهلر اشلدی ناكاه خسته اولدی كمسنه آن صوره وارمدی
بر دوست واردی آن چغردی وصیت ایلدی ایتدی كم
قونشیلرم بندن اشندیلر امدی الدكمدن صكره
بنی اشبو اوم اچنده دفن ایلكل تا كورستان جماعت
درخ بندن اشتمسونلر دیدی اول كشی الدی اول دوست
وصیتن یرینه كترمدی صالحلردن بر كشی آنی دشنده كوردكه صوردی كم
حق تعالی سنكله نه معامله قلدی ایتدی حق تعالی بكا
خطاب ایلدی ایتدی كم ای قلم قونشیلرك سندن یزندلر
دلرسا غصه تنمه كم بن سن ترك ایلمزن سكا رحمت
ایلدم وار اجماعه كر راحت اولدر دیدی
شعر
كنهلر اغودر ده ایدر هلاك   بس اكا توبه ده بكشه تریاك

اكر دردوكه تریاك ارمزیسه ۰ ادیسر اول اغوجانوك غناك
المنتقم حق تعالی منتقمدر نتكم بیوردی والله عزیز
ذو انتقام منتقم اولدر كم عاصی طوتا عفو ایلمیا شیخ
محیی الدین العربی شرحنده تفسیر بوده اما فخر الدین
رازی ایدر منتقم مشتقدر انتقامدن امدی انتقامك
اوچ شرط واردر اول اولدر كم عاصی شول قدر كناه
اشلیه كم تا خشم اولنمغه سبب اولا ایكنج اولدر كم
چوق مدتلر و زمانلر كچه اوچنج اولدر كم اول انتقام
منتقمه تشفی اولا اما اشبو اوچ مخلوق حقنده حاصل
اولور لیكن خالق حقنده محالدر ودخی بلكل كم
انتقام ملك عذاب قترق اولور تعجیل وجهله اولن عذابدن
بو معنایه اشارتدر اشبو آیتده كه فلما آسفونا انتقمنا
منهم فاغرقناهم اجمعین ۰ حظ العبد تلك نصیب

بو اسمدن اولدر کم جنایت اهلندن انتقام ایلیه وجزا
مشروع اله شعر چونکه حق عاصیدن ایدر انتقام
بس اذنه معصیت یردن مقام کیجه کندز طاعته دور کم تام
ایچمه ایچنده کالاحقدن سلام

العفو

امام فخر رازی ایدر عفو تفسیرنده ایکی وجه واردر
عفو محو معناسنه در بس بو تفسیر ازرنده معناسی
بودر کم حق تعالی قوللرینک کناهلرین زایل ایدر کراماً
کاتبین دیوانندن قیامت کوننده ودخی اول کناه
صورتلرین بلکه اتنده در تا خاطرنده نجب ملول اولمیه
دیو هر بر کناه یرنده برایو عمل یازدر نتکم بیرر
یمحوا الله ما یشاء ویثبت ایکنجی عفو فضل معناسنه در
نتکم بیرر ویسئلونک ماذا ینفقون قل العفو
بو تفسیرجه عفو معناسی عطای حقدر ودخی فضل
دمکدر

ودخی بلکه کم عفو ابلغ در مغفرتدن زیرا مغفرت
عبارتدر ستردن یعنی اورتمکدن اما عفو
محودر بو مقدار اثرین قومقدر بس محو ابلغ در
ستردن حظ العبد قلک بو اسمدن حظ شولدر
وقت اولور کم ظالمک مظلمه سن عفو ایلیه بلکه احسان
ایدن کسنه یه اول مظلمه دلنه کترمیه بنم حقمده
جفالر ایلدک دیمیه حکایت امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه
بر کون بر خادمنه چاغردی اول خادم اشتدی کلمدی
اوچ کره چاغردی هیچ کلمدی صکره علینک قاتنه
کلمجک علی ایتدی اوچ کره چاغردم نیچون کلمدک ایتدی
سنک عفوک اعتماد ایلدم انکچون جواب ویرمدم
علی ایتدی چون بنم عفومه اعتماد ایلدک بن دخی
سنی الله ایچون ازاد ایلدم شعر

کندویه لایق اولور ای بی نظیر • هر کشینک فعلی کرمیر و زیر
عفو سندن هر نفس بزدن خطا • ای قموی سجاد لا اله دستگیر
الرؤف قال الله تعالی ان الله بالناس لرءوف
رحیم امام غزالی ایدر رؤف رأفتدن در رأفت
شدت رحمتدر یعنی قتی اسیرگیجیدر رحیم
معناسنه در مع المبالغه سؤال حق تعالی قرآنده
اچینده رؤفی مقدم طوتدی رحیم اوزرینه نیچون جواب
انکیچون که رحمت رحیمدن صادر اولدیغی مرحومک
احتیاجندن و ضعفندن اتردر اما رأفت
رؤفدن صادر اولدیغی رؤفک کندی ذاتندکی
شفقتندن اتردر بس منشاء رأفت کمال حال فاعل
احسان ارشدنده مکدر مرحومه و منشاء رأفت کمال حال
مرحومدر احسانه محتاج اولمقدر امدی بونک بو قدر که

تأثیر فاعل ایجاد فعلده اقوی در احتیاج مفعولدن
اول فاعلی بو معنا ایچون تقدیم ایلدی رأفت رحمت
اوزرینه حکایت ایوب عابد ایدر بر قونشم
واردی غایتده فاسق ایدی کندودن صلح نمازن
قلمدم برکشی ایدر اول قونشکی دشمن کوردم ایتدم
حق تعالی سنکله نیلدی ایتدی بن بارلغدیکا رحمت
ایلدی اوت وارغل ایوب عابده ایتکل قل لو انتم
تملکون خزائن رحمة ربی اذا لامسکتم
یعنی اگر تتکرمک رحمتنه بن حاکم ایسکز اول وقت
بندن طرتنک حظ العبد فلک نصیب بو اسمدن
اولدر کم بو کل خلایقه شفقت ایلیه مکر غیر مشروعده
نتکیم بیوردی ولا تأخذکم بهما رأفة فی دین الله
شعر کر دلرسک کم بلاسن هر بنای اختیار

كلدكك بولدن كروكت صدقله مرداندار
اشبو الحق برسنك بودلدكلدر اي عزيز
جهد اداكور تا اداسن بوجه عالمده قرار
آخرت كيروسردر ديدي بو جهانه مصطفا
امدي كه بو كيرودن اوترمه انده زينهار
هر كه كلدي بو مقامه اولمدي بونده مقيم
امدي هر كز وفا كمسايه دور روزكار
نيجه نيجه دانه لر اوكتدي دوران فلك
لاجرم شمدي هوا ايجنده اولديلر غبار
كتدي ظالم قلدي اندن ايك بر قانون زشت
كتدي عادل قلدي اندن نام نيكو يادكار
هر كيم اتمادن عمل اولمدي عنايت تنكريدن
دانه اكمادن اولور ابله دخله اتدي انتظار

شفقت ايلايب مدد ايلا مردسز قالنه
تا بولاسن يوم محشرده برينه صد هزار
مالك الملك مالك الملك اولدركم مملكت اجنده
مقصودن نكجه هر نه دلرسه وار ايلمكدن يوغ ايلمكدن
بو موضعده ملك مملكت معناسنه در مالك قادر
معناسنده در كه قدرت تمام اوله حظ العبد قلك
نصيب بو اسمدن اولدركم شريعت ادبله اندامرين ادبليه
شعر مالك الملك اولدركم كاه تن كه جان ايدر
ييدكو كلادي برادب خلقنه سيوان ايدر
اول يجا كوكلادك اتنده بو الحق برلري
طغرلبك مخدبب صوارن شادروان ايدر
بو يرهر بلده بولتلاده يغمرلر دكر
باغ و بستانه نثار لولو مرجان ايدر

گه بیوزر گوز یلینه گلشن تاراج ایده
گه گلستانی بزر ایچن گل رعنا ایدر
گه سعادت تاجنی آدم باشینه گیدرر
گاه ابلیسک نصیبن لعنت خذلان ایده
مصر تختنده ایدر گه یوسفی سلطان وقت
گاه یعقوبک انک فیغوده گریان ایده
گه سلیمانک ایدر حکمنه دیولاری مطیع
گاه ایوبک نصیبن درد درمان ایده
گاه یحیایی ایدر دشمنلر النده هلاک
گه عصاسینی النده موسینک ثعبان ایده
گاه ابراهیم نمرود اوده بیر قدرر
گه جهانی نوح چون باشدن باشه طوفان ایده
گه برن شیلا غنی ایدر که هرگز غم یوق

گه برن شویلا فقیر ایدر که سرگردان ایده
بونلری مخلوق ایدر امز لیک اول خالق ایده
بونلری دیار ایدر امز لیکن اول دیان ایده

ذو الجلال والاکرام

شیخ محیی الدین العربی رحمة الله علیه ایدر حق تعالی ذو الجلال
یعنی مجاهده شوندن که انک حقیقت ادراک اولنه
ذو الاکرام دره تجلی یعنی تجلی ایدر قللرینه حتی
کوردرلر آنی کندوزن ایله وقتنده کنش کوردکلر کبی
کم انده بو لده اولیا عبد القادر ایدر جلال عظمت دره
یعنی حق سبحانه وتعالی اولور مخلوقه بکزمکدن و
معطل اولمقدن پس بو تاویل ازره جلال صفات
ذاتدن اولور بعضیلر ایتدیلر یعنی اعتقاد ایلک انک
جلالنه و عظمتنه بعضی علما ایدر معنیسی بعنی

ایدک کہ یا ذا الجلال والاکرام نتکم رسول حضرت
بیوردی الظوا بیا ذا الجلال والاکرام یعنی ملازمت
ایلک یا ذا الجلال والاکرام اسمن ایتمکا احمد بونی
ایدر ذو الجلال والاکرام میکائیل ذکریدر امام رازی
ایدر اکرام معنا بر انعام معناسنه یقیندر لیکن
اکرام اخصدر هر اکرام انعامدر هر انعام اکرام دکلدر
اما جلال تقدیم ایلدی اکرام اوزرینه اندنکه سر اولدر کم
جلال اشارتدر تنزیهه یعنی صفت سلبیه در اما
اکرام صفت اضافیه در شنک بو قدرکه بر ذاته عارضدر
اولن من حیث هو هو مقدمدر اول شول صفتدنکم
مع الغیر اعتبار ایله عارض اولا لاحظ العبد قل حقیقتده
کرچه حقیردر لیکن جلیلدر اشبو وجهله کم حق تعالی
کندو معرفتنه انی دلیل ایلدیکه من عرف نفسه فقد

عرف ربه چون مدلول جلیلدر بس دلیل دخی جلیل
اوله قول ذو الاکرام شول وقتا اولورکه تنکری تعالی
حضرتینک ادلرینه وکلامنه وذاتنه اکرام ایلیه تا
کندو دخی اکرام اتمی اوله شعر

کلک اوکلم بنه اول ذو الجلالی * که نا قصلانه اول ویرر کمالی
کزی آچق کشی کورر صفاتن * بقابیلانه کزی لنمز جمالی

المقسط حق تعالی مقسطدر یعنی مظلوم ملکه حقلرن
ظالملردن الور دمکر کم مظلوم عفو ایلیا بر کن
رسول حضرتی علیه السلام اصحابیله اوتورکن کلمسیدم عمرالا
ایتدی یا رسول الله نیچون کلمسیدک رسول حضرتی
ایتدی بنم امتمدن ایکی کشی حق حضرتنه واردیلر برسی ایتدی
الهی اشبو کشیدن حقم آلور حق تعالی ایتدی ویر قرداشکک
حقن اول کشی ایتدی الهی حسناتم یوقدر که ویرم حضرت

حق جل جلاله ایتدی قورشکک حسنات یوق اول کشی آیتدی
گناهم السون حق تعالی ایتدی اجماعغه باق اول مدعی
اجماعغه باقدی اجماغ کوردی ایتدی الهی شهرلر کوردم لشدن
وسرایلر کوردم التوندن یارب اول قنقی پیغامبرکدر
یا قنقی ولینکدر حق تعالی ایتدی هرکم صاتون الرسه انکدر
ایتدی الهی کمسه بهاینه یترمز حق تعالی ایتدی قوردشکدن
حلالکدن کچرسک اجماغه کیرسن ایتدی کچدم حق تعالی
ایتدی قورشکک الن ال الکندن بله اجماعغه کیرک دیدی
حظ العبد قلک نصیبی اولدر کم ظالمدن مظلومک
حقنی آله وره شعر بیر کوک اولدی مرتب عدلکیله ای حکیم
جان وتن اولدی منعم نعمتکله ای کریم
هر کشی کم عدل اده دنیاده کندی قومنه
اولسر دخی جرم اول جنت اچنده مقیم

یوز آغ اولمق دیلرسه ایشنی صاغ ایلسون
هرکه مشتاقیسه معشوق جمالن کورمکا
بس کوزینه توتیای حکم ما زاغ ایلسون
المعز المذل حق تعالی معزدر کندیه توجه
ایلیانی عزیز ایلر اکرچه خوریسه دخی مذلدر
اندن قچانی خور ایلر اکرچه عزیزسه دخی حظ العبد
قلک نصیب بو آدکردن اولدر کم حرامدن اجتناب
ایلیننه اعزاز ایلیه وحرامه میل ادب کناه مرتکب
اولانی خور ایلیه
شعر
اگر دین اهلنه ایدرسک اعزاز ۰ معز معناسن ایدانی بس احراز
انی کم حق ذلیل اتدی کور اذلال ۰ اداریسک مذلدن بولسن راز
السمیع حق تعالی سمیع درا شیدر دکل کلجلر کرکمسه
آشکاره اولسون کرک کزلو کرکسه یقین اولسو کرکسه

ارا و

زيرا كزلو و آشكاره اراق و يقين آنك حضرتنده برابردر
انكچون كه جميع عالم محيطدر و آنك ايشتمكلكي قلاغله
دكلدر نتكم سويلمكي دل ايله دكلدر و كورمكي كوز ايله
دكلدر بس شاكرلرك شكرن اشدر بنلره مجازات
ايلر و بيچاره لرك دعاسن اشدر مستجاب ايلر حظ
العبد قلك بو اسمدن نصيب اولدر كم واردر ليكن
تمام دكلدر زيرا كه دكل كلجارى اشدرمز بلكم
بيقيندغ كلجيي و آشكاره كلجيى اشدر اخفى اندن
صكره اشتمكلكي قلاغله در حال بودر كم آفت ارشب
صغر اولمقدن امين دكلدر اما قلك نصيب كم
دينه متعلقدر ايكي وجهله در اول اولدر كه دين هرزه
كلجلردن صقليا و مالا يعنيلردن اجتناب ايليا
اكنج نصيب اولدر كه قرآن و حديث و معرفت كلجلرن

دكليه اما قرآن دكلمك حضور قلبله كرك در نتكم حسن بصرى
رحمة الله عليه دكلردى مكر بر كجه ايلينه طعام كتردلر
ايلن صوندى كه اروجن آچا بركشى بو آيت اوقدى ان
لدينا انكالا وجحيما وطعاما ذا غصة وعذابا
اليما يعني بزم حضرتمزده عاصيلرك نعمتلرينك
مضادى واردر بوينلرنده و الرنده و ايقلرنده بغليجق
دمرلردن و زنجيرلردن و بوقغولردن كم اغرلردر
ايله اغردر كم بنلر قطراندن اچنده قينرلر اولاغر
زنجيرلر بوتلرك بوينلرنه و الرنه و ايقلرنه ارجق
بنلر طاموده بنه انده در ودخي بونلركجون جحيم طاموسن
بر قليب دردر كم آنك حرارتي غايتده قتيدر ودخي
بونلركجون طعاملر بر قليب دردر كم يدكلرده قتي
بوغزلرنه طرغه جون حسن بصري بو آيت اشتدي اول طعام

تعمد یارندسی بینه اوروج طوتدی اخشام بینه طعام کتردلر

برکشی کردی اوله آیت اوقدی حسن بصری بینه اول طعام عدی

یارندسی بینه اوروج طوتدی چون اخشام اولدی بینه طعام

کتردلر اول آیت کروا قیلدی بصری حسن بینه اول طعامدن

تعمد ایتدی کتردک و اهل کوردیلر کیم اجلقدن حسن ضعیف

اولدی هلاک اولور واردیلر شهرک ولیلرینه و عالملرینه دوشردلر

یلوردیلر بینه تعمد بجد طوتدیلر قوت شربتن اچردلر

کشافده ایتدی بو آیت رسول حضرتی اوقد اصرکتدی

رسول حضرتی و حسن بصری حال بویله اولجق عجب بز

کناهکارلرک حالی نه اولجقدر ودخی کلکل هربی لمک

علم ارتوغسه تکبردن انک قورقسی دخی ارتقدر نیتکم

رسول حضرتی بیوردی انا اعلمکم بالله واخشاکم

شعر
قولق اولدکم اشیده حق سوزن

ازمیا هر لحظه حضرتدن بزن

کوزلکادرکه کورمش اوله بز   بیر اوله انک قتنده بیک بز

عقل اولدرکیم اوله نفسه امیر   اتمش اوله کندو نفسی اسیر

جان اولدرکیم قیله یاد وطن   چونکه من الایمان حب الوطن

قلبکادرکیم اوله اولمایه قلب   نقشه اندن یکدر خنزیر کلب

سرکادرکیم اوله پرده دار   قومیا کم کوکله کیره غیر یار

تن اول اولهکیم عبادت ایلیه   جمله ارکانی رعایت ایلیه

دل اول اولهکیم حقی ذکر ایلیا   نعمتیچون هرنفس شکر ایلیا

البصیر

بصیر مبصر معناسنه در کوردر اراغ و یقین کزلو و آشکاره

انک حضرتنده برابردر انک کورمکی کوزله و کریکله

و قبغله دکلدر حظ العبد قلک بو آددن نصیبی واردر

لیکن ضعیفدر زیرا کراقدعی و غایت یقینی دعی

دعمریه

اما دینه متعلق نصیب ایکیدر اول بودر کم حق تعالی
حضرتنک مصنوعاتنه و عجایب مخلوقاتنه عبرت نظرن
ایلیه الخ بودر کم هر فعلن و قولن شریعت حکمنه موافق
ایلیه

شعر

کوزلری کوردر کیشی کورر جمال ٭ کوزده کم اوله خلل کورمک محال
کوز کم اول صورت سوه عاشق دکل ٭ عشق دعواسنده هم صادق دکل
لاجرم آنک کبی کوز کور اولور ٭ بو جهانده اول جهانده خور اولور

الحکم

حق تعالی حاکم محکم در قاضی مسلم در کمسنه آنک
حکمن رد ایلیمز و قضاسن تاخیر ایلیمز برنجیه سعادت
حکم ایلدی و برنجیه شقاوت حکم ایلدی مشایخدن
بر عزیزدن ایدردی کل آدمیلر صوک نفسدن قورقرلر
بن ازل حکمندن قورقردم دیدی زیرا بلمزدن کم اول

وقتن سعادتلو حکم ایلدی یه شقاوتلو می حکم ایلدی
اول شول حاکم در که آدمیلر حیله سی ایرفسی اولمز یاخود
مدبرلر تدبیری متغیر اولمز حظ العبد قولک نصیب
بو اسمدن اولدر که کندونک وقتن رعایت ایلیه
نه ماضیه مشغول اوله نه مستقبله بلکم ابن الوقت
اوله زیرا که اکر ازلده سعادت حکم اولندیسه اول
سعادته اسبابله ایرشر

شعر

اسرار ازل کیفیه معلوم دکلدر ٭ احکام قضا کمیه مفهوم دکلدر
واجب قله اولدر که عبادت قله هر دم ٭ چون وقت کیم کسیه محکوم دکلدر

العدل

عدل مصدردر عادل معناسنه در ذکر مصدر مبالغه ایچوندر
الرب الرآب معناسنه در البر البار معناسنه در
یعنی حق تعالی هر نسنه محلنده برتشدر کوکلر یقار

یرتده و یرلرا شغا یرتده و دخی حیوانانده و آدمیلرده
کمک اشتنده آت یرتده و آت دریله بردی اگر بو
ترتیب عکسنجه اولسیدی عالم معلوم اولمزدی
و دخی آدمیلرک کوزی یرنده یرتدی اگر د پسنده یه
النده یه ایاغنده یرتشه آفتدن خالی اولمزدی
اگر بورنی النده یه ایاغنده یرتشه مناسب اولمزدی
و دخی کنش دکلت یلدزلرک سلطانیدر مقتضاسی
ترتیب عقلی اولدر کم عرشده اولایدی زیرا کم فلک
الافلاکده لیکن کنش دردنجی کوکده یرتدی اگر
بشنجیده یه اوچنجیده اولسا یرین معمور اولمزدی
حظ العبد تلک نصیب بوا شهدن اولدرکه کندینک
مملکتنده عدل ایلیه مثلا شهوتن و خشمن
عقلینک حکمنده ایلیه اگر عکسنجه ایلرسه ظالم اولر

ظالم تنکری تعالی نک رحمتندن ایراق در اولر نیتکم قرآنده
بیوردی والله لا یهدی القوم الظالمین مکاشفلر
ایدر هر کشیکم عقلنی شهوت و خشم حکمنده ایلسه
فرشته خنزیره سجده بیرمش اولا بو سببدن
قیامت کنندن شهوتلو کشیلر خنزیر صورتنده قوپلر
زیرا کم آخرتده صورتلر صفتلره تابع اولا نیتکم
دنیاده صفتلر صورتلره تابع اولر

شعر

یارن انده هرکیکم کورنلر — باطننه کوره صورتیه یرلر
شهوتی غالب کشی خنزیر اولا — صورتی معناسی برله بیر اولا
قرد اولیسر خشم غالب کیشیدر — ازکلک اولسونلر کرکسه دیشلر
کندوزن کورن قورنجه اولسر — بس ایکی التنده ادنی اولسر
قو و جینک صورتی میمون اولا — اول کور محروم هم مغبون اولا
حیله کار اولنک کشی دنکو اولا — اول یرامز فعلی بلکو اولا

عدل ادانك حال تغيير اوليا عدله بكزر هيچ تدبير اوليا
عدلله طتندي چو عالملر قرار عدل ادا امدي تا اولاسن اختيار
عقلنه اوين كشي در پهلوان نفسنه اوين كشي بولر زيان

اللطيف

فخر الدين رازي رحمة الله عليه ايدر لطيف اوچ درلو تفسيره
محتملدر اول بودركم ذات محسوس دكلدر يعني كورنمز
زيراكه جسمانيتدن دكلدر ايكنج تفسير عالم معناسنده در
يعني غايتده اينجه نسنه لر بلور اوچنج بر معناسنده در
يعني ايلك ايليجيدر كه مخلوقدن انك كبي ايلك متصور
دكلدر تفسير كبيرده ايدر قنغون بو درسن عمرده سندن
چقدغ وقتن قيب قزل ات اولر اتاسي اناسي قورلر
كدرلر حق تعالى كندو لطفندن اول بو رچقدره سكلر
ويرر ان انلره غدا ايدر چونك تولنه اناسي اتاسي

كلر بسلر حظ العبد قلك نصيب بو اسمدن اولدركه
خلق حقدن يكا دعوت ايليه لطفله حلمله خشمله عنفله
دكل شعر لطيف اولدر وغيجون كورنمز ابصار
سنك ذاتوك يا علام الاسرار
اما درز سنك احسانكدن اي حق
كه روزي ايدسن جنتده ديدار
الخبير حق تعالى خبيردر يعني هر نسنه نك غايتن
بلور و حقيقتنه مطلع اولور حظ العبد قلك نصيب
بو اسمدن اولدر كم كندونك نفسن تفحص ايليه
يرامز صفتلردن بر بر محو ايليه ايو صفتلر انك يرينه
كتره حكايت برغز بر كشي واردي عمرنك كندرن حسا
ايلدي كوردي كم نچه بك بك كنلر اولمش ايتدي دريغا هر بر
كنده بر كناه دخي اشلدمسه هلاك اولدم شايدكه هر كنده

بن كناه اشلدم اولا بركز قربادا ايلدي جان تسليم قلدي

شعر
كر دلاديسك كه اولاسن خبير • آرغل نفسك صفاتن اي بصير

ايچكي طاشوك مخلص ايلمكله • تا اولاسن خلق ايچنده بي نظير

الحليم حق تعالى حليمدر عاصيلرك معصيتلرن
كورور انتقام اتمكا تعجيل ايلمز بلكه انتهاي مدتنه
دكن مهلت ويرر و تاخير ايلر عقوبت مقدره دكن
زيرا تعجيل عقوبت شول كشيه يراشور كه فرصت فوت
اوله ديو قورقه اما عاصيلر تنكري تعالى حضرتندن قرتلمغه
امكان يوقدر اگر قبل الموت واگر بعد الموت

حكايت ابرهيم پيغامبر عم بر عاصيي كوردي كه معصيت
اشلر ايتدي آلهي اشبو عاصيي هلاك ايله اندن صكره
بر كشي دخي كوردي معصيت اشلر ايتدي آلهي اشبو كشي
دخي هلاك ايله اندن صكره بر كشي دخي كوردي ايتدي

آلهي اشبو كشي دخي هلاك ايت بس تنكري تعالى ايتدي يا ابرهيم
اگر دكل عاصيلر هلاك ايلرسم دنيا خالي اوزاجق قالور
ليكن عاصيلره مهلت ويررون اگر توبه ايلرسه توبه سن
قبول ايلرون واگر توبه ايلمزسه عذابن تاخير ادرون ودن
زيرا كيم ملكمدن قچوب كتمزلر **حظ العبد** قولك نصيب
حليم اسمندن بودر كم صچلو كشيلردن انتقام ايلمكا
تعجيل ايلميه كچ يترك زيرا حليم ابو خلقلردندر

حليمسن حلمكا يوقدر نهايت • قديمسن ذاتكا يوقدر بدايت
كورورسن كنده بكا درلو صوچلرمز • هلاك اتمزسن ايلرسن حمايت

العظيم

حق تعالى عظيمدر يعني اولودر امدي عظيم اولودر اولودر
حق تعالى عظيمدر على الاطلاق اما مخلوقه دخي عظيم درلر
على الاضافه مثلا شمدي فيل عظيمدر كندودن اشغلره نسبت

لیکن صغیردر کندودن بویکلره نسبت دخی عرش
عظیمدر کندودن اشغالره نسبت زیرا دکل کوکلر
و یرلر قتبلیب در اما چون عقل بشر عرشی احاطه ایلمک
ممکن در حق تعالی حضرتنک ذاتن عقل احاطه ایلمز
پس عرش صغیردر انک ذاتنه نسبت نتکم بیوردی
ولا یحیطون بشیء من علمه الا بما شاء بلککم عرش
وکرسی و یرلر و کوکلر انک عظمتی قاتنده بر خردل
دانسی کبیدر بلکم بو نسبت روا دکلدر زیرا نسبت
ایکی متناهی بینینه اراسنده اولور اما شول نسنه کم متناهیدر
حادثدر غیر متناهی نک قدیمه اصلا نسبتی یوقدر
لطیفه بو عزیزه صوردیلر کیم حق تعالی حضرتنک
عظمتن نه بیان ایلیورز اول عزیز ایتدی بن انک عظمتن
نجه بیان ایلیین کیم انک جبرائیل ادلو بر فرشتسی

واردر انک التی یوزبیک قنادی واردر اکر بیلو کز بر قنادن
اچارسه تمامت دنیایی بورر خبرده کلمشدر کیم بر
فرشته تنکری تعالی حضرتندن دیلدکیم عرشی طواف ایلیه
حق تعالی اوتوز بیک قنات ویردی طوافه دستور ویردی اوتوز
بیک ییل اوچدی هنوز اول جابنه ایرشمدی اکلدی
اوچدی اکی بیک ییل هنوز اول جابدن کچمدی عرش نورنه
قتلنمدی قنتدرکیم دشدی عرشک جابلری آدم
اوغلنلری صغشنجه در کشافده ایدر حق تعالی
حضرتنک عظمتن سز ادراک ایدمزسز زیرا که طاقت
بشریه ولی اولمز امور الهیه لیکن انک قدرت
عجایبندن تفکر ایلک نتکم رسول حضرتی بیردی
تفکروا فی آلاء الله ولا تفکروا فی الله حق تعالی نک
اسرافیل ادلو بر فرشتسی واردر عرشک بر طرفی انک

امرنده در باش عرشدن یقاردر ابقلری یدی قات یر
التنده در گاه گاه تنکری تعالی قورقوسندن سرچه
کبی اولر حق تعالی عرشی یشل جوهردن یاراتدی هر
ایکی حجابک آراسی یکرمک قوشی اچدغیله سکسن بیک
یللق یولدر عرشک چورسنده یتمش بیک صاف فرشته
واردر دایما عرشی طواف ایدرلر بونلرک ذکری لا اله الا الله در
انلرک اردنده یتمش بیک صاف فرشته دخی واردر
اروطرمشلردر ذکرلری لا اله الا الله والله اکبردر
اول صف اردنده یوز بیک صف دخی واردر الرنی
قوشرمشلردر هر بونک تسبیحی اقرقیدر فواتح الجمال
کتابنده ایدر شیخ نجم الدین کبرا ابو الحسن خرقانی حکایة
ایدر عرشی بیک کره طواف ایلدم انده فرشتلری گوردم
کم عرشی گلدرنجه طواف ایدرلر بنم طوافم عجب ایدرلر

ایدرلر ایا عجب بونه سردر کم اشبو خوز طیرغه مقربلرنی
ور بدحضرتنه دعوت ایلدی بونجه اعزاز اکرامله هنوز
اول نازایلر حضرتنه وارمز مع هذا که اول حضرت
مستغنی در عالملردن شول غناسیله وغیرتیله
طیرغ ترک ایلمز وانکرنه ایروغ قیغرمز وبو سر
اندن ایرو قلمشیه دم حضرت غیرتدن اول فرشته لره
خطاب گلدی کم سز بلمدکگز سرلری بن بلورن انی اعلم ما
لا تعلمون ای فرشته لرم سزنه بلورسز کم بن بوبرقبضه طیراغ
ازلدن ابده دکین نه سرلرم ونه حکمتلرم واردر بیت
داغده ازلدن وردی عشق دلارام
لا بد ابدا اولمسر آکه سرانجام
سرلی عشق خراباتنک کرامتندنه خبرگز وار سلامت
اهلنک نه حظ واردر ملامت اهلنک ذوقندن شعر

قدر خمری اول ایکی الم اولمست بن آنی بلمز جنیس تنک کبی
آیق اولمادی هنوز اول کیسنه کم ورمشیدی اکا جام الست
ای فرشته لرم سیز بر قاچ کون صبر ادک تا بو طیرغه قدرت
دستکاه لغن کستردم و بو آیینه یا سینه جلا ویردم تا دلو
نقشلو اندن مشاهده ایلیسز اول نقش بو اولا الم دکلکز
انک الینده سجده ایلیسز اندن صکره حضرت عزت
جل جلاله بیردی اول طیراقی ازرنه یغمور بغد **شعر**

عشق کجا سینک غمندن فور طیرق اولدکل
اول سببدن قویدی شور فتنه بو عالمه بل
عشقجون جان طامرینه اوردی اول نیز نیشتری
طمندی بر قطره قان اندن انکا اولدی دل

بن دکل فرشته لر و کر بیلر و روحانیلر اول حالی نعجب
حالا ایلیب کزدلر دی ایدرلردی کم حضرت عزت

بنجه

بنجه زمان دردکم اشبو طیراغه تصرف ایلرنسکم بر چلملکجی
بر چلملک یه بر بردقجی بر بردق دزسه کاه اجن دزر
کاه طاشن کاه قلبین دزر کاه اغزن حکمت ازلی
بو فرشته لره ایدرکم ای فرشته لرم سیز بو طیراغه کلکا هر نزکی
بلحجغه نظر ایتمک بلمکم با لجنندغی کوکله نظر ایلمک **شعر**

نظر بولورسه بندن قاتعرمر ۰ اولا بر لحظه قیمتلو کوهر
اکر قللادمک بر کمترینه ۰ عنایت ایلر بیم اوله سرور

بعض روایتده کلمشدرکم الله تعالی آدمک بلجیغن
قرق بک یل یغردکندن قدرت الیله نتکم بیوردی
خمرت طینة آدم بیدی اربعین صباحا ایدر
آدمک بلجیغن قرق صباح یغردم قدرتم الیله مشایخ
ایدرلر اصطلاحده هر بر صباح بک یلدر هر لحظه
غیب خزینه لرندن لطیف جوهرلر و شریف کوهرلر

آدمك بلجغنه بله تعبیه ایلدی کندونك مقربلرندن
کزلدی و غیب خزینه دارلرینه اینانمزدی اول کوهرك
خزینه دارلغن کندو حضرتی ایلدی نیتکم بر صاحب
ملك التونی و انجوسی اولسا آنی صندوغنده یه خود
بویننده یه بلکنده کزلر اما کزکوسن قرشوسنده
قودکل زینتلرندن بر چوری کزکوسنه نظر ایلر اکر
التوننه انجوسنه توز قونسه کندو سلمز بلك خدمتکار
سلر اما کزکوسنه توز قونسا کندو سلر اشبو
وجهله آدمك بلجغن فرق ایتك بیل یغزدر چون نوبت
کوکل یاردلمغنه کلدیسه اچماق طبرا غندن کتردلر
معرفت صوبله یغردلر سعادت نوریله تربیت ایلدلر
مقربلر آدمك بالچغ یوروشندن بحرلردی ایدلر که
ایا عجب بو نطرفه نقش درکم غیب پردلرندن کرنه

آدم دوداغ التندن ارقون ارقون ایدردی که اکر سز بنی
شمدی بلمزسکز قتلنك شول زمانه دکن کم بو خوشی ابقودن
باش قلدرم سزك اذکزی سن بر بر ایدیورم هرچندکه
فرشتلر جهد ایلدلر آدم بلمدلر صنع ابلیس کلدی
آدمك چوره یانن کزدی اول بر کزده آدمك بزنه بقدی
اغزن اچق کردی ایتدی بو شکل کرهن ستشمکه سبب
بولدم ابلیس آدمك اغزندن ایچرو کردی جمیع اطرافن
کزدی عالم کبراده هرنه وارسه آدمده کوردی مثلا
باشن کوك مشابه سنده کوردی نیتکم کوکلر طبقه لرنده
یلدزلر واردر باش طبقلرنده دخی قوتلر وار کوردی کم
لقز برس قوتلر یلدزلر کبیدر منفعت ورمکده
اولا حس مشترکدر اکنجی قوت متخیله در اوچنجی
قوت متوهمه در دردنجی قوت حافظه در بشنجی

قوت مفکره در ودخی عالم کبراده فرشته لر واردر
آدمده دخی فرشته لر کوزدر اول قوت سمع در ایکنجی
قوت بصردر اوچنجی قوت شم در دردنجی قوت
ذوق در بشنجی قوت لمس در ودخی نتکم عالمده
طاغلر وار آدمده دخی کمکلر کوزدر ودخی دنیاده
ات کوپر واردر آدمده آت کوزدر دنیاده اغاجلر
واوتلر واردر آدمده دخی صاچ صقل کوزدر نتکم
دنیاده ازمقلر واردر آدمده دخی طمرلر کوزدر
نتکم دنیاده درت ییل واردر یاز ییل و یای ییل
و کوز ییل و قیش ییل واردر آدمده دخی درت ییل
واردر اول قوت جاذبه در انک فایده سی اولدرکم
اغزنده طعامی بغزه چکر ایکنجی قوت هاضمه در
انک فایده سی اولدرکم معده اچنده کی غذایی بشرر

اوچنجی قوت ماسکه در فایده سی اولدرکم معده ده
هضم اولمش کیلوسی اندامکره ایرشدرر دردنجی
قوت دافعه در فایده سی اولدرکم معده فضله سین
خارجه دفع ایدر ودخی دنیاده درت فصل واردر
اوچ یازای در واوچ یای آی در واوچ کز آی در
واوچ قیش آی در انگلین آدمده دخی درت طبیعت
کوزدر اول حرارت ایکنجی برودت اوچنجی رطوبت
دردنجی یبوست ودخی نتکم دنیاده درت درلو
طتلو صو ٩ صو واردر طتلو صو آجی صو طزلو صو قوقر صو
انگلین آدمده دخی درت درلو صو کوزدر طتلو صوی
اغزده قدی تا طعامه بدرقه اوله ودخی سیلمکه
قوتی اوله طزلو صوی کزده قدی آنکیچون کم طز کزده
اچ یاغ وردر اچ یاغنک بقاسی طزله در قلقده

آج صوى قدى تا جانورلر قلاغه كرمسون دبو قوقر
صوى برنكه قدى تا دماغدن متولد اولن
فضلات برندن جقه كه ابليس كرچه بو دكلن
كوردى هر برن بلدى اما يوركن پادشاهلر سراى
كبى كوردكى اينده كوكس ميدانيسنه واردى قصد
ايلدى كه آدمك كوكل سراينه كره اجندكى كوهرلر
بله قابوى بلمدى ايتدى دريغا دكل كوردكم عجايب
سهلدر بنم مشكلم اشبو مقامده در ابليس آدمك
قالبندن نوميد اولب جقدى صدهزار تشويشله
ايتدى الى فرشتهلر هيچ غصه لنمك كم مجوف ياراتلمش
البته غدايه محتاجدر قلن حيوانلر كبى صاحب
شهوتدر بو سببله بزه كا فرصت بولورز ليكن
انك صدرنده بر كوشك كوردم قاپوسن بجا منز

نيدكن

نيدكن بلمدم فرشتهلر ايتدىلر مشكلمز دخى زياده
اولدى اولكم اصلندن آنى بلمدك كرو حضرته واردىلر
خداوندا مشكلاتمزن حل ايلرسين علملرمزن
بغشلرسن نجه زماندركم بر قبضه طپراغه دستكارلق
ايلرسين انك اچنده خزينه دوزدرسن انده دلو كوهرلر
قورسن بو واقعيه بزى محرم ايلمزسن [illegible]دى ايت كم
بونه نسنه اولجقدر خطاب عزت ارشد كم انى جاعل
فى الارض خليفة يعنى حضرتم بر نسنهده خليفه ياراتدم
اما هنوز دخى تمام اولمدى شمدى سز باقب بلمدكز
آنك تختكاهدر چونكه تمام ايدهيم وخلافت تختنه
چكرم دكلكز اكا سجده ايلهسز فرشتهلر ايتدىلر
مشكلمز دخى زياده اولدى زيرا بز بلدككم طپراقدن
ياراتلمش اكا خليفه اولمغه لايق اولا يخود اندن

ایروغه سجده ایلمک روا اولا ایتدلر کلک کرو
ورلم کعبه‌یه طواف ایدیلم هم اول اوکل حالن بیلم
کلدلر آدمک قالبن یوردیلر هر برسی قتله نظر
ایلدلر ایتدلر کم بز بونده بلجیقدن غیر نسنه
کورمزز خلافت جمالن مشاهده ایلیمزز و
سجده اولنمغا هرگز استحقاق بلمزز عالم
غیبدن فرشتلرک جانلرینه اشارت ارشد کم
شعر لیلیه مجنون کزیله باقکز
هم کلیه بلبل کزیله باقکز فرشتلر ایتدلر ارشو
قالبک صورتنده ن بز بیته طمعق مکر بونک
استحقاق صفاتنه نظر ایدیلم صفاتنده تفکر ایدلر
کوردکلر آدمک قالب عناصر اربعدن ترکیب
اولمش کوندکلر کم طپرق صفت سکون ویل صفت

حرکت

حرکت واود صفت تکبر وصو صفت تواضع ایتدلر
اشبو درت نسنه‌نک هر برسی درخ برینه مخالف دخ
اکلدن نظر ایلدلر کوردلر کم طپرقک خاصیتی
یبوستدر صو خاصیتی رطوبتدر واود خاصیتی
حرارتدر ویل خاصیتی برودتدر ایتدلر بو
درت نسنه بر برینه مخالفدر هر قنده کم مخالفت
اولسه انده فساد وظلم اولور لو کان فیهما آلهة الا الله
لفسدتا یعنی اکر یرده کوکده صانع متعدد اولسه
یرلر و کوکلر خراب اولوردی وقتی که عالم کبرا مخالفت
سببندن خراب اولمق اولا عالم صغری اولی درخ خراب
اولمغه فرشتلر بن حضرتنه کلدلر ایتدلر کم اتجعل
فیها من یفسد فیها ویسفک الدماء ونحن نسبح
بحمدک ونقدس لک یعنی حضرتکا شول کشی نایب

کان

ایلرمیسن کیم مفسددر ظالمدر قان دوکجیدر حال بودرکیم
خلافته بزلایقز زیرا که مسبح لرز مقدس لرز دیدیلر
هنوز بونلرک کلمجلری تمام اولمدن قهر صفاتندن
اود کلدی بونجه سن یقدی شعر حق چراغنه هرکیم اول سوندیره
لاجرم اول اوده آنی کویندیره ∴ پس آدمک جان حال
دلله حضرته ایدرکیم بز امانت یکن ملامت ایتمجکدک
سلامت ویردک ملامت صتون الدق اغیاردن
باکمز یوقدر شعر هرجفالر ایدلر باکا یرم دندیم
سن ویرکن سین قوبیت کمسنایه وارمیم
بن یکانه اولمشم عشقکده فارغ قامودن
کوزلر ومی بر نفس بن کل یزکدن ارمیم
آدم اشبو عزت ایترکم فرق بک یلله یا رتدر مسکین
آدم اغلن کندو ندکه لندن نه خبردر شعر

ایک عالمدن سنی چون ایلدیلر اختیار
ایچکا طاشوکه ویردیلر هنرلرنه شمار
پس کرک جهد ایدهسن تا مرتبک اوله تمام
نفسکی ایتکل شریعت دوزغی بوله شکار

فصل فی تعلق الروح ببدن الانسان

چون آدمک قالب تمام اولدی شمدکه جان کلسردر حق
تعالی آدمک بلججزن کندو یدقدرت بوله بغردمقر بلره
انا نمدن انجلیبن جان قالبنه کلجک وقتن معرّ بلره
ورعد بلکم کندو حضرت ویدینتکم بیردی
ونفخت فیه من روحی زیرا که جانلر عالمندن تنلر
عالمنه دکن غایت ارق سفردر پس لاابتدر کم آدمک
جان بنم خاص یدرقم حمایتنده اولا زیرا که یلده
دوست ودشمن چوقدر مبادا که اندره مشغول اولا بنم

حضرتم ایده عشقم ذوقندن محروم اولا امدیچون
بنم عنایتم انکله یکداش اوله هرگز بنم محبتم لذتی انک
دماغندن کتمیا ودخی نیجه زمان دکلم خلیفه آوازسی
عالمده طولمشدر دکل خلایق بو خلیفه منتظر اولمشدر
بس مصلحت اولدرکم بو خلیفه بنم حضرتمده مکرمدر
تا سجده یه بیردغم وقتن سجده دن یغلنمیلر بس آدمک
جانی نیجه بک یللر حق حضرتنک قونشلغنده قدس
خلوتخانه لرنده چله لر چقردغندن صکره وعنایت
نظریله منظور اولدغندن صکره حق حضرتنک
خاص نفخه سی مرکبنه بندردلر من روحی اضافتنک
خلعتن کیدردلر خلافت تختنه قندردلر دکل
فرشتلر آدمک تختی الینده سجده ایلدلرکم فسجد
الملائکة کلهم اجمعون چون آدم خلافت تختنه

اوتردی جبرئیل قاپوجی ایلدلر ومیکائیل خزینه دار
ایلدلر مقرب بلوک هر برن برخدمتده نصب ایلدلر
تا دنیاده سپاه ستن قاعده سن بنیاد ایلدلر حرامیلر
واغریلری بردار ایلیلر تا مملکت اچنده اول خلیفه
کسه مخالفت ایلمیه اول مغبون قراکیلملو ابلیس
بر وقتن فضول لغله دستورسز خلیفه سرایینه
کردیدی خزینه دن کوهر اوغرلمق استدیدی
بس آن شقاوت اینه بغلدلر لعنت دارنه چکدلر
تا حدی سجده وقتنده دکل فرشتلر سجده ایلدلر
اول ایلمدی کشافده روایت اولندیکم قیامت
کوننده عصات اهلنه بر نور تجلی ایلیه اول نوره دکل
خلایق سجده ایلیلر شونلرکم دنیاده تنکر تعالی
حضرتنه اخلاصله سجده ایلدلردی اول وقتن

ينه سجده ايليو بللر اما شونلركم دنياده ريا ايله سجده
ايلديلردي بو خوضه هيچ سجده ايلمدلردي يه بو نه طيدلر
سجده ايليو ميلر زيراكه دنياده اندركي باش شقاوت
اينه بغلويد ولكن اول اب باش كوزلكسه كودمز
بلك عقل كوزدكورر امدي هركسنك كه عقل وارسا
كسه كدرنه اكر بيكن اول شقاوت اين كسمزسه يارن
قيامت كننده انك بو بينه زنجيرده قلر عرصات
بازارنه كترلر انكم بيوردي اذ الاغلال في اعناقهم
امدي ابليسك دخ باشن شقاوت ايله شول وقتن بغلدلر
كم فرشتلر ارسنده كستاخلق ايلدي يري خليفه
سزا بنه كردي دي لاجرم قهر اينه بغلدلر لعنت دارنه
چكدلر تا آدم پيغامبره غم سجده ايلمدي اول داردن
ان ايرق اندرمزلركه وان عليك لعنتي الى يوم الدين

بس

بس هر كشيكم ابليسه ايارسه انده دخ ابليسله شقاوت اينه
بغليلر جهنمه درربيلر كه بيوردلو لاملان جهنم منك
وممن تبعك آدمك جان تن قالبنه كلدكده وقتن
تن مملكتنه بقدي ان قراكو كوردي هم دخ كوردكم بنيا
دت مخالفينه ازرن اورلمش بلدكم بالقده كلدر
اجرو كرمكاه راضي اولمدي اكلدن بقدي كوردكم دكل جانوردر
كه يرتجدر و بلانلر و عقربلر آدمك قالبنه حمله
ادرلر اكلدن بقدي كوردكم نفس بد تنشلو اژدها اولمش
اچنده يتر اول باشي حرص دركنج حسد در اوچنج شهوتدر
دردنج غضبدر بشنج بخلدر التي كبردر يدنج
كين در بونلري باشلر ايله قصد ايلدكم آدمك جانن
يوده آدم قات قرتدي زيراكه حق تعالي جوارننه
بنجه بكدبلر عزو نازله بسلنمشدر هر بسنه نك قدر

ضد بله معلوم اولر بس فرقت اوداد آدمک جاننده مشتعل
اولدی اول اودک بخاری دماغنه چقدی ایتدی شعر
دلبرم قونشیلغنده اولر ایدم بر زمان
یا زوقیش بو غیدانده هم زمان هم مکان
نور اچنده غرق اولوب دوردم قاموورلغم
کورمز ایدم هیچ قیغو اولشیدم شادمان
غیب مطلق گلشننده عیش ایدردم یارله
شمدی اوش ایرولغیله قدم اولدی چون کمان
بس آدمک جانی چون قالبدن ایرگدی قصد ایلدی کم
ینه جانلر عالمنه رجوع ایلیه بس ایتدی بیت
دلبرمدن یا که عزم ایتدم که ایدم ارتحال
لیک صینق آیغیله یول یرتمکه یوق مجال
زیرا آدمک جانی اوّل نفخه مرکبنه بنب گلدی ایدی

اول بنب گلدوکی مرکب ایشتدی بو ملدقات صنقلو
اولدی حضرت عزتدن خطاب ارشد کم سندن
هم بن صنقلو اولمغ استرزدی بس آدمک جاننه
غصّه غالب اولدی درد له برآه ایلدی حضرتدن
خطاب گلدکم یا آدم سندن هم بن بو آه ایسترز
اول آهک بخاری آدمک دماغنه چقدی درحال اخسردی
حرکت ایلدی گوزلرا اچلدی بقدی نیاده گنش نورن گوردی
ایتدی الحمد لله همان دم حضرتدن خطاب ارشد کم
یرحمک ربک آدم جون خطاب عزت ایشتدی قالب
اچنده برز قرار ایتدی اما وقتها که حق تعالی قونشلغنک
لذتندن یاد ایلدی قصد ایلدی کم تن قفصندن صیه ینه
وطننه گده بیت بلبل که همیشه گلمه اولمیشده همراز
بشمزنج کم صییه قفص ایلیه پرواز

نتکم اغلنجقلر بو نجغله ورنکلو نسنه‌لرله اوددلر آدم
پیغامبر دخی فرشته‌لر اومزلرینه کتردیلر کوکلر عجایبن
تفرج ایتدردیلر هم اندن علم اوکرتدیلر اندن هم
منبره چقردیلر وعظ ایتدردیلر لیکن آدمک جانی
حال دیلیله هردم ایدردی کم وی ربن حضرتنه عرض
ایدردی

شعر

خیال ایلامای کوکلم چراغی ‌ که ایرق یرده ایلایم دماغی
الم بکی بیل کجا کیتمایه داخی ‌ چریمیش سو کمدن عشق داغی

بس حضرتندن خطاب ارشد کم ای آدم وای حوا اجماغه
کرکدرلو نعمتلرن یک لیکن بغدی اغاجنه یقین
وارمک نتکم بیوردی یا آدم اسکن انت وزوجک
الجنة فکلا منها رغدا حیث شئتما ولا تقربا
هذه الشجرة فتکونا من الظالمین بس آدم اگرچه

اجماق

اجماق اچنده کی عجایب وغرایب تفرج ایلمکله و نعمتلرن
تنعم ایلمکله کندو نک خاطرن تسلی ایلردی لیکن
حال دیلیله همیشه حضرتنه زاری ایدردی ایدردی که شعر

سندن بو کوکل حاشه کم اشتایه فراقی
یه قانیه باقه وردکن سن شه باقی
بو غربت اونده دن کن فکرم و ذکرم
کم نیجه ادم حضرته ورماغه یراقی

آدم چون اجماغه کردی حوا بله اش طتدی شاهد بازلغنه
بسلندی لذتلو طعاملر و طتلو شرابلر و شربتلر اچمکا
تمکا بسلندی بس حضرت عزت جوارنک صفاسن
اونتمغا یز طتدی و عشق دردی اکسلمکه بشلدی
ابلیس علیه اللعنة ایتدی آدم اجماق نعمتلرینه اغلنجقلر
کبی الدندی شمدی فرصت درکه ان ازدرم مرتبه سندن

دوشرمز آدم اجماق چنده کرچه دونو نعمتلر یردی لیکن
میل هردم بغدیه ایکایدی نتکم برآت ایاغنده
بغلنسلر الینه صمان دکسلر قرشوسنده ارپه قوسلر
ضرورتدن اول صمانه قناعت ایلر لیکن کوزی دایما
ارپه ده در ابلیس اجماق قاپوسنه کلدی یلانه بو کزی
ابتدای یلان سکا اسم اعظم اوکردیم بن اجماغه کور
چون یلان اسم اعظم اشتدی ابلیسی اغزنه الدی اجماغه
کوردی آدمک تخت الینه التدی ابلیس یلان اغزندن
سویلدی ایتدی هل ادلك علی شجرة الخلد وملك لا
یبلی یعنی ای آدم وای حوا بن سزه قلاغزلدن کم اکر
اشبو اغجدن یرسکز ابدی اجماقده قلرسز هم بو سوزه ازینه
انداجدی ایتدی وقاسمهما انی لکما لمن الناصحین
یعنی بن سزه نصیحت ایدن دیدی بنلر نصیحتی وردن

یلان

یلانه صندیلر کم اجماق قپوجسیدر بس حوا وارد بغدای
اغجنی صدی آدم پیغامبره کتردی اکسی بله یدیلر اکرچه
بغدیی آدمک رزقیدی لیکن ابلیس دستوریله یدیکیچون
عاصی اولدی حق تعالی حضرتنک بو اشنده چوق سرلر واردی
لیکن فرشته لره خبر اولدغیچون ایتدیلر شول بغدی
اغاجی کم سکز اجماغک زینتیدی آدم آنی صدی
بزدکمز کرچک اولدی اشده فساد ایلدی لیکن
فرشته لر اشبوندن غافلردی کم اکا بغدیی یدی
حضرتدن خطاب کلدی کم یا آدم سن یارتدغم شوندن
اترومدز کم نفسک لذتلرنه دوشرسن بنم عشقم انده سن
افحسبتم انما خلقناکم عبثا برکن هنوز تمام اولدن
اجماق نعمتلرنه الدندک اکر برکن تمام طرجق اولرسک
شعر
بنم لطفم بر کردن اندرسن

شول کشی کم دایما بیزمله ایدردی وفا
قامو ایشن ترک ادب استاددی نزدن رضا
شیمدی شویلا اولدیکم باقب بلیم نیلسنه
کم قمو عمرنده اولدیغی بینه آشنا
حضرتدن خطاب کلدیکم یا آدم اجماقدن طشره چق
وای حوا آدمدن اول وای تاج آدمک باشندن کتکل اراق
وای حله آدمک ارقسندن کتر لکل هماندم آدم و
حوا عریان اولدیلر یوردیلر اجماق اغجلرندن یپرق
دلدیلر تا عورتلرن ارتلر یپرق ورمدیلر جبرئیل
کلدی اکسنک الندن یا بیشدی اجماقدن طشره آتدی
آدم بنه دردوزدن اقمغا بشلدی غیب معلم عشق
ابجدن یازوردی بیت اقرم اوش کیر عشقک ابزن
شول امیذه کم اولم سکا یقین آدم کلیمین قابو برا اندی

ربنا ظلمنا انفسنا دیمکا بشلدی بیت
ربنا انا ظلمنا عفو قل یا یغی مسکینکم اوش آب و کل
آدم ایتدی الهی بو سرکردانلق بکا لایقدی تا سنک
لطفک قدرن بیلیدم بو خوارلق بکا کرکلو ایدی تا
سنک کرمک مرتبه سن بلیدم کم بو براوج خور
طبرغا قدرم تبکر ارزانی ایلدک و نه درجلر ورد ک
اوشده بنی عاجز اولب کرمک قاپوسنه کلدم اکرچه کرم
بی حد عذر دل اهل دره لیکن سویلرم
خدایا کرچه بی حددر کناهم ولی عفو ایلکل چون ورد آهم
آدم بو زاری و فریاده مشغول لکن حضرتدن بنه خطاب
کلدیکم ای آدم بن سنی براوج طبرقدن یرتدم مقرب ملکلردن
سنی عزیزدق ایلدم فرشتلرمی سکا سجده ییردم
و عزازیلی سندن اترو شیطن طتدم و سنک تختنک
دشمن

المبنده آن لعنت دارنده بر دار ایلدم سکا بر سجده
ایلمدکیچون بدر بک یللق سجده لرن هباء منثور
ایلدم سن بو نعمتلرک شکرن بلمدک بنم حقم برنه
کترمدم کر دوستلکی شمن بلدک دشمنک دوست
بلدک لاجرم قهرم صفت تجلی ایلدی بو قضیه
موجبنجه که ولئن کفرتم ان عذابی لشدید
آدم بنه عجز علمن اجدی بنان قلمیله تقصیر صحیفه سنه
عذر صورتن یازدی جکری بریان وکوزلر کریان

شعر

اولبن جان دلیله ایدرزدکم
طبکدن ایرلیدن کوکل قرار اتمز
به وارث ایرغ کندو ازینه یار اتمز
هزار توبه عذر ایله حضرته کلدم
کلیم کریمم عذر دلاین قلبی [illegible]

الهی دکلمز عاجز قادر سن سن و دکلمز فانی بن باقی سن سن
دکلمز درتلو بز درمان سندن در دکلمز بیچاره بز چاره
سندن در عزیز ایلدکی ایلدکی خوار ایلمکل شاد
ایلدکی غصه‌لو ایلمکل همم بو تخم سن اکدک و بو
بلحجعی سن بغزدک اسکی عیبلو اسنکدر بیت
اگر دیکان سن دکر کل در ● وکر رنجا سن الدکل در
جون آدمک زاری حضرت آشدی قصه سی بو سرحده
ایرشدکه دولت کنش عنایت مشرقندن طغدی فراق
کیجه سی وصال صبحنه مبدل اولدکه فتلقی آدم من ربه
کلمات فتاب علیه حضرت بو بیت لطافندن
آدمک عبودیتنه خطاب عزت ایرشدکه

شعر

کل کا امدی عذرکی اندم قبول ● شاد اول امدکیرو دلما غمل ملول
جنک وقتنده بو رسمه خوب سن ● صلح بس بندن قیاس ات بار سول

مضى ما مضى واستأنف الود بيننا ... بيت

كل اى دلبر كچن كچدى طتالم دوستلغى بشدن
چو عاشق اذده معشوقه كچلدى قوردن يشدن

حق تعالى بيوردى تا وعصى آدم ربه فغوى آواز سنك
مقابله سنده ان الله اصطفى آدم يداسن عالم خلقنك
قولاغنه اشتدردلر كندكرمندن آدمچون دوستنه
دشمنه عند الله كم فنسى ولم نجد له عزما يعنى
آدم بزم عهدمزه انتدى معصيت اشلدى قصد له
اشلمدى بيت عاشق معشوقه خوش اولدى بيله اولسون تا ابد
كفرهم ايمان اولدى بويله اولسون تا ابد

الباب الخامس فى آداب الملوك والوزراء

بلكل كم پادشاهلر يرينده حق تعالى حضره ك
خليفه سندر و نايبدر نتكم رسول حضرت بيوردى

السلطان ظل الله يأوي اليه كل مظلوم يعنى سلطانلر
الله تعالى نك كولكسدر دكل مظلوملر اكا صغنورلر
اگر عدل صفتله تخلق ايلرسه ظالملردن مظلوملرك
حقن آلورسه تنكرينك خليفه سيدرد انكا لايق
اولا و اگر ظالم اولورسه تنكرى تعالى حضرتنك
خلافتن ترك ايلمش اولا وابليسه خليفه اولمش اولا
ودخى بلكل كم عبادتلر آراسنده عدل آرتغرقدر
ثوابجهتندن زيراكه برساعت عدل ايلمك التمش
يللق عبادتدن يكركدر نتكم رسول حضرت بيوردى
عدل ساعة خير من عبادة ستين سنة بلكل كه
هر كنده عادل پادشاهلره دكل رعيتلر ثوابنجه ثواب
ويرر سليمان پيغامبر عم كوردكم تنكرى تعالى بر
ارشمكا عدلدن قوتلودق نسنه سبب يوقدر بس

پادشاهلق دیلدیکه وهب لی ملکا لا ینبغی لاحد
من بعدی یعنی الهی بکا بر پادشاهلق ویرکل که بندن
صکره کمسنه‌یه انکلین پادشاهلق ویرمیاسن سؤال
سلیمان پیغامبر پادشاهلق دیلدی علم دیلمدی
و پیغامبرلق دیلمدی جواب اونیچونکه پادشاهلق
حق تعالی حضرتنک صفتیدر علم و نبوت اندن اشغادر
زیراکه مخلوق صفتیدر سؤال نیچون ایتدی الهی
بکا ویردوکک پادشاهلغی کیم بندن صکره کمسنه‌یه ویرمه
جواب سلیمان پیغامبر بو سوزی حسددن دیمدی
حاشا که صفات ذمیمه‌دن انده راحه اوله لیکن نبوت
نوریله بیلدی کیم کمسنه عدل ایدیبو میسردر زیراکه پادشاهلق
نفس اماره‌نک التیدر مرادلرن تحصیل ایلمکدر
ظلم پیشه اولمسون سلطان   اولمدی فرد قوینه چوپان

پادشه گر ادرسه خلقه جفا ٭ ملک بنیادن ایلدی ویران
فصل فی آداب الوزراء بلکل کیم پادشاهلره وزیر
کرکلودر حق تعالی‌دن ایرق پادشاهلر محتاجدر وزیره
نیتکم موسی پیغامبرک وزیری هارون ایدی سلیمانک وزیر آصف ایدی
رسول حضرتنک ابوبکر و عمر ایدی وزیره واجبدر کیم
ظالملر ظلمندن منع ایلیه و فاسقلر فسقندن ردع
ایلیه وزیره واجبدر کیم عالم اوله و عاقل و زیرک
اوله نصیحت اکر طالبنه بیهوده زحمت چکدیره
ونه فایده سعی ایلدلر بی‌ثمر اول کشیدر کیم مالن دوشیرد
خرج ایلمدن کیتدی اکنج اول عالمدر که علمیله عمل ایلمدن
گیتدی نصیحت دشمن عاجز اولورسه اسیر ایلیاسن
زیراکه اول قادر اولورسه سنی اسیر ایلمز حکمت حریص
کیشی طیمز دنیا نعمت آنک اولورسه قارنی کیشی یرمز

اتکله طوبر حکمت بابلق قناعتله دن مال ایله دکلدر
حکمت نه هنرلر هنرلولر بکنمز اولر حکمت
هرکه عالملر انجذ کندیه زیان ایلر نصیحت
هرکه یاوزله یلداش اولرسه ایلک بلمیا نصیحت هرکه
دنیاده ادب حاصل ایلمدن کیشه آخرتده عذاب
چکردن حکمت دکل سرن دوسته سیلمیه شاید که
برکون دشمن اوله نصیحت دشمندن نصیحت
قبول ایلمیلر لیکن عکسن اشلیلر نصیحت
جو مرد کشی رحمته یقین دن عذابدن امین دن
نصیحت درت نسنه که کلی الدن اوکل حرام یمک
اکنج چوق سیلمک اچنج چوق کلمک دردنج چوق
یمک نصیحت بش نسنه که کلی منور ایلر اولا لاص
سوزن اقیق اکنج طعام ازیمک اچنج علمایه

اوترمق دردنج دن غازن قلمق بشنج یبان اوتن
یمک نصیحت ظاهرک شریعت ادبیله مطهر
ایله باطنک طریقت اسراریله منور ایله شعر

سعادت ایستین طوتر شریعت
شریعت بکلین بولر طریقت
طلودر بو کتاب ایچره هدایت
سعادت اهل ایشیدر نصیحت

تم الکتاب بعون الله الملک الوهاب
سنه خمس وخمسین وثمانمائه

رحم الله من نظر وقرأ فیه ودعا لکاتبه
١٠٥٥

